PAMIĘTNIK
TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

ROK 1892.

WYDAWNICTW TOWARZYSTWA

TOM XIII.

KRAKÓW.
Nakład i własność Towarzystwa Tatrzańskiego.

DRUK WŁ. L. ANCZYCA I SPÓŁKI,
pod zarządem Jana Gadowskiego.
1892.

PAMIĘTNIK

TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

ROK 1892.

WYDAWNICTW TOWARZYSTWA

TOM XIII.

KRAKÓW.

Nakład i własność Towarzystwa Tatrzańskiego.

DRUK WŁ. L. ANCZYCA I SPÓŁKI,
pod zarządem Jana Gadowskiego.

1892.

SPIS RZECZY

zawartych w tomie XIII.

I. DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Protokół z XVIII. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, odbytego dnia 1 lutego 1891 r. I
Sprawozdanie z czynności Wydziału Towarzystwa za czas od 7 lutego 1891 do 7 lutego 1892 r. IV
Obrady Wydziału Towarzystwa (239 posiedzenie z dnia 9 lutego 1891 do 251 posiedzenia z d. 19 stycznia 1892 r.) XIII
Sprawozdanie porównawcze z przychodów i rozchodów Towarzystwa za rok 1891 XXIV
Preliminarz budżetu Towarzystwa uchwalony na XIX. Walnem Zgromadzeniu z d. 7 lutego 1892 r. XXVI
Oddział Czarnohorski w Kołomyi:
a) Wyciąg z protokółu walnego Zgromadzenia z d. 19 kwietnia 1891 r. XXVIII
b) Sprawozdanie z czynności Zarządu za rok 1891 . . . XXIX
c) Sprawozdanie kasowe oddziału Czarnohorskiego XXXI
Skład Tow. Tatrz. w d. 1 maja 1892. Wydział Towarzystwa. Delegaci Tow. XXXII
Poczet członków Tow. XXXIV
Spis zmarłych członków Tow. LXIX
Poczet członków oddziału Czarnohorskiego. LXXI
Biblioteka Wydziału Tow. w Krakowie LXXIV

II. DZIAŁ NAUKOWY I TURYSTYCZNY.

Dr Kryński Leon. Wyniki badań bakteryologicznych powietrza w Zakopanem 1
P. S. Zakopane w pełnej zimie 13
Świerz Leopold. Wycieczka do Morskiego Oka zimową porą. O zaprowadzeniu w naszym kraju narciarstwa 19
Dr Wierzbicki Daniel. Wyniki spostrzeżeń meteorologicznych dokonanych staraniem Tow. Tatrz. w r. 1891 33

PROTOKÓŁ

z XVIII. zwyczajnego walnego Zgromadzenia Towarzystwa Tatrzańskiego odbytego w Muzeum techniczno-przemysłowem w Krakowie d. 1 lutego 1891 r.

Początek o godz. $3\frac{1}{2}$. Członków obecnych 67.

I. Przewodniczący pierwszy wiceprezes Tow. Dr. Markiewicz w przemowie wspomina o stracie nieodżałowanej pamięci Dra Maksymiliana Nowickiego, głównego założyciela i członka honorowego Tow., o śmierci Oskara Kolberga, polskiego etnografa i członka honorowego Tow., wreszcie o śmierci członka założyciela Stanisława Znamirowskiego, który zjednał Towarzystwu 326 członków.

Zgromadzenie oddaje przez powstanie cześć wymienionym zmarłym.

II. Odczytany następnie przez sekretarza protokół z XVII. zwyczajnego walnego Zgromadzenia, tudzież sprawozdanie z czynności Tow. za rok ubiegły przyjmuje Zgromadzenie do wiadomości.

III. Nastąpiło sprawozdanie ze stanu kasy Towarzystwa. Na wniosek Dra Borońskiego uwolniono podskarbiego od czytania drukowanego sprawozdania. Na wniosek komisji kontrolującej przedstawiony przez p. W. Fischera udzielono Wydziałowi absolutorium.

IV. Przystąpiono do obrad nad preliminarzem budżetu na rok 1891.

W szczegółowej dyskusyi nad pozycyą IV. „Wydawnictwa Towarzystwa 1400 złr." przemawia Dr. F. Wilkosz za wydawaniem rycin w naszem kraju. W głosowaniu uchwalono wydawać reprodukcye w kraju, o ile to będzie możebne.

Pozycyę XVI. „Zakupno hal i lasów w Tatrach 500 złr.“ przyjęto po wyjaśnieniu danem przez sekretarza.

Dłuższa dyskusya rozwinęła się nad pozycyą XVII. „Zwrot długu do funduszu na wydawnictwo mapy Tatr 730 złr.“ Dr. F. Wilkosz jest tego zdania, że dotychczasowe mapy Tatr wystarczą dla turystów, wydaniem mapy niechaj się zajmie Akademia umiejętności, albo wojskowy Instytut geograficzny w Wiedniu, należy przeto skreślić pozycyę 730 złr. Dr. Rettinger utrzymuje, że kwestyi wydania mapy Tatr nie trzeba porzucać, albowiem zdaniem jego wszystkie dotychczasowe mapy są złe. Za wnioskiem Wydziału tj. za pozostawieniem pozycyi wymienionej przemawiali pp. Eljasz, Dr. Kasparek, Uznański i referent Dr. Wierzbicki.

W głosowaniu utrzymała się pozycya Wydziału 730 złr.

W dyskusyi nad pozycyą XIX. „Koszta powiększenia dworca tatrzańskiego 4000 złr.“ przemawiał p. Eljasz imieniem Wydziału uzasadniając potrzebę powiększenie kasyna na podstawie przybliżonego kosztorysu opiewającego na 4000 złr. W dyskusyi nad tą sprawą nikt nie zabierał głosu. Większością głosów uchwalono rozszerzyć dworzec tatrzański.

V. Wniosek Wydziału względem mianowania ks. Eustachego Sanguszki, marszałka krajowego, członkiem honorowym Tow. Tatrzańskiego przedstawił Dr. Markiewicz. Wniosek ten przyjęto jednomyślnie śród oklasków.

VI. Rezolucye wiecu zakopiańskiego z d. 11 sierpnia 1890 przedstawił sekretarz Świerz a mianowicie:

Rezolucyę 1) „ze względu na sprowadzenie w r. 1890 zwłok Adama Mickiewicza na Wawel, wiec uprasza Wydział Tow., aby w sposób jaki uzna za stosowny uczcił Adama Mickiewicza w Tatrach“.

Wydział uchwalił na posiedzeniu z d. 26 stycznia 1891 nazwać doliną, śród której płynie potok od Rybiego „Doliną Mickiewicza“ a wodospady w dolinie Roztoki zwane pospolicie wodogrzmotem „Wodospadami Mickiewicza“.

Rez. 2) „Wszyscy goście przyjeżdżający do Zakopanego mają opłacać Towarzystwu Tatrzańskiemu po 50 ct. z wyłącznym celem na ulepszenie dróg i ścieżek w Tatrach“. Wydział przeszedł nad tą rezolucyą do porządku dziennego.

Rez. 3) co do spisania bajek Sabałowych przekazano Wydziałowi Tow.

Wydział uchwalił uprosić p. Witkiewicza bawiącego obecnie w Zakopanem, aby się zajął spisaniem tychże i zapytać się pod jakiemi warunkami mógłby pozwolić na wydrukowanie tychże w Pamiętniku Tow.

Rez. 4) w sprawie zwiększenia liczby drogoskazów i oznaczenia ścieżek farbami przyjął Wydział Tow.

Rez. 5) Wydział Tow. wymieni pewne wycieczki w Tatrach połączone z niebezpieczeństwem życia, ostrzegając turystów, aby ci bez przewodników tam się nie udawali. Wydział Towarzystwa uchwala wydać w tej sprawie odpowiednią przestrogę.

Rez. 6) względem przyspieszenia wydania mapy Tatr przyjął Wydział.

Wszystkie powyżej przedstawione wnioski Wydziału przyjmuje Zgromadzenie.

VII. W myśl §. 15 statutu Tow. przystąpiono do wyborów. Kartek oddano 67, absolutna większość 34. Prezesem na jeden rok wybrano posła hr. Władysława Koziebrodzkiego (gł. 63) w miejsce marszałka krajowego hr. Eustachego Sanguszki, którego rezygnacyę przyjęto; I. wiceprezesem na lat trzy Dra Ferdynanda Wilkosza (gł. 35), trzecią część członków Wydziału na lat trzy a mianowicie pp. Czubka (67 gł.), Dra Poniklę (67 gł.), Dra Wierzbickiego (67 gł.), Beringera (66 gł.), Nowickiego (65 gł.).

Odczytany powyżej protokół przyjęto na walnem Zgromadzeniu Tow. w d. 7 lutego 1892 r. bez zmiany.

W. Koziebrodzki. — **L. Świerz.**
Prezes. — Sekretarz.

SPRAWOZDANIE

z czynności Wydziału Towarzystwa Tatrzańskiego za czas od 2 lutego 1891 do 7 lutego 1892 r.

Wydział Towarzystwa Tatrzańskiego w wykonaniu rezolucyi wiecu zakopiańskiego z dnia 11 sierpnia 1890 roku, tudzież uchwały zeszłorocznego walnego Zgromadzenia ma zaszczyt oznajmić na wstępie, że nazwał dolinę, wśród której płynie potok od Rybiego, „*doliną Mickiewicza*“, a wodospady w dolinie Roztoki „*wodospadami Mickiewicza*“ i umieścił w przerzeczonych miejscach dwie żelazne tablice osadzone w granicie z następującym napisem (ułożonym na posiedzeniu Wydziału z d. 1 czerwca 1891 r.):

I. Wodospady Mickiewicza.

Nazwę tę nadało Towarzystwo Tatrzańskie na pamiątkę przewiezienia do ziemi ojczystéj i pochowania na Wawelu zwłok nieśmiertelnego wieszcza Adama Mickiewicza w dniu 4 Lipca 1890 r.

II. Dolina Adama Mickiewicza.

Towarzystwo Tatrzańskie nazwę tę nadało r. 1890 dolinie od Roztoki do Morskiego Oka ku uczczeniu nieśmiertelnej pamięci polskiego wieszcza.

Spełniając uchwałę zeszłorocznego walnego Zgromadzenia, które JO. ks. Eustachego Sanguszkę, marszałka krajowego i b. prezesa Tow. Tatrz., mianowało członkiem honorowym, wręczył obecny prezes Tow. Tatrz. p. hr. Władysław Koziebrodzki odpowiedni dyplom p. marszałkowi i podziękował na posiedzeniu Wydziału z 10 marca 1891 w jego imieniu za udzielony przez walne Zgromadzenie zaszczyt.

Z wdzięcznem uznaniem na tem miejscu stwierdzić musimy, że Wysoki Wydział krajowy w ostatnich zwłaszcza czasach, nader troskliwą rozpostarł opiekę nad podniesieniem Zakopanego. Rok rocznie powstają bite trakty w różnych stronach Zakopanego. W r. z. otrzymał nasz prezes pismo Wydziału krajowego z d. 2 marca 1891 r. l. 7862, w którem tenże oznajmia, że przesłał Wydziałowi powiatowemu w Nowym Targu odpowiednią kwotę na wykończenie dróg dawniej rozpoczętych, polecając równocześnie p. inżynierowi Tytusowi O'Byrnowi, aby tenże dołożył wszelkiego starania w celu wykończenia przynajmniej tych dróg przed rozpoczęciem pory letniej, które mu wskaże prezes Towarzystwa Tatrzańskiego. Wnieśliśmy przeto życzenie w tej sprawie do p. inżyniera Tytusa O'Byrna (dnia 1 kwietnia 1891), aby przede wszystkiem wykończył drogę, wiodącą od dworca tatrzańskiego przez Krupówki do lasu, jako też drogę przez ulicę zwaną „Przecznica". Z tego polecenia wywiązał się p. O'Byrn tak znakomicie, że Zarząd Towarzystwa Tatrzańskiego uważał za miły obowiązek złożyć temuż „za znakomite kierownictwo i przywiedzenie do skutku trudnej budowy wybornych dróg na Podhalu tatrzańskiem" jak najserdeczniejsze podziękowanie (18 lipca 1891).

W celu ulepszenia komunikacyi między Chabówką a Zakopanem wniosło Tow. Tatrzańskie d. 30 marca 1891 r. prośbę do c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie o zaprowadzenie d w u r a z o w e j stałej komunikacyi powozowej między Chabówką a Zakopanem podczas pory letniej a j e d n o r a z o w e j w innej porze, a nadto o przysłanie trzeciego listonosza podczas pory letniej do Zakopanego. C. k. dyrekcya poczt przychyliła się do drugiej części prośby. Do Rady Państwa wnieśliśmy podanie dnia 25 maja 1891 o zbudowanie kolei żelaznej przynajmniej z Chabówki do Nowego Targu i spodziewamy się, iż z czasem pomyślnie sprawa ta załatwioną zostanie.

Uważamy za stosowne wspomnieć że Towarzystwo Tatrzańskie d. 28 kwietnia 1891 r. zwróciło uwagę władzom rządowym na tę okoliczność, że książę Hohenlohe z Jaworzyny spiskiej zamierza na t e r y t o r y u m s p o r n e m przy Morskiem Oku wystawić schronisko. Władze rządowe nie zważały na to ostrzeżenie — schronisko stanęło, które przyczyniło się tak wiele do zawikłania i zaognienia całej sprawy sporu granicznego.

W celu rychłego załatwienia tego sporu granicznego mię-

dzy Galicyą a Węgrami około Morskiego Oka wniosło Towarzystwo Tatrzańskie (jako współwłaściciel hal i lasów przy Rybiem) 30 maja 1891 petycyę do W. Koła polskiego, ażeby przy ostatecznem uregulowaniu granic na podstawie aktów, znajdujących się obecnie w ministerstwie spraw wewnętrznych w Wiedniu użyło całego swego wpływu i energii, iżby ani piędź ziemi Galicyi a tem samem Przedlitawii nie przeszła wbrew sprawiedliwości w ręce węgierskie.

Petycya ta, jako też zabiegi hr. Władysława Zamoyskiego wywołały znaną interpelacyę, wniesioną dnia 9 czerwca 1891 do p. Ministra spraw wewnętrznych*).

---

*) Interpelacya w sprawie Morskiego Oka przyjęta na posiedzeniu Koła polskiego w dniu 7 czerwca, zaś w dniu 9 czerwca 1891 r. wniesiona w Izbie poselskiej, brzmi jak następuje:

„Granica król. Galicyi w górach tatrzańskich ciągnie się w kierunku południowym szczytami gór po za skałą zwaną „Mnich“ aż do wierzchołka góry zwanej „Nad Rybie“, skąd zwracając się ku wschodowi, biegnie grzbietami gór aż do skały „Żabie“, a stąd w kierunku wschodnim ciągnie się do miejsca, gdzie wypływający z „Morskiego Oka“ potok wpada do potoku „Białej Wody“. Ta dokumentami stwierdzona i przez wieki niesporna granica kraju naruszoną została przez władze król. węgierskie z powodu sporu toczącego się od lat wielu o zakłócenie własności parcel gruntu położonych z tej strony granicy.

„Z tego powodu odbyły się 1837 r., później 1858 i 1883 r dochodzenia, w których brali udział delegaci władz politycznych ces. austryackich i król. węgierskich. Chociaż węgierscy członkowie komisyi podczas czynności odbytej w 1883 r. wystąpili z zarzutami przeciw powyżej nakreślonej granicy galicyjskiej, jednak c. k. ministerstwo spraw wewnętrznych nie przedsięwzięło dotychczas żadnych kroków dla załatwienia tej sprawy.

„Zważywszy, że samo zawieszenie czynności w sprawie dla Galicyi ważnej jest niebezpieczne; zważywszy, że wskutek faktycznego powikłania wspomnianego wyżej prywatno-prawnego sporu z kwestyą publiczno-prawną o granicę Galicyi z Węgrami, każdy nowy fakt naruszenia własności wywołuje oburzenie w ludności górskiej tamtej okolicy, podkopuje w niej zaufanie w opiekę władz rządowych i wznieca obawę krwawego starcia się jej z węgierskimi sąsiadami;

Zważywszy dalej, że wskutek tego, jako też ze względu, iż król. węg. sąd w Kiezmarku już 1882 r. uznał się kompetentnym w sporze o naruszenie własności parcel, położonych z tej strony granicy galicyjskiej, powstało w całej ludności Galicyi zaniepokojenie, które znalazło też wyraz w uchwale Sejmu w 1884 r.;

Zważywszy nakoniec, iż w czasie najnowszym za interwencyą, a jak głoszą za wyraźnym reskryptem władz politycznych węgierskich i ministerstwa węgierskiego zbudowano drogę cztery kilometry długą, który to fakt dowo-

Z powodu gwałtów, popełnionych dnia 4 lipca 1891 przy Morskiem Oku przez służbę ks. Hohenlohego i żandarmeryę węgierską, wśród których znieważono władze austryackie, zaniosło dnia 15 lipca 1891 r. Towarzystwo Tatrzańskie skargę w tej sprawie do ministerstwa sprawiedliwości, domagając się surowego ukarania sprawców.

Zresztą nad pomyślnem załatwieniem sporu granicznego czuwa nie tylko Koło polskie w Wiedniu, ale i JE. p. minister dla Galicyi, który na posiedzeniu Koła stanowczo to oświadczył.

Przechodząc do robót w Tatrach, dokonanych r. z. przez Towarzystwo Tatrzańskie, wymieniamy przede wszystkiem budowę drugiego schroniska o 27 izbach przy Morskiem Oku zaopatrzenie tegoż w odpowiedni inwentarz i budowę przyległej szopy. Między Łysą a schroniskiem Pola zbudowano przy tak zwanych Czerwonych Brzeźkach nie wielkich rozmiarów nowe schronisko. Z dwóch szop zakupionych wraz z lasami i halami stawów Gąsienicowych na własność Towarzystwa w r. 1890 przerobiono jednę z dodaniem świeżego materyału na wcale wygodne schronienie, zwłaszcza po przeniesieniu tejże w dogodniejsze miejsce W dawnem schronisku Pola, zbudowanem 1876 roku przerobiono kuchnię, zbudowano piec piekarski, przebudo-

dziłby nie tylko uroszczeń, ale nawet samowolnego zajęcia części terytoryum tej polowy monarchii, które w najgorszym razie jest spornem, pozwalają sobie niżej podpisani wystosować do JE. Prezesa ministrów, jako ministra spraw wewnętrzoych, zapytania następujące:

1) Jakie okoliczności stawały c. k. ministerstwu spraw wewnętrznych na przeszkodzie, iż dochodzeń rozpoczętych 1837 r., podjętych na nowo roku 1883 a następnie przerwanych, nie doprowadziło do ukończenia celem zabezpieczenia granicy krajowej galicyjskiej, naruszonej ze strony węgierskiej?

2) Jakie kroki zamierza przedsięwziąć c. k. ministerstwo spraw wewnętrznych, aby wyjednać jak najrychlej stanowcze uznanie przez rząd król. węg. granicy krajowej galicyjskiej i poszanowanie jej przez władze król. węgierskie?

Podpisani: Jaworski, Sokołowski, Leon Chrzanowski, Madeyski, Benoe, Straszewski, Łoś, Jan Stadnicki, Klucki, Popowski, Biliński, Tomisław Rozwadowski, Rutowski, Dr. Weigel, J. Potoczek, Tyszkowski, Struszkiewiecz, Wielowiejski, Skrzyński, Rappoport, Henzel, Czecz, Kozłowski, Dr. Byk, Alfons Czaykowski, Dr. Rosenstock, Wład. Czaykowski, Wolański, Gołuchowski, Włodzimierz Gniewosz, Tyszkiewicz, Ruczka, Wolfart, Szczepanowski, Żuk Straszewski, Dr. Bloch, Ochrymowicz, Mandyczewski, Romańczuk, Bryliński, Władysław Koziebrodzki.

wano spiżarkę, pod którą umieszczono piwnicę i lodownię, rozszerzono werandę. Dawną szopę umieszczoną przy tem schronisku pobito na nowo gontami. W dolinie Kościeliskiej przeniesiono altanę Goszczyńskiego dalej na południe do tak zwanego krzyża Wincentego Pola.

Z dróg, ścieżek i mostów wspominamy o naprawie drogi między Łysą a schroniskiem Pola, o zbudowaniu tamże dwu mostów, na które właściciel Zakopanego hr. Władysław Zamoyski dał bezpłatnie potrzebny materyał; o zbudowaniu dwu mostków między schroniskiem Pola a Staszica, o dalszem wyrobieniu ścieżki wiodącej południowym brzegiem po pod turniami mieguszowieckiemi. Tę ścieżkę jednak zawalono wielkiemi głazami. Do wodospadów Mickiewicza utorowano trzeci dostęp.

Z nowych ścieżek podnosimy przedewszystkiem ścieżkę wiodącą z hali Kondratowej przez Piekiełko na Giewont, tudzież ścieżkę od Czarnego Stawu Gąsienicowego ku przełęczy między Kościelcem Wielkim a Małym (pod Karbem).

Liczbę drogoskazów zwiększono o 80, kilka torów oznaczono farbami, jak np. tor wiodący od Jaszczurówki przez Waksmundzką dolinę do Morskiego Oka farbą czerwoną, a początek toru na Krzyżne farbą białą.

Nasiona limby zasiano w dolinie Kasprowej, w dolinie Chochołowskiej i wzdłuż zachodniego i południowego brzegu Morskiego Oka. Nasiona róży alpejskiej (Rhododendron ferrugineum) otrzymane za pośrednictwem Dra Ferdynanda Wilkosza zasiano w różnych stronach Tatr.

Z innych spraw, zostających w związku z celami Towarzystwa (§. 1 d.) nie możemy pominąć prośby Towarzystwa wniesionej dnia 23 marca 1891 r. do władz rządowych o zaprowadzenie szkoły kamieniarstwa w Krzeszowicach, tudzież o otworzenie oddziału galanteryjnego snycerskiego kamieniarstwa przy dotychczasowej szkole zawodowej w Zakopanem.

Poruszona jeszcze przez b. naszego prezesa hr. Reya w r. 1884 na posiedzeniu Wydziału d. 21 października myśl założenia szkoły snycerskiej w okolicach Czarnohory, jak np. w Kołomyi, zostanie prawdopodobnie b. r. urzeczywistnioną. Dzięki bowiem staraniom powstałej niedawno krajowej Komisyi przemysłowej jako też troskliwości W. sejmu około podniesienia przemysłu domowego wstawił c. k. rząd w tegorocznym budżecie

1500 złr. na utrzymanie i pierwsze urządzenie państwowej szkoły zawodowej dla przemysłu drzewnego w Kołomyi.

Założona przez Towarzystwo Tatrzańskie szkoła zawodowa dla przemysłu drzewnego w Zakopanem szczodrobliwie jest wspieraną tak przez c. k. rząd (15.400 złr.) jako też przez sejm krajowy (1500 złr.). Przeciętna frekwencya uczniów tej szkoły w pięciu ostatnich latach (1886/7—90/91) wynosi 93. Na 95 uczniów zapisanych w ostatnim roku (90/91) pochodziło 16 z powiatu nowotarskiego, 76 z dwudziestu dziewięciu galicyjskich powiatów, 2 z Węgier, 1 z Poznania. Na stypendya i zapomogi r. z. wydało c. k. ministerstwo wyznań i oświaty 200 złr.

Wydział krajowy 2310 „

19 Rad powiatowych 1687 „

Od Stowarzyszeń i osób prywatnych 516 „ *)

Co się tyczy celów naukowych wskazanych §. 1 statutu, to pod tym względem utrzymuje Towarzystwo w różnych okolicach górskich 18 stacyj meteorologicznych, ogłaszając wyniki spostrzeżeń w swoich publikacjach. Nadto uchwaliło Towarzystwo na badania powietrza bakteryologicznego w Zakopanem Drowi L. Kryńskiemu 100 złr. zapomogi. Wynik tych badań będzie ogłoszony w publikacyach Tow.

Wskutek pisma naszego Tow przesłanego w roku 1890 na ręce Dra Alf. Rodryga Alsa, delegowanego na VIII walne zgromadzenie Towarzystwa leśn. w Rzeszowie, aby tenże w imieniu Towarzystwa podniósł skuteczniejszą ochronę lasów na naszych stokach gór, odstąpiło rzeczone Zgromadzenie sprawę ochrony lasów swemu Wydziałowi, który dnia 25 czerwca 1891 wniósł petycyę do c. k. Namiestnictwa. W petycyi tej Wydział galic. Tow. leśnego „jako nowoczesny rycerz kultury krajowej broni każdej piędzi ziemi ojczystej od ruiny, od smutnych następstw dla rozwoju gospodarstwa krajowego, upraszając o opiekę nad pozostałemi lasami i o zalesienie górskich nieprodukcyjnych obszarów“.

Rozpoczęte w r. 1889 wydawnictwo albumu widoków ta-

---

*) Założona przez Wydział kr. szkoła koronkarska w Zakopanem liczyła r. z. 90 uczennnic. Wartość pracy rocznej tych uczennic wynosi rocznie 3000—3500 złr., sam ich zarobek do 2300 złr. rocznie. Szkoła koronkarska w Muszynie — córka Zakopanego — liczyła 30 uczennic, a zarobek ich około 550 złr.

trzańskich w (w heliograwurach) prowadzimy dalej. W roku zeszłym wydano: 1) Wielki Staw, 2) Siklawę, 3) Dolinę Kościeliską (pod Sową), 4) Dolinę za Bramką, 5) Dolinę Białej Wody.

Towarzystwo wzięło udział w wystawie przyrodniczo-lekarskiej, urządzonej roku zeszłego w Krakowie przez VI zjazd lekarzy i przyrodników polskich przesławszy swoje publikacye a nadto podejmowało gościnnie uczestników wycieczki w Tatrach — za co serdeczne otrzymało podziękowanie (7 sierpnia 1891 r.).

Oto są ważniejsze sprawy, któremi się Zarząd na 12-tu posiedzeniach zajmował.

Nie możemy się wprawdzie poszczycić, żeby stosunkowo do licznej frekwencyi gości w Zakopanem poczet członków znacznie się zwiększył — na 3009 gości bawiących r. z. w Zakopanem zapisało się tylko 120, to znaczy 4% — z tem wszystkiem jednak r. z. złożyło faktycznie wkładkę 1517 członków, żyjemy bowiem z dorobku zapracowanego w dawniejszych latach, z dorobku, który zawdzięczamy gorliwości naszych delegatów, a mianowicie:

Dra Alfonsa Rodryga Alsa w Rzeszowie,
Dra Władysława Barbackiego w Nowym Sączu,
Franciszka Chełkowskiego w Starogrodzie,
Dra Juliana Chełmickiego w Żydowie,
Dra Antoniego Danysza w Nisie,
Msgra Władysława Enna w Pszczewie,
X Leona Gajowieckiego w Chodzieży,
Jana Gebethnera w Warszawie,
Kornelii Grabskiej w Poznaniu,
Józefa Grabskiego w Skotnikach królewskich,
Edwarda Heppego we Lwowie,
Władysława Jechalskiego w Łodzi,
X. Jana Janasa w Stawie,
Karola Kauckiego w Zbarażu,
Jana Kornickiego w Tarnowie,
X. Piotra Łabędzkiego w Tulcach,
Hr. Maryi Mycielskiej na Widawach,
Karola Monnégo w Przemyślu,
Antoniego Nieduszyńskiego w Tarnowie,
Wincentego Niemojowskiego w Jedlcu,
X. Dra Jana Pankowskiego w Ryszewku,

Władysława Janty Półczyńskiego w Redgoszczy.
Stanisława Ponikiewskiego w Brylewie,
Teodora Paprockiego w Warszawie,
Józefa Śniechowskiego w Warszawie,
Włodzimierza Stronczaka w Sądowej Wiszni,
Henryka Teisseyrego w Tarnopolu,
X. Weissa Karola w Miedzianowie,
Roberta Węsierskiego w Kościanie,
X. Tertuliana Wilczewskiego w Szamotułach,
Henryka Zabłockiego w Dąbrówce.

Poczuwamy się na tem miejscu do miłego obowiązku złożenia Szanownym Delegatom jak najserdeczniejszego podziękowania, wynurzając zarazem gorącą prośbę o popieranie celów Towarzystwa i nadal.

Od ostatniego walnego Zgromadzenia przybyło trzech założycieli (Hr. Władysław Zamoyski Hr. Władysław Koziebrodzki, Hr. Andrzej Potocki) i 194 członków zwyczajnych.

Grono Towarzystwa Tatrzańskiego składa się obecnie:

z	24	członków	honorowych,
„	27	„	założycieli,
„	5	„	dożywotnich,
„	1517	„	zwyczzajnych.

Oddział Czarnohorski liczy 100 członków, razem przeto liczba członków Towarzystwa = 1673.

Dochód Towarzystwa wynosił r. z. 12.113 złr. 37 ct. licząc w to pożyczkę 2900 złr.

Rozchód	12.040 złr. 50 ct.
Pozostałość kasowa	72 złr. 87 ct.

Fundusz na budowę kaplicy przy Morskiem Oku wynosił r. z. 221 złr. 5 ct.

Grono Towarzystwa Tatrzańskiego poniosło r. z. dotkliwą stratę przez śmierć wielu członków.

Z grona członków honorowych zmarł Dr. Adryan Baraniecki, założyciel Muzeum techniczno-przemysłowego i twórca wyższego Zakładu naukowego dla kobiet w Krakowie; z grona członków zwyczajnych: Althowa Ludwika (wdowa po prof. uniw. i I. wiceprezesa Towarzystwa Tatrzańskiego), Dr. Eminowicz Marceli, adwokat i zasłużony wiceprezes oddziału Tow. Tatrz. w Stanisławowie, hr. Fredro Jan Aleksander, znany pisarz i żołnierz z roku 1848, Dr. Fritsche Gustaw, filantrop w Warszawie, X.

Gliński Jan Nepomucen, proboszcz w Szczurowicach, Hulewicz Walery, obywatel w Młodziejowicach, Kiesel Antoni, zarządca dóbr państwowym w Starym Sączu, Klebert Władysław, obserwator stacyi meteorologicznej w Myślenicach, Dr. Kopernicki Izydor, prof. Uniw. Jagiel., członek akad. um. i zasłużony członek Wydziału Tow. Tatrz. w Krakowie, Kotula Andrzej, notaryusz w Cieszynie, Dr. Lewandowski Zygmunt, lekarz w Bochni, Lubaszek Andrzej, prezes sądu obw. w Rzeszowie, X. Okmiński Adam, prof. w Komarnie, Dr. Orłowski Józef, lekarz w Przemyślu, Dr. Popiel Seweryn, adwokat w Stryju, Siedlecki Adolf, właściciel apteki w Krakowie, X. Szenic Józef, proboszcz w Wysoce, Szumowski Aleksander, prof. gimn. w Warszawie, Szydłowski Stanisław, adj. sądowy we Lwowie, Wilczyński Władysław, sędzia pow. w Zbarażu, Zawadzki Feliks, właściciel księgarni w Wilnie.

Cześć ich pamięci!

W Krakowie 7 lutego 1892 r.

Sekretarz
L. Świérz.

Prezes
W. Koziebrodzki.

OBRADY WYDZIAŁU TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO.

(Podane w streszczeniu).

239 posiedzenie Wydziału z d. 9 lutego 1891.

Obecni: 1) Hr. Koziebrodzki, 2) Dr. Wilkosz, 3) Dr. Kasparek, 4) Ciechomski, 5) hr. Cieszkowski, 6) Czubek, 7) Eljasz 8) Nowicki, 9) Dr. Pieniążek, 10) Dr. Ponikło, 11) X. Sobierajski, 12) Dr. Ściborowski, 13) Świerz, 14) Dr. Wierzbicki, 15) Dr. Wierzejski.

I. Przewodniczący stacyi klimatycznej p. Ciechomski powitał w serdecznych słowach nowo wybranego prezesa Tow., który podziękowawszy za dowód zaufania upraszał o poparcie członków Wydziału w licznych pracach Tow.

II. Podskarbim Tow. wybrano na dalsze trzy lata Dra Wierzbickiego.

III. Imieniem Komitetu redakcyjnego przedstawił p. Świerz 5 widoków tatrzańskich zdjętych z natury przez tutejszych fotografów pp. A. Szuberta i S. Bizańskiego do heliograwury a mianowicie: Siklawę, 2) Wielki Staw, 3) Dolinę Białej Wody (pod Młynarzem), 4) Dolinę za Bramką, 5) Dolinę Kościeliską (pod Sową). Wydział przyjmuje wniosek komitetu redakcyjnego do zatwierdzającej wiadomości.

IV. Na wniosek p. Świerza zwiększono komisyę do robót w Tatrach przez przybranie p. Beringera. Komisyi tej przekazano uchwałę walnego Zgromadzenia względem rozszerzenia dworca tatrzańskiego i przedstawienia Wydziałowi odpowiedniego wniosku pod względem technicznym jak i finansowym.

V. P. Eljasz przemawia za ułożeniem regulaminu dla komisyj. Na wniosek Dra Kasparka przekazano sprawę regula-

minu komisyj złożonej z pp. Eljasza, Świerza i Dra Wierzbickiego. W skład tejże komisyi wejdą nadto stosownie do wniosku p Eljasza Dr. Wilkosz, Dr. Kasparek i Dr. Pieniążek.

VI. P. Świerz czyni wniosek, aby b. I. wiceprezesowi Tow. Drowi Markiewiczowi w uznaniu jego długoletnich zasług około rozwoju Tow. Tatrz., a przede wszystkiem za przywiedzenie do skutku budowy dworca tatrzańskiego w Zakopanem wyrazić podziękowanie na piśmie. Wniosek ten uchwalono jednogłośnie z tym dodatkiem, aby pismo dziękczynne wręczyła delegacya Wydziału.

VII. Na wniosek p. Świerza mianowano delegatami Towarzystwa:

a) hr. Maryę Mycielską w Widawach na powiat gostyński i rawicki (W. Ks. Pozn.).

b) Teresę Jabłkowską w Lubostroniu na powiat szubiński (W. Ks. Pozn.).

---

240 posiedzenie Wydziału z d. 10 marca 1891.

Obecni: 1) Hr. Koziebrodzki, 2) Dr. Wilkosz, 3) Ciechomski, 4) Hr. Cieszkowski, 5) Czubek, 6) Eljasz, 7) Nowicki, 8) Dr. Ponikło, 9) X. Sobierajski, 10) X. Sutor, 11) Dr. Ściborowski, 12) Świerz, 13) Dr. Wierzbicki, 14) Dr. Wierzejski.

I. Prezes Hr. Koziebrodzki oświadcza na początku posiedzenia, że wręczył p. marszałkowi krajowemu dyplom na członka honorowego Tow. Tatrz. i dziękuje w jego imieniu za udzielony zaszczyt.

II. Prezes Tow. przedkłada reskr. Wydziału krajowego z d. 2 marca 1891 d. 7862, w którym tenże zawiadamia Prezesa Tow. Tatrz. o przesłanie Wydziałowi pow. nowot. zapomogi na wykończenie dróg rozpoczętych w Zakopanem tudzież o poleceniu danem p. inżynierowi Tytusowi Byrnowi, aby przynajmniej te drogi w Zakopanem wykończył przed sezonem, które mu wskaże Prezes Tow.

III. Przyjęto do grona Tow. 3 członków (n. 4830—4832).

IV. Na wniosek Dra Wilkosza uchwalono wnieść petycyę do władz rządowych o zaprowadzenie stałej komunikacyi powozowej między Chabówką a Zakopanem podczas pory letniej, tu-

dzież o zwiększeniu liczby listonoszów w Zakopanem przynajmniej do trzech.

V. Sprawę zwiększenia dworca tatrzańskiego przedstawił p. Ciechomski na podstawie pisma p. Manieckiego, według którego rozpoczęcie budowy z wiosną b. r. kosztowałoby o 25% drożej niż później.

VI. Na wniosek Dra Wierzejskiego uchwalono poczynić niezbędne naprawy kasyna.

VII. Upoważniono p. Jana Trybulca w Nowym Targu do zastępowania Tow. Tatrz. w sprawach spornych z współwłaścicielami lasu przy Morskiem Oku.

VIII. W sprawie granicznej około Morskiego Oka zarzuca prof. Świerz geograficznemu Instytutowi wojskowemu w Wiedniu, że w drugiem wydaniu mapy fotograficznej w stosunku 1 : 25.000 nakreślono granicę na niekorzyść Galicyi nie zasięgając rady Wydziału krajowego we Lwowie, podobnie jak to się stało z drugiem wydaniem mapy Galicyi przez Kummersberga; skreśla dalej przebieg wymienionej sprawy na podstawie relacyi p. Jana Trybulca.

Powyższą sprawę przekazano na wniosek p. Ciechomskiego prezydyum Tow. Tatrz.

IX. Na wniosek hr. Koziebrodzkiego uchwalono roboty w Tatrach wykonać przed sezonem, a przynajmniej te, gdzie dostęp na wiosnę jest możliwy, jak np. w większej części dolin.

X. Na wniosek Dra Ponikły udzielono Drowi L. Kryńskiemu 100 złr. zapomogi na badania bakteryologiczne powietrza w Zakopanem i w Tatrach.

XI. Ułożenie napisu w dolinie Mickiewicza i w dolinie Roztoki z okazyi sprowadzenia zwłok nieśmiertelnego wieszcza Adama Mickiewicza do kraju i pochowania tychże na Wawelu przekazano komisyi redakcyjnej.

---

241 posiedzenie z d. 13 kwietnia 1891.

Obecni: 1) Dr. Wilkosz, 2) Dr. Kasparek, 3) Ciechomski, 4) Czubek, 5) Eljasz, 6) X. Sobierajski, 7) Dr. Ściborowski, 8) Świerz, 9) Dr. Wierzbicki, 10) Dr. Wierzejski.

I. Przewodniczący Dr. Wilkosz podaje do wiadomości Wydziału, że Tow. Tatrz. w drodze prezydyalnej przesłało petycyę do c. k. ministerstwa oświaty o założenie szkoły kamieniarskiej

w Krzeszowicach tudzież oddziału kamieniarskiego przy szkole zawodowej dla przemysłu drzewnego w Zakopanem zanosząc równocześnie prośbę do c. k. prezydym namiestnictwa o życzliwe poparcie powyższej sprawy.

II. Przyjęto do grona Tow. jednego członka (n. 4833).

III Na wniosek p. Świerza mianowano msgra Władysława Enna w Pszczewie, delegatem Tow. na powiaty międzyrzecki, babimojski, międzychodzki i skwierzyński.

IV. Na wniosek p. Eljasza uchwalono przesłać plany na rozszerzenie kasyna p. Neužilowi do bliższego rozpatrzenia się w tychże i zdania następnie sprawy.

V. Z powodu uchwały zakopiańskiej Rady gminnej, na mocy której p. Pawlica otrzymał zezwolenie na uskutecznienie budowy tuż obok kasyna uchwalono wnieść protest do Rady powiatowej w Nowym Targu przeciwko tej budowie.

VI. Nastąpiło sprawozdanię komisyi budowniczej do nowego schroniska przy Morskiem Oku w sprawie inwentarza. Uchwalono dać jednakie umeblowanie tak w górnych pokojach jak i w dolnych a mianowicie materace drewniakowe, tudzież poduszki z włosienia dobrego. Inne szczegóły inwentarza przekazano na wniosek Dra Wilkosza komisyi złożonej z prof. Świerza i Dra Wierzbickiego.

VII. Upoważniono p. Ciechomskiego do wykonania koniecznej restauracyi kasyna.

---

242 posiedzenie z d. 4 maja 1891 r.

Obecni: 1) Hr. Koziebrodzki, 2) Dr. Wilkosz, 3) Ciechomski, 4) Eljasz, 5) Dr. Ponikło, 6) Dr. Ściborowski, 7) Świerz, 8) Dr. Wierzbicki.

I. Dr. Wilkosz oświadcza na wstępie, że Zarząd Tow. Tatrz. złożył wieniec na grobie ś. p. Heleny Sanguszkówny, czł. zał. Tow. Tatrz. przez osobną deputacyę złożoną z Dra Wierzbickiego i hr. Cieszkowskiego, wspomina dalej o odpowiedzi Rady pow. w Nowym Targu na pismo Tow. w sprawie budowy domu przez p. Pawlicę tuż obok kasyna, wreszcie o poczynionych przygotowaniach do ułożenia projektu sieci lokalnych kolei galicyjskich.

II. W imieniu komisyi do robót w Tatrach przedłożył p. Eljasz projekt robót w Tatrach mających się wykonać w r. 1891.

Projekt ten przyjęto i upoważniono p. Eljasza do uskutecznienia uchwalonych robót.

III. Oznaczono cenę heliograwur z lat poprzednich dla członków Tow. Tatrz. na 2 złr. za jeden egzemplarz składający się z 5 sztuk.

IV. Przyjęto do grona Tow. 52 członków (n. 4834—4885).

V. Uchwalono na wniosek Dra Ponikły ułatwić uczestnikom zjazdu lekarzy i przyrodników polskich pobyt w Zakopanem i w Tatrach i wyznaczono 200 złr. do dyspozycyi komisyi złożonej z pp.: Ciechomskiego, Eljasza i Dra Wierzbickiego.

---

243 posiedzenie Wydziału z d. 2 czerwca 1891.

Obecni: 1) Dr. Wilkosz, 2) Beringer, 3) Ciechomski, 4) Czubek, 5) Eljasz, 6) Dr. Ponikło, 7) X. Sutor, 8) Świerz, 9) Dr. Wierzbicki.

I. Po odczytaniu i przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia oznajmia sekretarz, że Zarząd Tow. wniósł petycyę do Rady państwa o budowę kolei żelaznej z Chabówki do Nowego Targu a dalej w kierunku Białej spiskiej ku granicy węgierskiej, oprócz tego Zarząd Tow. otrzymawszy wiadomość, że Węgrzy na terytoryum spornem przy Morskiem Oku budują w otoczeniu żandarmeryi drogę, aby tam przewieźć budynek stawiany w Jaworzniu i tym sposobem wziąć w posiadanie sporną część, udał się bezzwłocznie w tej sprawie d. 30 maja r. b. do Koła polskiego. Poczem przystąpiono do porządku dziennego.

II. Na wniosek p. Eljasza wzmocniono komisyę do przyjęcia uczestników Zjazdu przyrodników i lekarzy polskich przez przybranie dra Ponikły.

III. Wynajęto na r. 1891 salę w dworcu tatrzańskim stacyi klimatycznej w Zakopanem na czytelnię.

IV. Ułożono na wniosek komisyi redakcyjnej napisy w dolinie Mickiewicza i w dolinie Roztoki.

V. Oznaczono cenę jednego pokoju o 2 łóżkach w nowem schronisku przy Morskiem Oku na 1 złr. 60 ct. dla członków Tow. Tatrz, a dla innych osób na 3 złr.

VI. P. Świerz na podstawie listów otrzymanych z Zawoi pod Babią Górą, dokąd od kilku lat coraz więcej gości przybywa, przemawiał, aby Tow. Tatrzańskie jako krajowe wzięło w opiekę

wymienioną miejscowość. Na wniosek Dra Wilkosza uchwalono, aby cały Wydział zbadał powyższą sprawę.

VII. Na wniosek X. Sutora poruczono na r. b. zarząd kasyna p. Eljaszowi.

VIII. P. Ciechomski przemawiał za bezpłatnem użyczeniem sali dworca tatrzańskiego na cel straży pożarnej w Zakopanem, p. Eljasz w imieniu komitetu nadzorczego szkoły snycerstwa przemawiał za użyczeniem sali na cele internatu przy wymienionej szkole, p. Świerz na rzecz budowy nowego kościoła. Wnioski powyższe przyjęto.

IX. P. Eljasz uzasadniał wniosek hr. Koziebrodzkiego względem wydawania wspólnie ze stacyą klimatyczną pisemka turystycznego podczas pory letniej. Wniosek ten przekazano komisyi złożonej z pp. Eljasza, Ciechomskiego, Dra Ponikły i Dra Wierzbickiego.

X. Na wniosek Dra Wierzbickiego przeznaczono 8—10 złr. na zakupno apteczki do schroniska przy Morskiem Oku.

X. Przyjęto do grona Tow. 3 członków (n. 4886—4888).

---

244 posiedzenie Wydziału z d. 22 czerwca 1891.

Obecni: 1) Hr. Koziebrodzki, 2) Dr. Wilkosz, 3) hr. Cieszkowski, 4) Eljasz, 5) Dr. Ponikło, 6) Świerz, 7) Dr. Wierzbicki, 8) Ciechomski.

Hr. Władysław Zamoyski jako gość.

I. Na początku posiedzenia skreślił hr. Zamoyski, który ostatniemi dniami bawił we Lwowie, dotychczasowy przebieg sprawy granicznej około Morskiego Oka.

II. P. Eljasz podał koszta projektowanego wydawnictwa gazetki podczas pory letniej. Po odbytej dyskusyi Wydział porzuca myśl wydawnictwa projektowanego pisemka na rok bieżący.

III. Wpisano do grona Tow. hr. Władysława Zamoyskiego, jako członka założyciela.

---

245 posiedzenie Wydziału odbyte w Zakopanem dnia 3 sierpnia 1891 r.

Obecni: 1) Hr. Koziebrodzki, 2) Dr. Kasparek, 3) Ciechomski, 4) Eljasz, 5) X. Roszek, 6) X. Sobierajski, 7) Świerz.

Hr. Władysław Zamoyski jako gość.

I. Odczytano pismo komitetu nadzorczego szkoły zawodowej w Zakopanem z d. 3 lipca 1891 r., w którem tenże prosi o udzielenie zasiłku na budowę gospody dla pomieszczenia uczniów zamiejscowych. Sprawę tę przekazano komisyi budżetowej dla możliwego uwzględnienia przy układaniu preliminarza budżetu na r. 1892.

II. Obejrzano miejsce przy kasynie, gdzieby przybudowa najtańszym kosztem mogła być dokonaną.

III. Wybrano komisyę kolaudacyjną złożoną z pp. Beringera, Eljasza i Świerza do odbioru nowego schroniska przy Morskiem Oku.

---

246 posiedzenie Wydziału z d. 10 października 1891.

Obecni: 1) Hr. Koziebrodzki, 2) Dr. Wilkosz, 3) Dr. Kasparek, 4) Ciechomski, 5) hr. Cieszkowski, 6) Czubek, 7) Eljasz, 8) Dr. Ponikło, 9) X. Sobierajski, 10) X. Sutor, 11) Dr. Ściborowski, 12) Świerz, 13) Dr. Wierzbicki, 14) Dr. Wierzejski.

I. Prezes podnosi zasługi b. członka Wydziału Dra Izydora Kopernickiego, zmarłego 24 września 1891. Zgromadzeni członkowie Wydziału oddają cześć zmarłemu przez powstanie.

II. Przyjęto do grona Tow. 24 członków (n. 4884—5012).

III. Podano do wiadomości członków Wydziału pisma nadeszłe.

---

247 posiedzenie Wydziału z d. 22 października 1891.

Obecni: 1) Hr. Koziebrodzki, 2) Dr. Wilkosz, 3) Dr. Kasparek, 4) Ciechomski, 5) Czubek, 6) Eljasz, 7) X. Sobierajski, 8) X. Sutor, 9) Dr. Ściborowski, 10) Świerz, 11) Dr. Wierzbicki, 12) Dr. Wierzejski.

I. Na początku posiedzenia wspomina Prezes Tow. o nieodżałowanej stracie członka honorowego Tow. Dra Adryana Baranieckiego, założyciela tutejszego Muzeum techniczno-przemysłowego tudzież wyższego zakładu naukowego dla kobiet. Zgromadzeni członkowie Wydziału oddają przez powstanie cześć zmarłemu.

II. Hr. Koziebrodzki wspomina, że sprawa graniczna około Morskiego Oka ma bardzo przychylnego referenta w minister-

stwie spraw wewnętrznych z Wiednia, i że Koło polskie czuwa troskliwie nad pomyślnem załatwieniem sprawy.

III. P. Świerz przemawia za zakupnem kawałka gruntu pod Gubałówką w celu zbudowania tamże altany. W myśl wnioskodawcy przekazano tę sprawę bomisyi budżetowej.

IV. Sprawa przybudowy kasyna.

Ze względu, że tegoroczne walne zgromadzenie Tow. zezwoliło tylko na 4000 złr. w celu zwiększenia kasyna, a kosztorys przybudowy obliczony został dopiero po walnem zgromadzeniu tj. d. 5 lutego 1891 na 5266 złr. 88 ct., powstała nowa sytuacya, dlatego Prezes otwiera dyskusyę nad tym przedmiotem.

Po ożywionej dyskusyi uchwalono wszystkimi głosami przeciw jednemu (Dr. Wilkosza) zrestaurować dworzec tatrzański i przystąpić do przybudowy tegoż, skoro się znajdzie korzystna pożyczka i nastąpi odpowiednia pora do budowy.

---

248 posiedzenie Wydziału z d 14 listopada 1891.

Obecni: 1) Hr. Koziebrodzki, 2) Dr Wilkosz, 3) Dr. Kasparek, 4) Beringer, 5) Ciechomski, 6) Czubek, 7) Eljasz, 8) Nowicki, 9) Dr. Ponikło, 10) X. Sobierajski, 11) Świerz, 12) Dr. Wierzbicki, 13) Dr. Wierzejski.

I. Prezes Towarzystwa oświadcza, że Bank krajowy gotów udzielić Towarzystwu pożyczki 8000 złr. na lat 10, spłacalnej w dwóch półrocznych ratach, jeżeli Tow. Tatrz. i poręczyciele zobowiążą się aktem notaryalnym do tego.

II. Sprawa budowy nowego schroniska przy Morskiem Oku.

P. Eljasz odczytał sprawozdanie komisyi kolaudacyjnej, (złożone do aktów Towarzystwa), w którem wskazano różnice zachodzące między wystawionym budynkiem a tegoż planami, oraz podano zmiany, które zdaniem komisyi koniecznie wykonać należy.

Wydział uchwalił poczynić projektowane zmiany, które równocześnie z zamierzonem przeistoczeniem starego schroniska już w najbliższej przyszłości tj. w r. 1892 mają być uskutecznione.

Następnie odczytuje sekretarz sprawozdanie komisyi budo-

wniczej odnoszące się do wydatków poczynionych przez X. Roszka, prowadzącego budowę w latach 1890 i 1891.

Ogół wydatków przedstawia się jak następuje:

1) Schronisko (252 □ m. zabudowanie kosztowało	3.910 złr.	50 ct.
2) Wozownia (117 □ m. zabudowania kosztowało	702 „	— „
3) Podmurowanie i szkarpy	645 „	78 „
Razem . . .	5.258 złr.	28 ct.

Komisya sprawdziwszy wydatki X. Roszka na podstawie kwitów wnosi udzielenie absolutoryum z tychże.

Po ożywionej dyskusyi uchwalono:

a) złożyć podziękowanie p. W. Beringerowi, autorowi planu nowego schroniska;

b) udzielić X. Roszkowi absolutorym z rachunków;

c) majstrowi ciesielskiemu Koźli do poprzednio otrzymanej kwoty 700 złr. dodać jeszcze 80 złr.;

d) stolarzowi Toporowi dodać 30 złr.

249 posiedzenie Wydziału z d. 8 grudnia 1891.

Obecni: 1) Hr. Koziebrodzki, 2) Dr. Wilkosz, 3) Beringer, 4) Ciechomski, 5) hr. Cieszkowski, 6) Eljasz, 7) Nowicki, 8) Dr. Ponikło, 9) X. Sutor, 10) Dr. Ściborowski, 11) Świerz, 12) Dr. Wierzbicki, 13) Dr. Wierzejski.

Sprawa rekonstrukcyi i przybudowy kasyna.

Referent p. Beringer oznajmia, że w porozumieniu z p. Józefem Sieczką (albowiem z zaproszonych osób z Zakopanego nikt inny się nie stawił) obliczono koszta rekonstrukcyi kasyna na 1600 złr.

W dyskusyi, jaka się nad tą sprawą rozwinęła, uchwalono:

a) przystąpić w roku 1892 do rekonstrukcyi i przybudowy dworca tatrzańskiego (za tym wnioskiem głosowali wszyscy z wyjątkiem Dra Wilkosza);

b) zwołać nadzwyczajne walne Zgromadzenie Tow. na dzień 10 stycznia 1892 o udzielenie kredytu 8000 złr. na cel powyższy.

Nadto postanowiono traktować z krakowskimi cieślami nie pomijając p. Józefa Sieczki.

Referentem sprawy przebudowy i przybudowy dworca tatrzańskiego wybrano p. Beringera.

---

250 posiedzenie Wydziału z d. 22 stycznia 1892.

Obecni: 1) Dr. Wilkosz, 2) Dr. Kasparek, 3) Ciechomski, 4) hr. Cieszkowski, 5) Eljasz, 6) Nowicki, 7) Dr. Ponikło, 8) X. Sutor, 9) Dr. Ściborowski, 10) Świerz, 11) Dr. Wierzbicki.

I. Preliminarz budżetu na r. 1892 mający się przedstawić walnemu Zgromadzeniu przyjęto na podstawie wniosku komisyi budżetowej.

II. Uchwalono wydać w r. 1892 pięć widoków z Pienin w heliograwurach.

III. Uchwalono wydzierżawić kasyno na jeden rok dotychsowemu dzierżawcy.

IV. Uchwalono przedłużyć walnemu Zgromadzeniu z dnia 7 lutego 1892 wniosek Wydziału względem rozwiązania oddziału stanisławowskiego i wybrano referentem tej sprawy p. Świerza.

V. Przyjęto do grona Tow. 9 członków (n. 5013—5021).

VI. Mianowano na wniosek sekretarza delegatem Tow. w Śremie na powiat śremski (W. Ks. Pozn.) X. Piotra Wawrzyniaka w Śremie.

VII. Odczytano pismo c. k. starostwa w Nowym Targu z dnia 8 stycznia 1892 l. 21619/891 wzywające Towarzystwo do wyboru dwóch delegatów do Komitetu nadzorczego szkoły zawodowej dla przemyslu drzewnego w Zakopanem w myśl §. 4 nowego statutu szkoły zaprowadzonego reskr. c. k. ministerstwa oświaty z d. 9 listopada 1891 l. 22595.

Wybrano dotychczasowych delegatów pp. Walerego Eljasza i Leopolda Świerza.

VIII. Wylosowano szósty i ostatni udział pożyczek na spłatę długu kasynowego.

IX. Dr. Wierzbicki uprasza o wybór delegata do komisyi kontrolującej na rok 1892.

Wybrano p. Walerego Eljasza.

---

251 posiedzenie Wydziału z d. 29 stycznia 1892.

Obecni: 1) Dr. Wilkosz, 2) Ciechomski, 3) hr. Cieszkowski, 4) Czubek, 5) Eljasz, 6) Dr. Ponikło, 7) X. Sobierajski, 8) X. Sutor, 9) Świerz.

I. Odczytane przez sekretarza sprawozdanie z czynności Towarzystwa za rok ubiegły przyjęto z niektóremi poprawkami.

II. Na wniosek Dra Ponikły uchwalono uprosić Dra L. Kryńskiego do przedłożenia sprawozdania z badań bakteryologicznych powietrza w Zakopanem.

SPRAWOZDANIE PORÓWNAWCZE
Z PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO
za czas od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 1891 roku.

Przychód	Przychód w r. 1891 Złr.	ct.	Preliminowano Złr.	ct.
I. Wpisowe od 154 nowych członków	154	—	100	—
II. Wkładki roczne od 1517 członków	4551	—	4200	—
III. Zapomoga Wys. Sejmu na cele Towarzystwa	400	—	400	—
IV. $^1/_3$ część wkładek z oddziału Czarnohorskiego	61	66	100	—
V. Dochód ze schronisk	559	27	550	—
VI. Dochód z kasyna *a)* ze zabaw	1062	50	600	—
b) ze sali i z najmu innych ubik.	900	—	900	—
VII. Dochód z biblioteki, czytelni, siodeł, kręgielni itd.	626	64	700	—
VIII. Dochody nieprzewidziane i procenta od fund. Tow.	325	05	150	—
IX. Pożyczka na budowę drugiego schroniska przy Morskiem Oku	2900	—	2200	—
X. Pozostałość kasowa z końcem 1890 r.	573	25	573	25
Dochody razem	12113	37	10473	25

Rozchód	Rozchód w r. 1891 Złr.	ct.	Preliminowano Złr.	ct.
I. Roboty w Tatrach: *a)* budowa schroniska przy Morskiem Oku	3257	92	2000	—
b) inwentarz do nowego schroniska	1482	27	1000	—
c) drogi, ścieżki, mostki i wyd. administracyjne	870	85	500	-
II. Cele naukowe	171	-	350	—
III. Subwencya, assek. i dozór szkoły snycerskiej	176	83	150	—
IV. Wydawnictwa Towarzystwa	1488	53	1400	—
V. Utrzymanie straży tatrzańskiej	125	45	120	—
VI. Biblioteka w Krakowie	26	20	25	—
VII. Utrzymanie dworu tatrz. i naprawy	1189	27	985	—
VIII. Wydatki z funduszu dyspozycyjnego Wydziału	248	45	300	—
IX. Koszta zarządu *a)* lokal biura	150	—	150	—
A). W Krakowie *b)* porto od korespondencyj	28	84	25	—
c) „ „ dyplomów	9	11	10	—
d) „ „ wydawnictw Tow.	121	14	125	—
e) kursor	56	70	60	-
f) koszta ściągania wkładek	35	06	40	—
g) potrzeby kancelaryjne	35	24	35	—
B). Wydatki delegatów na prowincyi i zagranicą	126	54	150	—
X. Wynagrodzenie *a)* sekretarza	300	—	300	—
b) podskarbiego	150	—	150	—
XI. Druki (dyplomy, karty leg.. ogłoszenia etc.)	101	75	110	—
XII. Subwencya dla oddziału Czarnohorskiego na budowę gospody	100	20	100	-
XIII. Wpisowe do funduszu zapasowego	—	—	100	
XIV. Na umorzenie pożyczki	567	78	750	—
XV. Reszta długu za zakupioną czytelnię	166	—	170	—
XVI. Zakupno hal i lasów w Tatrach	625	03	500	—
XVII. Wydatki nadzwyczajne *a)* tablica pamiątkowa A. Mickiewicza	151	51	—	—
b) przyjęcie lekarzy i przyrodników	237	58	—	—
XVIII. Procenta od pożyczek	41	25	115	—
Wydatki razem	12040	50	—	—
Nadwyżka dochodu z końcem r. 1891	72	87	23	25
	12113	37	—	—

Komisya kontrolująca sprawdziła księgi kasowe Towarzystwa tak co do dochodu jak rozchodu, porównała z odnośnemi dowodami kasowemi i poświadcza niniejszem zgodność wszystkich pozycyj.

Członkowie komisyi kontrolującej:

J. Wład. Fischer.
Dr. Zgorzalewicz.

Delegowany imieniem wydziału:
Walery Eljasz.

Kraków dnia 25 stycznia 1892 r.

Podskarbi Towarzystwa:
Dr. Wierzbicki.

PRELIMINARZ BUDZETU TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO NA ROK 1892

uchwalony na XIX zwyczajnem walnem Zgromadzeniu dnia 7 lutego 1892 roku.

PRZYCHÓD		złr.	ct.
I. Wpisowe od 100 nowych członków		100	—
II. Wkładki roczne od 1400 członków		4200	—
III. Zapomoga Wys. Sejmu na cele Towarzystwa		400	—
IV. ⅓ część wkładek z oddziału czarnohorskiego		60	—
V. Dochód ze schronisk		700	—
VI. Dochód z kasyna *a)* ze zabaw	840		
b) ze sali i z najmu innych ubikacyj	1000	1840	—
VII. Dochód z biblioteki, czytelni, siodeł, kręg. itd.		600	—
VIII. Dochody nieprzewidziane i procenta od fund. Towarz.		200	—
IX. Pożyczka *a)* na rekonstrukcyę kasyna	1600		
b) na przybudowę do tegoż	6400	8000	—
X. Pozostałość kasowa z końcem 1891 r.		72	87
		16172	87

ROZCHÓD		złr.	ct.
I. Roboty w Tatrach: *a)* schroniska	500		
b) drogi, ścieżki, mostki	300	800	—
II. Cele naukowe		250	—
III. Subwencya, assekuracya i dozór szkoły snycerskiej		200	—
IV. Wydawnictwa Towarzystwa		1500	—
V. Utrzymanie straży tatrzańskiej		160	—
VI. Biblioteka w Krakowie		30	—
VII. Utrzymanie dworu tatrzańskiego w Zakopanem:			
A) Wydatki zwycz.: *a)* sprzęty	50		
b) podatki	125		
c) assekuracya	75		
d) usługa	50		
e) oświetlenie	70		
f) gazety	60		
g) czytelnia	30		
h) muzyka	180		
i) biuro w Zakopanem	100		
k) różne wydatki	160	900	
B) Wydatki nadzw.: *a)* rekonstrukcya kasyna	1600		
b) przybudowa do tegoż	6440	8040	—
VIII. Do dyspozycyi Wydziału na wydatki nadzwyczajne		500	—
IX. Koszta Zarządu:			
A) w Krakowie: *a)* lokal biura	150		
b) porto od korespondencyj	25		
c) „ „ dyplomów	10		
d) „ „ wydawnictw Tow.	125		
e) kursor	60		
f) koszta ściągania wkładek	35		
g) potrzeby kancelaryjne	35		
B) Wydatki delegatów na prowincyi i zagranicą	120	560	—
X. Wynagrodzenie *a)* sekretarza	300		
b) podskarbiego	150	450	—
XI. Druki *a)* dyplomy i kaligraf	30		
b) karty legitymacyjne	50		
c) druki administracyjne i różne	30	110	—
XII. Subwencya dla oddziału Czarnohorskiego na dokończenie dworca czarnoh. w Żabiu		200	-
XIII. Wpisowe do funduszu zapasowego		100	—
XIV. Na umorzenie pożyczek i procenta od tychże		1970	—
XV. Zakupno hal i lasów w Tatrach		400	—
Nadwyżka dochodu z końcem r. 1892		2	87
		16172	87

Oddział Czarnohorski w Kołomyi.

A) Wyciąg z protokółu walnego Zgromadzenia z dnia 19 kwietnia 1891 roku.

I. Przewodniczący Konstanty Siwicki zagaja posiedzenie wstępnem słowem skreślając stan obecny Towarzystwa i jego rozwój. Na wniosek p. Konstantego Bubelli uznaje Zgromadzenie zasługi przewodniczącego i składa mu serdeczne podziękowanie.

II. Sekretarz Emeryk Turczyński odczytuje protokół z poprzedniego walnego Zgromadzenia, który zostaje przyjęty.

III. Sekretarz odczytuje sprawozdanie ze stanu oddziału i czynności Zarządu za czas od 23 marca 1890 do 19 kwietnia 1891 r.

IV. Podskarbi Karol Głuchowski odczytuje sprawozdanie kasowe.

Oba sprawozdania przyjęto. Na wniosek p. Bubelli uchwalono, aby sprawy bazaru nie prowadzić osobno, tylko razem z ogólnym budżetem oddziału połączyć. Przyjęto również wniosek p. Bubelli, aby p. K. Głuchowskiemu wyrazić przez powstanie pełne uznanie za jego gorliwe i skrupulatne prowadzenie kasy oddziału i zajmowanie się bazarem wyrobów huculskich.

V. Przystąpiono do wyboru całego Zarządu na dalszy przeciąg trzechletni. Na wniosek p. Władysława Kaweckiego wybrano Zarząd złożony z dotychczasowych członków. W skład tego Zarządu weszli: Prezes Konstanty Siwicki, zastępca Emanuel Wolff, sekretarz Emeryk Turczyński, podskarbi Karol Głuchowski; członkowie Zarządu: Józef Dziędzielewicz, Władysław Kawecki, Walery

Kryciński, Dr. Władysław Piaskiewicz, Edward hr. Starzeński, Dr. Gabryel Sysak, X. Józef Szeligiewicz. Na miejsce ubyłych członków, którzy opuścili Kołomyję wybrano: Jana Lekczyńskiego, Dra Mikołaja Federowicza i Dra Michała Jaworskiego. Wybrani przyjęli ten wybór wśród oklasków Zgromadzenia.

VI. Zarząd czyni wniosek, aby stosownie do §. 15 statutu Towarzystwa Tatrzańskiego wybrał p. Leopolda Świérza na reprezentanta oddziału Czarnohorskiego przy Wydziale Towarzystwa Tatrz. w Krakowie na lat trzy. Wniosek powyższy Zarządu przyjmuje Zgromadzenie.

VI. Zarząd czyni wniosek, aby w ruskim języku wezwać braci Rusinów do zapisywania się w poczet członków oddziału Czarnohorskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. P. Bubella zwraca uwagę Zgromadzenia, że przy zawiązaniu oddziału tego rodzaju zaproszenie nastąpiło, a czy obecnie zachodzi potrzeba odezwania się po raz wtóry w tej samej sprawie, należy zostawić Zarządowi. Zgodzono się na ten wniosek.

VII. Na wniosek p. W Krycińskiego wyrażono uznanie sekretarzowi Emerykowi Turczyńskiemu za jego gorliwą działalność przez powstanie.

Prezes	Sekretarz
Konstanty Siwicki	*Emeryk Turczyński.*

B) Sprawozdanie z czynności Zarządu oddziałowego w Kołomyi za rok 1891.

I. W roku 1890 liczył oddział 104 członków. W roku 1891 i I. kwartale 1892 przybyło 22, ubyło 7. Liczba członków wynosi przeto 119.

II Zarząd odbył w tym czasie 5 posiedzeń.

III. Zarząd uzyskał p. L. Świérza na reprezentanta oddziału w Wydziale T. w Krakowie na lat 3, który na wniosek Zarządu został przez Zgromadzenie wybrany i wybór przyjął.

IV. Zarząd starał się o przysporzenie funduszów potrzebnego na dokończenie budowy „dworca czarnohorskiego“ w Żabiu, na przeistoczenie schroniska pod „Pop Iwanem na Gropie“, na zapłacenie czynszu za wynajmowaną dotychczas gospodę w Żabiu, na zakupno inwentarza i asekuracyę nowego dworca i t. p. następującemi środkami:

a) przez gorliwe ściąganie wkładek rocznych od członków;

b) przez pozyskanie nowych członków, chociaż odezwa w ruskim języku ogłoszona w gazetach ruskich nie odniosła dotąd żadnego skutku;

c) przez wniesienie podań o zapomogę do Wysokiego Sejmu krajowego, do Wydziału Towarzystwa Tatrzańskiego, do lwowskiej i kołomyjskiej Kasy oszczędności, do Rady powiatowej w Kosowie, z których tylko dwa odniosły pomyślny skutek, gdyż W. Sejm i Towarzystwo Tatrzanskie udzieliło po 100 złr. subwencyi;

d) przez pozyskanie nowych delegatów, jak np. Wielebnego X. prałata Piotra Rylskiego w Kozłowie, który zjednał dla Towarzystwa kilku innych członków w swojej okolicy.

Pomimo bardzo szczupłych funduszów dokończył Zarząd budowy „d w o r c a c z a r n o h o r s k i e g o“ w Żabiu pod kierunekiem i dozorem W-nego Franciszka Mathiasa z Jasienowa górnego, który przez to wiele się dla oddziału Czarnohorskiego przyczynił.

Dworzec ten będzie w roku 1892 zaopatrzony w odpowiednie sprzęty i oddany na użytek publiczny.

W schronisku pod „Pop Iwanem“ przybyła nowa izba dla pań turystek.

V. Zarząd wniósł memoryał do Wysokiego Wydziału krajowego o moralną i materyalną pomoc i poparcie dla myśli Zarządu Czarnohorskiego założenia szkoły lub przynajmniej warsztatu dla przemysłu drzewnego w Żabiu, w którym ludność huculska rozrzucona w górskiej okolicy między lasami na 12 milach kwadratowym, nie mając roli do uprawy zboża a okazując wrodzony talent do tego przemysłu drzewn., a mianowicie do snycerstwa, mogłaby tanim kosztem spławiać rzeką Czeremoszem na Bukowinę do Rumunii i dalej. Wysoki Wydział krajowy jednak na razie dał odmowną odpowiedź, ponieważ c. k. Rząd wskutek wniosku Wydziału krajowego zamierza w Kołomyi założyć szkołę dla przemysłu drzewnego. W roku 1892 powtórzy Zarząd prośbę do Wydziału krajowego, wychodząc ze stanowiska, że szkoła taka lub warsztat w Żabiu nie stanie na przeszkodzie mającej się założyć państwowej szkole w Kołomyi.

Prezes	Sekretarz
Konstanty Siwicki.	*Emeryk Turczyński.*

Sprawozdanie kasowe

Oddziału Czarnohorskiego w Kołomyi

za czas od 5 kwietnia 1891 po koniec roku (31 grudnia 1891).

Przychód:

Pozostałość kasowa z r. 1890	76·27	złr.
Wpisowe od członków	14·—	„
Wkładki od członków za 1889 restancye)	3·—	„
„ „ „ 1890 „	9·—	„
„ „ „ 1891 . . .	171·50	„
„ „ „ 1892 . . .	12·—	„
Pożyczka na budowę w Żabiu . . .	200·—	„
Razem. . .	485·77	złr.

Rozchód:

Asekuracya „dworca“ w Żabiu . . .	19·32	złr.
Wydatki do budowy „dworca“ bezpośrednio przez Zarząd poczynione . . .	51·50	„
Udekorowanie chorągiewkami (pol. i rusk.) „gospody“ w Żabiu	1·27	„
Baranowskiemu czynsz za „gospodę“ .	30·—	„
„ za podatek czynsz. . .	21·30	„
Na budowę „dworca“ przez p. Mathiasa poczynione wydatki	200·—	„
Reparacye schroniska „na Gropie“ . .	20·—	„
$^1/_3$ część wkładek Tow. Tatrz. w Krakowie za r. 1890	64·66	„
Wydatki pocztowe, drukowe, posełkowe.	19·03	„
Czynsz za grunt pod dworzec fundacyi hr. Skarbka	1·—	„
Razem . .	428·08	„

Zestawienie:

Przychód	485·77	„
Rozchód	428·08	„
Pozostałość kasowa na r. 1892 . . .	57·69	złr.

Konstanty Siwicki
prezes.

Karol Głuchowski
podskarbi.

SKŁAD

TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

w dniu 1 maja 1892 r.

Wydział Towarzystwa:

Prezes:
Hr. Władysław Koziebrodzki, poseł na sejm krajowy.

I. Wiceprezes:
Dr Ferdynand Wilkosz, adwokat.

II. Wiceprezes:
Dr Franciszek Kasparek, prof. uniw. i czł. akad. um.

Członkowie:

4. Beringer Wandalin, budowniczy i radca miejski.
5. Ciechomski Erard Wiktor, nauczyciel języka francuskiego.
6. Hr. Cieszkowski Zygmunt, obywatel.
7. Czubek Jan, profesor gimnazyalny.
8. Eljasz Walery, artysta malarz.
9. Nowicki Aleksander, starszy komisarz lasowy.
10. Dr Pieniążek Karol, adwokat i radca miejski.
11. Dr Poniklo Stanisław, lekarz powiatowy.
12. X. Roszek Wojciech, proboszcz w Poroninie.
13. X. Sobierajski Jozafat, kanonik.
14. X. Sutor August, przeor.
15. Dr Ściborowski Władysław, lekarz zdrojowy.
16. Świerz Leopold, (sekretarz).
17. Dr Wierzbicki Daniel (podskarbi).
18. Wierzejski Antoni, prof. uniw. i czł. ak. um.

Na mocy §. 15 statutu mają prawa członków Wydziału:

19. Śniechowski Józef w Warszawie.
20. Siwicki Konstanty, obywatel, przewodniczący Oddziału Czarnohorskiego.
21. Świerz Leopold, reprezentant Oddziału Czarnohorskiego, wybrany na Ogólnem Zgromadzeniu dnia 19 kwietnia 1891 roku.

Delegaci Towarzystwa Tatrzańskiego.

A) **W Galicyi:**

1. W Czernichowie: X. Edward Królikowski.
2. „ Drohobyczu: Zych Franciszek.
3. „ Kałuszu: Szopiński Baltazar.

4. W Lwowie: Edward Heppe.
5. „ „ Władysław Schmidt.
6. „ Nowym Sączu: Dr. Władysław Barbacki.
7. „ Nowym Targu: Jan Trybulec.
8. „ Przemyślu: Monné Karol.
9. „ Rzeszowie: Dr. Rodryg Als.
10. „ Sądowej Wiszni: Włodzimierz Stronczak.
11. „ Szczawnicy: Dr. Władysław Ściborowski.
12. „ Tarnopolu Dr. Jan Ralski.
13. „ Tarnowie: Jan Kornicki.
14. „ „ Antoni Nieduszyński.
15. „ Zbarażu: Karol Kaucki.

B) a) **W W. Ks. Poznańskiem:**

16. Chełkowski Franciszek w Starogrodzie (p. Kuklinów) na powiat Krotoszyński i Koźmiński.
17. Dr. Chełmicki Julian w Żydowie na powiaty Gnieźnieński i Witkowski.
18. Msgr. Enn Władysław, proboszcz w Pszczewie na powiaty Międzyrzecki, Babimojski, Międzychodzki i Skwierzyński.
19. X. Gajowiecki Leon w Chodzieży na powiaty Chodzieski i Wyrzyski.
20. Grabska Kornelia w Poznaniu (ul. Piekarska nr. 19) na pow. Poznański.
21. Grabski Józef w Skotnikach królewskich (p. Papros) na powiaty Inowrocławski, Mogilnicki i Strzeliński.
22. Jabłkowska Teresa w Lubostroniu p. Łabiszyn na powiat Szubiński.
23. X. Jan Janas w Stawie (p. Strzałkowo) na powiat Wrzesiński.
24. Hr. Mycielska na Widawach p. Poniec na powiat Gostyński i Rawicki.
25. X. Łabędzki Piotr, w Tulcach (p. Gądki) na powiat Średzki.
26. Niemojowski Wincenty w Jedlcu (p. Pleszew) na powiat Pleszewski i Jarociński.
27. X. Dr Pankowski, dziekan w Ryszewku na powiat Żniński.
28. Półczyński Janta Władysław w Redgoszczy (p. Rąbczyn-Rombschin) na powiat Wągrowiecki.
29. Ponikiewski Stanisław w Brylewie (p. Kossowo) na powiaty Wschowski i Leszczyński.
30. Różański Stanisław w Padniewie (p. Mogilno) na powiat Mogilnicki.
31. Skarżyński Henryk w Miedzianowie (p. Skalmierzyce) na powiat Odolanowski i Ostrowski.
32. X. Wawrzyniak Piotr w Śremie na powiat Śremski.
33. X. Weiss Karol w Mikorzynie (p. Domanin) na powiaty Ostrzeszowski i Kępiński.
34. Węsierski Robert w Kościanie na powiat Kościański i Smigielski.
35. X. Wilczewski Tartulian w Szamotułach na powiat Szamotulski.
36. Dr Wróblewski Kazimierz w Buku na powiat Grodziski i Nowotomyski.
37. Zabłocki Henryk w Dąbrówce (p. Ludomy) na powiat Obornicki.

b) **W Prusach zachodnich:**

38. Hulewicz Michał, adwokat w Toruniu.

c) **Na Szląsku pruskim:**

39. Dr Rembowski Witold w Wrocławiu.

C) **W Królestwie Polskiem:**

40. W Warszawie: Teodor Paprocki (Nowy Świat) 41.
41. „ Józef Śniechowski (ulica Chłodna 28/892).
42. „ Jan Gebethner (Krak. Przedm. 15).
43. W Łodzi: Jechalski Władysław, inżynier.
44. W Piotrkowie: Otto Władysław, adwokat przysięgły.

W Rosyi:

45. W Petersburgu: Nowakowski Józef, adwokat.

POCZET CZŁONKÓW.

a) Honorowi:

1. Arnese Wincenty, obywatel w Uścikowie.
2. Dr Baretti Marcin, profesor.
3. Berseviczy Egidyusz b. prezes Tow. Karp. w Łomnicy.
4. Budden Ryszard Henryk, prezes oddziału wł. Klubu Alp., we Florencyi.
5. J. E. Chlumecky Jan b. minister handlu i przemysłu w Wiedniu.
6. Döller Antoni, major w Kiezmarku.
7. J. E. X. Dunajewski Albin, kardynał, książe biskup krakowski.
8. J. E. Hr. Dzieduszycki Włodzimierz, ob. i czł. Izby Panów, we Lwowie.
9. Gall J. B., adwokat, prezes oddziału włoskiego Kl. Alp. w Aoście.
10. Dr. Lemercier Abel, zał. i jen. sekretarz franc. Klubu Alp. w Paryżu.
11. J. E. Dr Majer Józef, b. Rek. Un. Jag., b. prezes Akad. Umiej. w Krakowie.
12. Payer Juliusz w Wiedniu.
13. Dr Petersen Teodor, b. prezes niem. i austr. T. Alp. w Frankfurcie nad M.
14. Hr. Potocka Anna w Rymanowie.
15. Hr. Rey Mieczysław, obywatel i poseł na sejm krajowy w Przecławiu.
16. J. E. Ks. Sanguszko Eustachy, tajny radca, marszałek krajowy we Lwowie.
17. Siemiradzki Henryk, artysta malarz w Rzymie.
18. Hr. Skarbek Henryk, obywatel i kurator fundacyi t. im. we Lwowie
19. Dr Spanna Horacy, b. prezes włoskiego Klubu Alp. w Turynie.
20. X. Stolarczyk Józef, kanonik w Zakopanem.
21. Wittig August, b. prezes styryjskiego Tow. Górskiego w Gradcu.
22. Dr Wrześniowski August, profesor Uniwersytetu w Warszawie.
23. Zähringer Herman, b. prezes szwajc, Klubu Alp. w Lucernie.
24. J. E. Dr Ziemiałkowski Floryan, b. minister i czł. Izby Panów w Wiedniu.

Zmarli: 1) Ball John († 1889). 2) Dr Baraniecki Adryan († 1891). 3) Br. Cesati Wincenty († 1883). 4) Cezanne Ernest († 1876). 5) Dr Chałubiński Tytus († 1889). 6) Dr Désor Edward († 1882). 7) Dr Dietl Józef († 1878). 8) Hr. Gołuchowski Agenor († 1875). 9) Goszczyński Seweryn († 1876) 10) Kantak Kazimierz († 1886). 11) Kolberg Oskar († 1890). 12) Kraszewski Józef Ignacy († 1887). 13) Longman Wiliam. 14) Dr Nowicki Maksymilian († 1890). 15) Hr. Potocki Alfred († 1889). 16) Ks. Sapieha Leon († 1878). 17) Sella Kwintyn († 1884). 18) Dr Zyblikiewicz Mikołaj (1887).

---

b) Założyciele:

1. Arnese Wincenty, obywatel w Uścikowie.
2. Ks. Czartoryski Marceli, obywatel w Krakowie.
3. Dobrzyński Adolf, obywatel w Rożnowie.

4. J. E. Dunajewski Albin, kardynał, książę biskup krakowski.
5. J. E. Hr. Dzieduszycki Włodzimierz, obywatel, członek Izby Panów, b. marszałek sejmu krajowego we Lwowie.
6. Br. Eichborn Ludwik, b. właściciel Zakopanego.
7. Hr. Husarzewska Helena w Krakowie.
8. Hr. Husarzewska Jadwiga w Krakowie.
9. Kęszycki Nałęcz Marcin, obywatel w Dźwiniaczce.
10. Kluczycki Stanisław w Krzeszowicach.
11. Hr. Koziebrodzki Władysław, ob., poseł i del. do Rady p. w Chłopicach.
12. Machnaur Jan Wacław w Warszawie.
13. Dr Madurowicz Maurycy, prof. uniw. w Krakowie.
14. Dr Markiewicz Władysław, adwokat w Krakowie.
15. Michałowski Ludwik, obywatel w Krakowie
16. Emilia z hr. Bnińskich hr. Józefowa Mielżyńska w Iwnie.
17. Pawlikowski Mieczysław, obywatel w Krakowie.
18. Peltz Magnus, b. właściciel Zakopanego.
19. Pławicki Feliks, c. k. kapitan we Lwowie.
20. Hr. Potocki Andrzej, ob. w Krzeszowicach.
21. Hr. Rey Mieczysław, obywatel i poseł na sejm krajowy, w Przecławiu.
22. Hr. Reyowa Józefa w Przecławiu.
23. Richtman Józef, obywatel we Lwowie.
24. Uznański Adam, obywatel w Poroninie, b. prezes Rady powiatowej w Nowym Targu.
25. J. E. Dr Ziemiałkowski Floryan, były minister, poseł na sejm krajowy, członek Izby Panów w Wiedniu.
26. X. (za pośrednictwem śp. Aleksandra Kurtza).
27. Hr. Zamoyski Władysław, obywatel w Zakopanem.

Zmarli: 1) Hr. Branicki Aleksander. 2) Hr. Branicki Konstanty. 3) Hr. Dzieduszycki Aleksander. 4) Homolacs Edward. 5) Dr Lutostański Bolesław. 6) Marfiewicz Antoni. 7) Dr. Nowicki Maksymilian. 8) Hr. Potocki Artur. 9) Księżniczka Sanguszkówna Helena 10) Księżna Sapieżyna Jadwiga z Zamoyskich. 11) X. Spithal Roman. 12) Szalay Józef. 13) Znamirowski Stanisław.

c) Dożywotni:

1. Dr Chrostowski Bronisław lekarz w Warszawie.
2. Hr. Młodecki Józef obywatel.
3. Dr Pawlikowski Jan w Medyce.
4. Skibiński Józef w Warszawie.
5. Sulikowski Karol, dyrektor dr. żel. w Warszawie.

d) Zwyczajni:

A.

1. Dr. Abraham Władysław, prof. uniw. we Lwowie.
2. Abramowiczowa Augustyna w Krakowie.
3. Adam Gustaw, urzędnik Tow. wzaj ubezp. w Krakowie.
4. Adamski Cyryl, kupiec w Poznaniu.
5. Aleksandrowicz Włodzimierz, prof. gimn. w Krakowie.
6. Dr Als Alfons Rodryk, adwokat w Rzeszowie.

7. Altdorfer Pius, nacz. wydz. drogi żel.
8. Amirowicz Albin, aptekarz w Stanisławowie.
9. Anczyc Wacław, w Krakowie.
10. Anders Albert, urzędnik fabryki cukru.
11. Andersch Paweł, kupiec w Poznaniu.
12. Andruszewski Albin, tapicer w Poznaniu.
13. X. Andrzejewicz Antoni, biskup sufragan w Gnieźnie.
14. Andrzejewski Franciszek, kupiec w Poznaniu.
15. Antokolska Helena, dentystka w Petersburgu.
16. X. Antoniewicz Bolesław, dziekan w Bninie.
17. Antoniewski Stanisław, u. d. ż.
18. Armatowicz Feliks, ob. w Krakowie.
19. Armółowiczowa Józefa, w Krakowie.
20. Dr Apfel Natan, adwokat w Drohobyczu.
21. Arnd Wincenty, kupiec w Warszawie.
22. Auster Aleksander, urzędnik w Częstochowie.

B

23. B. K.
24. Dr Babiński Leon, lekarz w Wadowicach.
25. Hr. Badeni Stanisław, obywatel w Branicach.
26. Bagiński Ludwik, inżynier w Warszawie.
27. Dr Bajkowski Bogdan, lekarz w Kijowie.
28. Bajkowski Józef, urz. dr. żel.
29. Baliński Stanisław, urz. Tow. kred.
30. Balko Aleksander, urzędnik Prokuratoryi Skarbowej we Lwowie.
31. Ballenstedt Adolf budowniczy w Gnieźnie.
32. Bałaban Jakób przemysłowiec w Krakowie.
33. Dr Bandrowski Ernest, prof. w. szkoły prz. i docent uniw. w Krakowie.
34. X. Bankiet Jan, proboszcz w Glesnie.
35. Dr Bankiewicz Zygmunt, chemik.
36. Barabasz Wiktor, dyrektor Tow. muz. w Krakowie.
37. Baraniecki Tomasz w Warszawie.
38. Dr Baranowski Ignacy, b. prof. uniw. w Warszawie.
39. Baranowski Teodor, prezes Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie.
40. Dr Barbacki Władysław, adwokat w Nowym Sączu.
41. Barcikowski Józef w Poznaniu.
42. Bartecki Wojciech, rzecznik w Nowym Tomyślu.
43. Bartynowska Karolina, w Krakowie.
44. Bardzki Artur, adwokat przysięgły w Warszawie.
45. Bardzki Stanisław, obyw., współwydawca Gazety roln. w Warszawie.
46. Dr Bartlicz Stanisław, lekarz w Czempiniu.
47. Dr Bartman Stanisław, notaryusz w Wojniczu.
48. Bartynowski Franciszek, c. k. adjunkt sądowy w Krakowie.
49. X. Basiński Tomasz, dziekan w Tursku.
50. Bassak Antoni, urz. dr. żel.
51. Batuk Władysław, obserw. stac. meteor. w Myślenicach.
52. Bauerertz Roman, obywatel.
53. Baum Henryk, urz. dr. żel.
54. Dr Baurowicz Emil, kand. adw. we Lwowie.
55. Bayer Karol, kupiec we Lwowie.
56. Dr Bażant Wacław, lekarz, obserw. stac. met. w Kossowie.
57. Bednarski Stanisław, prof. gimn. w Drohobyczu.
58. Behm Kazimierz, kancelista sądowy w Drohobyczu.
59. Bełdowski Jan, przemysłowiec.
60. X. Beisert Józef, proboszcz w Rozdrażewie.
61. Dr Benni Karol, lekarz w Warszawie.
62. Bergson Ludwik w Warszawie.
63. Berkowski w Konojadzie.

64. Beringer Wandalin radca miejski w Krakowie.
65. Dr Berlinerblau Józef.
66. Bernaciński Józef, prawnik w Krakowie.
67. X. Bernacki Jan, kanonik katedralny w Tarnowie.
68. Białoskórska Zofia, żona prezesa sądu kar. we Lwowie.
69. Białobrzeski Aleksander w Warszawie.
70. Biason Alfred, kupiec w Krakowie.
71. Biborski Aleksander budown. w Krakowie.
72. Biechoński Wojciech, właściciel kopalni nafty w Gorlicach.
73. Biegańska Eleonora, obyw. w Potulicach.
74. Bielak Józef, kupiec w Krakowie.
75. Bielańska Emilia, obywatelka w Krasnem.
76. Dr Bielański Gustaw, lekarz pow. w Bochni.
77. Dr Bielawski Józef, lekarz w Borku.
78. X. Bielicki Armin. kanonik w Pelplinie.
79. Bielicki Izydor, sekretarz Rady powiatowej w Jaśle.
80. Dr Bieliński Stanisław, adwokat we Lwowie.
81. Bielska Józefa w Krakowie.
82. Bieniasz Franciszek, prof. gimn. w Krakowie.
83. Bieńkowski Feliks, inżynier Wydziału kraj. we Lwowie.
84. Biernacki Apolinary, właściciel realności w Szczawnicy.
85. Biernacki Waleryan, urzędnik.
86. Dr Biesiadecki Jan, lekarz powiatowy w Jaśle.
87. Biesiadowski Aleksander, inżynier w Warszawie.
88. Bijak Juliusz, nadporucznik w Krakowie.
89. X. Biliński Jan, kanonik i marszałek powiatowy w Iławczu.
90. Dr Birkenmajer Ludwik, prof. kraj. sz. rolniczej w Czernichowie.
91. Birner Marya w Poznaniu.
92. Bisanz Gustaw, architekt, prof. szkoły politechnicznej we Lwowie.
93. X. Bisławski Franciszek, proboszcz.
94. Dr Biziel w Krzywiniu.
95. Bizon Franciszek, prof. gimn. w Chyrowie.
96. Dr Blumenstok Alfred, doc. uniw. w Krakowie.
97. Błaszkowski Leon, urzędnik sądowy w Warszawie.
98. Błażowski Wiktor, notaryusz i burmistrz w Drohobyczu.
99. Hr. Bniński Bernard w Poznaniu.
100. Hr. Bniński Ignacy, obywatel i członek Izby Panów z Samostrzelu.
101. Hr. Bniński Maksymilian, obywatel w Pamiątkowie.
102. Hr. Bniński Roman, obywatel w Krakowie.
103. Hr. Bniński Seweryn, obywatel w Gułtowach.
104. Hr. Bniński Włodzimierz, obywatel w Cmachowie.
105. Board Edmund C. w Londynie.
106. Bobin Romuald, prof. w. szk. realn. we Lwowie.
107. Dr Bobowski Mikołaj w Gołuchowie.
108. Dr Bobrzyński Michał, wicepr. Rady szk. kraj., członek akad. um. i poseł we Lwowie.
109. Boduszyński Stanisław, adwokat.
110. Bogucka Emilia w Warszawie.
111. Boguliński Mikołaj, obywatel w Środzie.
112. Bogusławski Władysław, redaktor B.W.
113. Bohdan Hipolit w Zadworzu.
114. Bohdanowicz Kazimierz, obywatel w Orzechlibie.
115. Dr Bojanowski Karol, lekarz w Kościanie.
116. Bojanowski Maciej, chemik,
117. Bojanowski Stefan, dzierżawca w Gołuchowie.
118. Bojańczyk Leon, fabrykant.
119. Borkowska Marya w Odessie.
120. Dr Boroński Lesław, adwokat w Krakowie.
121. Borowicki Wincenty, urz. dr. żel.
122. Bortnik Tytus, prof. w. szkoły przem. w Krakowie.

123. Borucki Wacław, urz. dr. żel.
124. Dr Bossowski Aleksander, doc. uniw. w Krakowie.
125. Boznańska Eugenia, żona inżyniera w Krakowie.
126. X. Brandowski Aleksander, proboszcz w Borku.
127. Brandt Antoni, em. radca sądu kraj. i dyr. Kasy Oszczędności w Bochni.
128. Brandt Franciszek. c. k. kapitan w Krakowie.
129. Braun Adam, inżynier dr. żelaznej.
130. Braunek Tadeusz, obyw. w Zielnikach.
131. Breitseer Jan w Tarnowie.
132. Broeckere Kazimierz w Kamieniu.
133. Broniewski Bogdan, dyrektor cukrowni w Izabelinie.
134. Brownsford Kazimierz, zarządca dóbr w Jaworowie.
135. Dr Browicz Tadeusz, prof. uniw. w Krakowie.
136. Dr Brunner Mikołaj, lekarz nacz. szpit. ew. w Warszawie.
137. Br. Brunow Stanisław, obywatel w Rudawie.
138. Br. Brückman Artur w Majniczu.
139. Brückner Gustaw, komisarz pow. we Lwowie.
140. Brün Celina, żona fabrykanta w Warszawie.
141. X. Bryniarski Tomasz w Wadowicach.
142. Brzeski Leonard, obywatel i członek Izby Panów w Jabłkowie.
143. Brzeski Marceli.
144. Brzeziński Józef, adwokat przysięgły w Warszawie.
145. Brzeziński Stanisław, obywatel w Łęgu.
146. Buber Karol obywatel w Lubiankach.
147. Buczkowski Walenty w Konojadzie.
148. Buczkowski Leon, notaryusz w Warszawie.
149. Budziszewski Lambert, obywatel w Sowinach.
150. Bukowiecki Julian, redaktor „Wielkopolanina“ w Poznaniu.
151. X. Bukowiecki Maciej, dziekan w Wągrowcu.
152. X. Dr Bukowski Julian, proboszcz w Krakowie.
153. Burhardt Ludwik, kupiec.
154. Dr Buski Sylwester, dyrektor banku włościańskiego w Poznaniu.
155 Busse Antoni, urz. dr. żel.
156. Busse Tadeusz w Niegibalicach.
157. Dr Buś Wojciech, adwokat w Tarnowie.
158. Dr Buszek Jan, fizyk miejski w Krakowie.
159. Butkiewicz Franciszek, obywatel.
160. Byczyński Edmund, proboszcz w Gromadnie.
161. Dr Bylina Józef, adwokat w Stryju.
162. Bystrzanowski Władysław, obywatel w Sielcach.
163. Bzowski Adam, obywatel w Żerosławicach.
164. Bzowski Władysław, obywatel w Pantalisze.

C.

165. C. O.
166. Callier Edmund, pułkownik w Poznaniu.
167. Cegielski Stefan, poseł na sejm pruski i parl. niem., właściciel lejarni żelaza i fabryki maszyn rolniczych w Poznaniu.
168. Ceiscuger Józef, nacz. wydz. dr. żel.
169. Cetnarowiczowa Bronisława, wdowa po urzędniku w Krakowie.
170. Chełkowski Franciszek, obywatel w Starymgrodzie.
171. Chełkowski Ildefons, obywatel w Kuklinowie.
172. Dr Chełmicki Julian, obywatel, poseł na sejm pruski w Żydowie.
173. Chyczewski Stanisław, adwokat przysięgły w Płocku.
174. Chłapowska Helena, art. dram. w Nowym Yorku.
175. Chłapowski Dezydery, obywatel w Gozdziechowie.
176. Chłapowski Ed., obywatel w Bonikowie.
177. Dr Chłapowski Franciszek, lekarz w Poznaniu.
178. Chłapowski Józef, obywatel w Rzegocinie.

179. Chłapowski Karol w Nowym Yorku.
180. Chłapowski Karol, obywatel w Sosnicy.
181. Br. Chłapowski Stanisław, obywatel w Szołdrach.
182. X. Chmielowski Leopold, dziekan i proboszcz w Szaflarach.
183. Dr Chodacki Juliusz.
184. Chodorowicz Emilia.
185. Chojecki Lubicz Michał, c. k. komisarz powiatowy w Zbarażu.
186. Chorośnicka Stefania, obywatelka w Harlowicach.
187. X. Choróbski Ludwik, wikary w Krakowie.
188. X. Dr Chotkowski Władysław, prof. uniw., czł. Rady p. w Krakowie.
189. Dr Chramiec Jędrzej, lekarz w Zakopanem.
190. Chranicki Jan, właściciel zakładu wychowawczego w Krakowie.
191. X. Chromecki Tadeusz, rektor XX. Pijarów w Krakowie.
192. Chronowski Jaxa Eustachy, właśc. hotelu w Krakowie.
193. Chruszczakowski Feliks, prawnik w Warszawie.
194. Chrzanowski Leon, poseł na sejm kr. i członek Rady p. w Krakowie.
195. Chrzanowski Władysław, kupiec w Poznaniu.
196. Chwalibogowski Zygmunt, obywatel w Krakowie.
197. Dr Chwistek Bronisław, lekarz stac. klim. i obs. stac. met. w Zakopanem.
198. Chwałkowski Franciszek, piekarz w Poznaniu.
199. Cichowicz Augustyn, kupiec w Poznaniu.
200. Cichowicz Ludwik, rzecznik w Poznaniu.
201. X. Cichowicz Władysław, proboszcz w Łodzi.
202. Ciechanowska Florentyna w Krakowie.
203. Ciechomski Erard Wiktor, nauczyciel języka franc. w Krakowie.
204. Cielecki Artur, obywatel w Orchowej.
205. Dr Ciesielski Teofil, prof. uniw. we Lwowie.
206. Dr Cieślewicz Jakób, lekarz w Strzelnie.
207. Cieśliński Karol, c. k. prokurator p. w Nowym Sączu.
208. Hr. Cieszkowski August w Wierzenicy.
209. Hr. Cieszkowski Zygmunt w Krakowie.
210. Dr Çeszcnák Feliks, adwokat w Krakowie.
211. X. Ćwikliński Antoni, proboszcz w Mogilnie.
212. X. Cybichowski Antoni, proboszcz w Cerekwicy.
213. Cybulski Leonard w Piotrkowie.
214. Dr Cybulski Napoleon, prof. uniw. w Krakowie.
215. Dr Cyfrowicz Leon, prof. i sekr uniw. w Krakowie.
216. Czajkowska z Szembeków Zofia we Lwowie.
217. Dr Czajkowski Feliks, adwokat w Krośnie.
218. Czajkowski Stanisław.
219. Hr. Czapski Bogdan, obywatel w Smogulcu.
220. Czapski Józef, obywatel w Kucharach.
221. Hr. Czarnecki Józef, obywatel w Dobrzycy.
222. Czarniakowski Michał, obywatel w Lisieczyńcach.
223. Czarnik Bronisław, sekr. Zakł. nar. im. Ossolińskich we Lwowie.
224. Czarnowski Wincenty w Krakowie.
225. Ks. Czartoryski Jerzy, obywatel, poseł na sejm kraj. i delegat do Rady państwa, w Wiązownicy.
226. Ks. Czartoryski Władysław, obywatel w Paryżu.
227. X. Czechowski Antoni, proboszcz w Gryżynie.
228. Dr Czerkawski Julian, lekarz we Lwowie.
229. Dr Czerkawski Stanisław we Lwowie.
230. Czernecki Józef, prof. gimn. Fr. Józ. we Lwowie.
231. Czerski Witold, właściciel apteki w Husiatynie.
232. Czerszyk Marya we Lwowie.
233. Czerwiński Seweryn, obywatel w Mielnikowcach.
234. Czubek Jan, prof. gimn. w Krakowie.
235. Czubernat Leopold, organista w Zakopanem.
236. Czypicki Czesław, rzecznik w Koźminie.
237. Czyszczan Maciej, radca dworu przy trybunale najwyższym w Wiedniu.

D.

238. D. H.
239. Dajewski Mieczysław, radca skarbowy we Lwowie.
240. X. Dalkowski Maksymilian, proboszcz w Lussowie.
241. X. Dandelski Ignacy, proboszcz w Kobylinie.
242. X. Dańkowski Józef, wikaryusz w Skawinie.
243. Danysz A., obywatelka w Poznaniu.
244. Dr Danysz Antoni, prof. gimn. w Krakowie.
245. Darowski Weryha Zygmunt, obywatel w Tetyjowie.
246. Daszkiewicz-Korybut Antonina w Warszawie.
247. Dr Daszkiewicz Bronisław, lekarz w Kępnie.
248. Dąbrowski Antoni, urzędnik w Łukowie.
249. Dąbrowski Paweł, adwokat we Lwowie.
250. Hr. Dąmbski Brunon, obyw, w Kaczkowie.
251. Hr. Dąmbski Stefan, obywatel w Zakowie.
252. Dąmbski Włodzimierz, obywatel w Bystrej.
253. Deike Marya w Warszawie.
254. Dembiński Antoni, obywatel w Węgiercach.
255. Dr Dembiński Teodor w Poznaniu.
256. Dr Dembowski Bronisław w Zakopanem.
257. Deyma Alfred, radca jeneralnej dyrekcyi kol. p. w Wiedniu
258. Dębicki Gustaw, urz. dr. żel.
259. Dębski Hubert, urzędnik górniczy w Dąbrowie górniczej.
260. Dębski Bronisław w Warszawie.
261. Dickstein Samuel, prof. w Warszawie.
262. Dietl Leopold, obywatel w Rzuchowej.
263. Długosz Władysław Antoni, wł apteki
264. Dmóchowski Bronisław, dyr. fabryki w Guzowie.
265. Dmóchowski Wojciech, urz. dr. żel.
266. Dr Dobija Antoni, adwokat w Krakowie.
267. Dr Doboszyński Adam, adwokat w Krakowie.
268. Dobrowolski Bronisław w Krakowie.
269. Dobrowolski Franciszek, red. „Dzien. Pozn.“ w Poznaniu.
270. Dr Dobrski Konrad, lekarz w Warszawie.
271. Dobrzański Kamil, urzędnik w Wilanowie.
272. Dobrzański Mirosław w Płocku.
273. Dobrzański Wiktor, urzędnik w Wilanowie.
274. Dobrzański Witold, urz. dr. żel. w Warszawie.
275. Dobrzelewski Jan, urz. dr. żel.
276. Dobrzycki Henryk, obywatel i poseł, w Bąblinie.
277. Dobrzyniecki Feliks, aptekarz w Drohobyczu.
278. Dobrzyński Natan, kupiec.
279. Doerffer Paweł, administrator w Pawłowicach.
280. Dolański Ludwik, obywatel w Rakowie.
281. Doliński Kazimierz, obywatel w Mrówli.
282. Dr Domański Stanisław, prof. uniw. w Krakowie.
283. Domher Aleksander, obywatel w Hołobach.
284. Donimirski Edward, obywatel w Łysomicach.
285. Donimirski Jan, ob. w Buchwaldzie.
286. Dolnicki Julian, prof. gimn. we Lwowie.
287. Doschot Oktaw, obywatel w Pałahiczach.
288. Drenig Ignacy, sekretarz sądu wyższego w Krakowie.
289. Drohojewski Zygmunt, ob. w Ujściu.
290. Drohojowska Anna, obywatelka w Czorsztynie.
291. Dr Drohojowski Kazimierz, urzędnik przy starostwie w Lincu.
292. Drohojowski Stanisław, obywatel w Czorsztynie.
293. Hr. Drohojowski Zygmunt obywatel w Krukienicach.
294. Drozdowski Aleksander inżynier.
295. X. Drwęski Ludwik, dziekan w Pawłowicach.

296. Duchowski Antoni, restaurator w Poznaniu.
297. X. Dudziński Wojciech admin. w Gilowicach.
298. Dr Duleba Bolesław, sekretarz Wydz. kraj. we Lwowie.
299. Dunin Józef, adwokat przys. w Kielcach.
300. Dunka de Sajo Berta we Lwowie.
301. X. Dutkiewicz w Wrocławiu.
302. Dr. Dworski Aleksander, poseł na sejm kraj. i burmistrz w Przemyślu.
303. Dr Dworski Tadeusz, lekarz miejski w Przemyślu.
304. Dydyński Maryan, obyw. i poseł na sejm kraj. w Raciborsku.
305. Dydyński Stanisław, adm. dóbr w Strzyżowie.
306. Działowski Eustachy, obywatel w Działowie.
307. Hr. Dzieduszycka Mieczysławowa Paulina w Krakowie.
308. Dziedzicki Ludwik, dyr. sem. naucz. żeńs. we Lwowie.
309. Dziegiecki w Kościanie.
310. Dr Dziegiecki, dyrektor kopalni w Wrocławiu.
311. Dziembowska Emilia, ob. w Krakowie.
312. Dzieszuk Halina w Warszawie.
313. Dziewólski Apolinary, inżynier kolei państwowych w Rzeszowie.
314. Dziewulski Adam, urz. dr. żel
315. Dziewulski Aleksander, rejent w Warszawie.
316. Dziewulski Włodzimierz, urz. dr. żel

E.

317. Eiger Juliusz, kupiec.
318. Dr Ekielski Józef, radca Wydziału kraj. we Lwowie.
319. Eljasz Stanisław, budowniczy w Rymanowie.
320. Eljasz Walery, artysta malarz w Krakowie
321. Elsner Alfred, z. dyrektora kolei państwowych we Lwowie.
322. Msgr. Enn Władysław, prob. w Pszczewie.
323. Epstein Jakób Hektor, ob. w Warszawie.
324. Epstein Mikołaj, literat we Lwowie.
325. Dr. Erzepki Bolesław, konserwator zbiorów Tow. przyj. n. w Poznaniu.
326. Estreicher Stanisław w Krakowie.

F.

327. Dr Fabian Oskar, prof. uniw. we Lwowie.
328. Fecht Edward, urz. dr. żel.
329. Fedorowicz Jackowski Władysław, kom. pow. w Przerowie.
330. Feintuch Stanisław, kupiec w Krakowie.
331. Fenz Wilhelm, kupiec w Krakowie.
332. Dr Festenburg Gerard w Brzozowie.
333. Fetter Jan, radca sądu kraj. w Krakowie.
334. Filipek Wiktor, aptekarz w Nowym Sączu.
335. Dr Finkel Ludwik, doc. uniw. we Lwowie.
336. X. Firek Felicyan w Gwoździcu.
337. Fischer Władysław, kupiec w Krakowie.
338. Flat Mikołaj, urz. dr. żel.
339. Dr Florkiewicz Władysław, lekarz w Warszawie.
340. Dr Foryst Piotr, adwokat w Tarnowie.
341. Förster Bernard, obywatel.
342. Förster Otto, kupiec w Tarnowie.
343. Franz Karol, star. pow. w Lisku.
344. Francki Adam, urz. dr. żel
345. Francki Jan, urz. dr. żel.
346. Fraenkel Heiman.
347. Freudenreich Józef, kupiec w Poznaniu.

348. Freundlich Władysław, sekretarz Rady pow. w Strzyju.
349. Frezer Jarosław w Brzykorzystewku.
350. Fröhlich Stanisław. fabrykant w Warszawie.
351. Dr Fruchtman Filip, adw. i poseł na sejm kraj. w Stryju.
352. Frydrych Jan, prof. gimn. we Lwowie.
353. Fryling Józef, kandydat prawa.
354. Fuchs Julian, kupiec-obywatel.

G.

355. X. Gabryel Franciszek, prob. w Zabartowie.
356. Gabryszewski Antoni, r. sąd. w Rzeszowie.
357. Gabryszewski Roman, c. k. starosta pow. w Jaśle.
358. X. Dr Gac Wojciech w Krakowie.
359. Gajdziński Edward, urz. dr. żel.
360. X. Gajowiecki Leon, prob. w Chodzieży.
361. Galleth Józef, naucz. szkoły snycerskiej w Zakopanem.
362. Dr Gałecki Bronisław, adwokat w Tarnowie.
363. Gałuszka Bogumił, kapitan w Krakowie.
364. Gałuszka Józef, naczelnik sądu w Makowie.
365. Gamski Franciszek, wiceprezes m. Przemyśla.
366. X. Gantkowski Marceli, dziekan w Brudni.
367. Garbaczyńska Bronisława w Krakowie.
368. Gautier Jan, emeryt w Warszawie.
369. X. Gdeczyk Stanisław, sekr. kapituły i penitencyaryusz w Gnieźnie.
370. Gebethner Jan, księgarz w Warszawie.
371. Dr Gedl Mieczysław, lekarz w Wadowicach.
372. Geisler Edward, właściciel fabryki w Warszawie.
373. Geisler Jan, nacz. wydz. rach. przy Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.
374. Dr Geissler Ernest, adwokat w Nowym Targu.
375. Dr Gepner Bolesław, lekarz.
376. Gerreth Apolinary, urzędnik banku w Warszawie.
377. Gerzabek Antoni, st. kom. górn. w Jaśle.
378. Gębczyński Stanisław, obywatel.
379. Gębicki Maksymilian, urz. dr. żel.
380. Giełgud Adam w Londynie.
381. X. Gill Michał, proboszcz w Smielowie.
382. X. Gimzicki Walenty, dziekan w Wielichowie.
383. Gingold Herman, obywatel w Hryzowcach.
384. X. Gintrowicz Mikołaj, proboszcz w Ludomach.
385. Glikson Jan, adwokat przysięgły.
386. Glixelli Władysław, złotnik w Krakowie.
387. Dr Gluziński Antoni, prof. uniw. w Krakowie.
388. Dr Gluziński Lesław we Lwowie.
389. Głębocki Jan, rzecznik w Poznaniu.
390. X. Głębocki Wincenty, prof. w Ostrowie.
391. X. Głębocki Władysław, prob. w Chrzanowie.
392. Głębocki Zygmunt, c. k. sędzia pow. w Krzeszowicach.
393. Głowiński Maksymilian, obywatel w Obornikach.
394. Gnatowski Zygmunt, obywatel w Jakimówce.
395. Gniatkiewicz Jan, obywatel w Mianiewie.
396. Gniewosz Włodzimierz, obywatel w Złotym Potoku.
397. Gnoiński Leon, dyr. kolei nadwiślańskiej w Warszawie.
398. Godlewski Mścisław, redaktor „Słowa“ w Warszawie.
399. Goebel Antoni, urz. dr. żel.
400. Goebel Artur, budowniczy.
401. Goebel Józef, inżynier w Warszawie.
402. Goebel Teofil, urz. dr. żel.
403. Goebel Zygmunt, urz. dr. żel.

404. Goldenring Leopold, kupiec w Poznaniu.
405. Goldfinger Izydor w Nowym Targu.
406. Goldfinger Jakób w Nowym Targu.
407. Golaszewski Karol, inż. przy kolei transw. w Nowym Sączu.
408. Gołąb Andrzej, budowniczy i radca miejski we Lwowie.
409. Gondzikiewicz Jan, urz. dr. żel.
410. Gorayski August, obyw. i poseł na sejm kr., w Moderówce.
411. Dr Górecki Alfons, lekarz.
412. Górecki Apolinary w Warszawie.
413. X. Górecki Józef, proboszcz w Sieteszy.
414. Dr Górecki Ludwik, lekarz w Paryżu.
415. X. Górecki Stanisław, proboszcz w Rosku.
416. Dr Górski Antoni, doc. uniw. w Krakowie.
417. Górski Konstanty w Warszawie.
418. Dr Górski Leon, lekarz w Stęszewie.
419. Dr Górski Piotr, kom. pow. we Lwowie.
420. Gostkowski Aleksander, obywatel w Tomicach.
421. Br. Gostkowski Roman w Wiedniu.
422. Grabowski Bronisław, obywatel w Tokarzewie.
423. Dr Grabowski Kazimierz, doc. uniw. w Krakowie.
424. Grabowski Władysław, budowniczy w Krakowie.
425. Grabowski Władysław, nacz. oddz. dr. żel.
426. Grabska Kornelia, obywatelka w Poznaniu.
427. Grabski Franciszek, obywatel w Trzebawiu.
428. Grabski Józef, obywatel i poseł na sejm pruski w Skotnikach.
429. Grabski Julian, inżynier w Poznaniu.
430. Grabski Leon, dyr. cukrowni w Gnieźnie.
431. Grabski Lucyan, dyrektor fabryki w Inowrocławiu.
432. Grabski Maryan, obywatel w Kruszcy.
433. Graefe Wacław, urz. dr. żel.
434. Gralewski Fortunat, aptekarz w Krakowie.
435. Grątkowski Ignacy, drogierzysta w Kościanie.
436. Groblewski Zygmunt, notaryusz w Winnikach.
437. Grodzki Edmund, kupiec w Gnieźnie.
438. Dr Grodzki Wawrzyn, lekarz w Poznaniu.
439. Dr Groer Franciszek, lekarz.
440. Groer Ludwik, nacz. oddz. dr. żel.
441. Gromadzki Jakób, urz. w Suwałkach.
442. Gross Ferdynand, właśc. cukierni we Lwowie.
443. Grossman Jan, właśc. fabryki.
444. Grosman Stanisław, fabrykant.
445. Grosman Ludwik, kompozytor, artysta-muzyk w Warszawie.
446. Grosman Stanisław, architekt w Obornikach.
447. Grosse Juliusz, kupiec w Krakowie.
448. Grot Alojzy Wiktor, właśc. realności w Sokalu.
449. Gruiński Franciszek, notaryusz w Delatynie.
450. X. Gryziecki Stanisław, katecheta w Rzeszowie.
451. Dr Grzybczyk Józef, adj. sąd. w Wieliczce.
452. Gubrynowicz Władysław, księgarz we Lwowie.
453. Gumiński August, rządca dóbr w Tłumaczu.
454. Gunkiewicz Leon, prof. gimn. w Wadowicach.
455. Gustawski Stanisław, urz. banku gal. dla handlu i przem. w Tenczynku.
456. Guttmejer Józef, urzędnik w Włocławku.
457. Gwiazdomorski Jan, kasyer arcybr. mił. i banku pob. w Krakowie.

H.

458. Hahn Władysław, rzecznik w Wągrowcu.
459. Dr Hajdukiewicz Jan, adwokat w Krakowie.

460. Dr Halik Mieczysław, notaryusz w Kielcach.
461. Haller Cezary, obywatel w Krakowie.
462. Dr Handelsman Józef, lekarz.
463. Dr Harajewicz Jan, dyr. szpit. powsz. kraj. w Krakowie.
464. Harasimowicz Ludwik w Krakowie.
465. Harland Armand, urz. dr. żel.
466. Hausbrandt Wiktor, adwokat.
467. Hawelka Antoni, kupiec w Krakowie.
468. Hecker Czesław, urz. dr. żel.
469. Heggenberger Jacek, muzyk w Krakowie.
470. Heimroth Karol, adjunkt kolei państw. we Lwowie.
471. Dr Heinrich Aleksander, lekarz.
472. X. Hemerliny Władysław, proboszcz w Brzostkowie.
473. Henisz Stefan, inżynier.
474. Heppe Edward, inspektor kolei K. L. i radca m. we Lwowie.
475. Dr Heppe Tadeusz, komisarz kraj. dyr. skarbu we Lwowie.
476. Hermanowa Helena w Rzepniowie.
477. Herschthal Stanisław, inżynier kol. w Krakowie.
478. Herse Adam, kupiec w Warszawie.
479. Herse Bogusław w Warszawie.
480. Herse Robert, kupiec w Warszawie.
481. Hertz Gustaw.
482. Herz Józef, właśc. hotelu w Nowym Targu.
483. X. Hildebrandt Robert, proboszcz w Wschowie.
484. Dr Hirszberg Aleksander, kust. bibl. Ossol. i doc. uniw. we Lwowie.
485. Hirschberg Józef, obywatel.
486. Hirschfeld Helena w Warszawie.
487. Hoch August, obywatel w Wołoczkowcach.
488. Hochberger Juliusz, dyr. bud. miejs. we Lwowie.
489. Hoffman Leonard, naczelnik Wydziału dr. żel.
490. Hoffman Antonina, artystka dram. w Krakowie.
491. Horodyński Bogusław, obywatel w Korsowie.
492. Horvatt Artur, obywatel w Gorzyczkach.
493. Dr Hoszard Franciszek, poseł i czł. Wydz. kraj. we Lwowie.
494. Hoszowski Jan, tow. sztuki druk. we Lwowie.
495. Hoszowski Ludwik, obywatel w Krakowie.
496. Dr Hoyer Henryk, prof. uniw. w Warszawie.
497. Hösick Ferdynand, księgarz w Warszawie.
498. Hozer Jan, kand. adw. w Bochni.
499. Hrubant Ksawery, urzędnik w Warszawie.
500. Hulewicz Adam, obywatel w Parusewie.
501. Hulewicz Michał, adwokat w Toruniu.
502. Hulewiczowa Helena w Kościankach.

I.

503. Dr Ichheiser Michał, adwokat w Krakowie.
504. Ihnatowicz Jan, kupiec i magister farmacyi we Lwowie.
505. Iwanicki Stanisław, urzędnik.
506. Dr Iwański Jan, adwokat w Wadowicach.

507. X. Jabczyński Franciszek, prob. i kan. w Strzyżowie.
508. Jabłonowska Seweryna we Lwowie.
509. Jabłonowski Prus Józef, obywatel w Zagwoździu.
510. Jabłoński Wincenty, dyr. semin. żeńsk. w Krakowie.
511. Jachimski Antoni, kupiec w Krakowie.
512. Jachowicz Eryk, urz. Tow. kredyt.
513. Jaczyński Czesław, obywatel w Piaskach.
514. Jaegermann Józef, inżynier cywilny w Stanisławowie.

515. X. Jagodziński Józef, prob. w Krzywiniu.
516. J. L.
517. Dr Jakubowski Faustyn, adwokat w Krakowie.
518. Dr Jakubowski Maciej Leon, prof. uniw. w Krakowie.
519. Jałbrzykowski Zygmunt, obywatel w Ujeździe.
520. X. Janas Jan, prob. w Stawie.
521. Jahn Emil, obywatel w Tłumaczu.
522. X. Janer Cyryl, proboszcz w Tarnopolu.
523. Janczewski Stanisław, adwokat w Kielcach.
524. Janiszowski Leon urz. dr. żel.
525. Janowski Józef, architekt we Lwowie.
526. X. Jaraczewski Michał, proboszcz w Ryczywole.
527. Dr Jasiński Aleksander, notaryusz we Lwowie.
528. Jasiński Hieronim, kupiec w Poznaniu.
529. X. Jasiński Jan, proboszcz w Biechowie.
530. Jasiński Józef, prezes sądu kraj. w Krakowie.
531. X. Jaskulski Wincenty, proboszcz w Sowinie.
532. X. Jaskulski Augustyn, proboszcz w Biezdrowie.
533. X. Jaskulski Władysław, proboszcz w Dolsku.
534. Jastrzębski Józef, sędzia w Siedlcach.
535. Jawornicki Józef, obywatel w Krakowie.
536. J. E. Jaworski Apolinary, obywatel, tajny radca, poseł na sejm krajowy i członek Rady państwa w Skwarzawie.
537. X. Jaworski Franciszek, proboszcz i kanonik w Grybowie.
538. Jaworski Edmund, inżynier w Warszawie.
539. Jaworski Michał, dyr. banku we Lwowie.
540. Jaworski Zygmunt w Krakowie.
541. Jazdowska Marya w Londynie.
542. Jazdowski Bronisław w Londynie.
543. Jażdżewski Władysław, rzecznik w Poznaniu.
544. Jechalski Władysław, inżynier w Łodzi.
545. Dr Jeleń Jan, nacz. filii banku austr.-węg. we Lwowie.
546. Jellonek Franciszek, inżynier w Drohobyczu.
547. Jelski Konstanty, kustosz muzeum Akad. um. w Krakowie.
548. Jendl Filip, c. k. notaryusz w Liszkach.
549. J. B.
550. Jerzykiewicz Władysław, dyr. banku ziem. w Poznaniu.
551. Dr Jerzykowski Stanisław, lekarz w Poznaniu.
552. Jeske Adam w Poznaniu.
553. Jesser Moryc, kapitan w Wadowicach.
554. Jezierański Karol.
555. Jeziołkowski S., aptekarz w Tarnowskich Górach.
556. Dr Jędrzejowicz Adam, obywatel i czł. Wydz. kr. we Lwowie.
557. Jocz Bolesław, obywatel w Krzywczy.
558. Jokiel Fr., urz. dr. żel.
559. Jokisz Wanda, obywatelka we Lwowie.
560. Dr Jordan Henryk, prof. uniw. w Krakowie.
561. Jordanowa Natalia, wł. realn. w Zakopanem.
562. Józefowicz Jadwiga w Grajewie.
563. Józefowicz Stanisław, urzędnik w Odessie.
564. Jung Seweryn w Warszawie.
565. Dr Jurasz Antoni, prof. w Heidelbergu.

K.

566. K. A. w Warszawie.
567. Dr Kaczkowski Zygmunt, lekarz.
568. Kaczmarski Władysław, inżynier w Krakowie.
569. Kaden Ludwik, obywatel w Grobli.

570. Dr Kadyj Henryk, prof. szkoły weterynaryi we Lwowie.
571. Kalicki Zygmunt, aptekarz w Przemyślu.
572. X. Kaliniewicz Jan, prałat w Trembowli.
573. Kaliński Władysław, inżynier.
574. Kalkstein Antoni, obywatel w Pluskowęsach.
575. Kalkstein Michał, obywatel i poseł parl. w Klonówce.
576. Kallay Fryderyk, architekt, naucz. szk. snyc. w Zakopanem.
577. Kamiński Jakób, inżynier drogowy w Krościenku nad Dunajcem.
578. Kamiński Lucyan, urz. dr. żel.
579. Kamocki Franciszek, urz. banku handl. w Warszawie.
580. X. Kaniewski Atanazy, proboszcz w Wielowsi.
581. Kaniewski Stanisław, kupiec w Poznaniu.
582. Kański Janina Edward, obywatel w Hołotkach.
583. Kański Jordan, urz. dr. żel.
584. Dr Kantecki Maksymilian, redaktor „Kurj. Pozn.“ w Poznaniu.
585. X. Dr Kantecki Antoni, opat w Strzelnie.
586. Kaplińska Helena w Krakowie.
587. Karpiński Antoni, rzecznik w Gnieźnie.
588. X. Karpisz Marcin, prob. w Markowej.
589. Karwowski Feliks, kupiec w Łodzi.
590. Dr Kasparek Franciszek, prof. uniw. i członek akad. um. w Krakowie.
591. Dr Kasprowicz Stanisław, lekarz dentysta w Poznaniu.
592. Dr Kastory Władysław, adwokat w Krakowie.
593. Katarzyński Marceli, urz. dr. żel.
594. Kaucki Karol, c. k. starosta w Zbarażu.
595. Kawecki Jan, c. k. inżynier w Stanisławowie.
596. Kawecki Karol, adj. sąd. w Drohobyczu.
597. X. Kegel Edward, dziekan w Krotoszynie.
598. Keler Franciszek Władysław, budowniczy w Poznaniu.
599. X. Kessler Karol, dziekan w Poznaniu.
600. Kędzierski Zygmunt, autoryzowany cywilny inż. i radca m. we Lwowie.
601. Kęplicz Władysław, obywatel w Romanowem Siole.
602. Kielczewska Helena w Sitnie.
603. Kierski Nepomucen, w aściciel domu handl. w Poznaniu.
604. Kierski Stanisław, dzierżawca dóbr w Dobromirce.
605. Kiesslich Floryan, obywatel.
606. Kieszkowski Czesław, naczelnik rach. przy Tow. wz. ubezp. w Krakowie.
607. Kieszkowski Henryk, dyr. Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.
608. Dr Kijewski Franciszek, lekarz w Warszawie.
609. Kijok Bronisław, obywatel w Warszawie.
610. X. Kinowski Antoni w Oporowie.
611. Kirchmayer Jan Kanty, obywatel w Krakowie.
612. Kirkorowicz Ignacy, rządca dóbr w Lubionkach.
613. Kiselka Karol, prezes Izby hand.-przem. we Lwowie.
614. X. Klarowicz Ignacy, prob. w Jaktorowie.
615. Dr Kleczyński Józef, prof. uniw. w Krakowie.
616. Klemensiewicz Edmund, c. k. notaryusz i poseł na sejm kr. w Grybowie.
617. X. Klepko Ludwik w Skrzyszowie.
618. Kleszczyński Bogusław, obywatel w Koćmyrzowie.
619. Kleyna Dobrosław, adwokat prz. w Piotrkowie.
620. Klimkowski Michał, rentier w Poznaniu.
621. Klosówna Marya, dyrektorka szkoły wydziałowej w Stanisławowie.
622. Kluczycki Franciszek, bibliotekarz w Krakowie.
623. Klembowski Kazimierz, inspektor gorzelni w Rzeszowie.
624. Dr Kłobukowski Władysław, chemik w Rudnikach.
625. Kłosowski Władysław, dyr. ruchu kolei p. i radca rządowy we Lwowie.
626. Knabe Aleksander, inżynier w Blizynie.
627. X. Knast Ignacy, dziekan i prob. w Kotłowie.
628. Knaus Karol, architekt i radca miejski w Krakowie.
629. Dr Kniaziołucki Zbigniew, adj. arch. w Krakowie.

630. Knoblauchowa Marya w Krakowie.
631. Knoblauch Julian, urz. dr. żel.
632. Knopf Mieczysław, urz. dr. żel.
633. Koberwein Konstanty, c. k. adj. sąd. we Lwowie.
634. Kobierzycki Zygmunt w Pyszkowie.
635. Kocimski Teodor, obywatel w Poznaniu.
636. X. Kociński Sylwester, mansyonarysz w Szamotułach.
637. Kocyan Ludwik, obserw. stacyi meteorol. w Makowie.
638. Koczorowski Kazimierz, obywatel w Izabeli.
639. Dr Kolaczek Jan, prof. uniw. w Wrocławiu.
640. Dr Kołączkowski Józef, lekarz w Nowym Sączu.
641. Kołudzki Lucyan, lekarz.
642. Dr Komierowski Roman, poseł parl. w Nieżuchowie.
643. Komorowski Aleksander, dyr. fabryki cukru.
644. Komorowski Jan, obywatel w Stanach.
645. Komorowski Wojciech, aptekarz w Stryju.
646. X. Kompf Aureli, prob. w Górze.
647. Kon Adam, kupiec w Aleksandrowie.
648. Konarzewski Ignacy, kupiec w Warszawie.
649. Konczykowski Ignacy, dyr. banku p. w Warszawie.
650. Kondratowicz Hieromin, inżynier.
651. Dr Kondratowicz Jozafat, lekarz.
652. Konopacki Mieczysław, ob. i prezes Rady pow. w Kobyli.
653. Hr. Konopacki Władysław w Dreźnie.
654. Br. Konopka Ksawery, obywatel w Krakowie.
655. Br. Konopka Henryk, ob. w Wrząsowicach.
656. Kopczyński Bronisław, dzierżawca dóbr w Nowikach.
657. Kopczyński Edward, urz. dr. żel.
658. Kopf Julian, inżynier w Warszawie.
659. Kopystyńska Anna wdowa po radcy sądu ap. w Krakowie.
660. Korasadowicz Józef, rewident rach. nam. we Lwowie.
661. Dr Korczyński Edward, prof. uniw. w Krakowie.
662. Kornberger Adolf, rotmistrz we Lwowie.
663. Kornhaber M. I., właśc. kopalni nafty w Drohobyczu.
664. Kornicki Jan, prof. gimn. w Tarnowie.
665. Dr Korniłowicz Edward, lekarz w Warszawie.
666. Kornobis Jan, dzierżawca dóbr w Węgrach.
667. Kościelski Adam.
668. Kościelski Józef, poseł do parl. niem., czł. Izby Panów, ob. w Szarleju.
669. Kosicki Tymoteusz, urz. b. ziemstwa W. Ks. Pozn., w Gnieźnie.
670. Dr Kosmowski Wiktoryn, lekarz.
671. Kostecki Platon, literat i redaktor we Lwowie.
672. Kosterkiewicz Józef, kupiec w Stryju.
673. Kostka Edward, radca sądu kr. w Nowym Sączu.
674. Kostrzewski Stanisław, artysta-malarz w Warszawie.
675. Kosz Julian, kupiec w Krakowie.
676. Koszko Jan, kasyer huty bank. w Dąbrowie górniczej.
677. Koszko Mikołaj, inżynier w Wieliczce.
678. Koszutski Adam, inżynier w Warszawie.
679. X. Koszutski Hilary, kan. w Mielżynie.
680. X. Kotecki Wawrzyn, prob. w Poznaniu.
681. Dr Kowalewski Mieczysław w Dublanach.
682. Kowalska Klotylda, naucz. szk. żeńsk. w Nowym Sączu.
683. Kowalski Antoni, naucz. szk. lud. w Nowym Sączu.
684. Kowalski Antoni, urz. dr. nadwiśl. w Warszawie.
685. Dr Kowalski Henryk, lekarz w Tarnowie.
686. Kowalski Wacław, inżynier.
687. Dr Koy Michał, adwokat w Krakowie.
688. Kozakiewicz Leon, urz. banku kr. we Lwowie.
689. Kozierowski Gustaw, ob. w Bieśnej.

690. Kozłowski Jakób, ob. w Tarnowku.
691. Kozłowski Józef, obywatel w Krzywiu.
692. Kozłowski Karol, literat w Poznaniu.
693. Kozłowski Kazimierz ob. z Gocanówku.
694. Kozłowski Maksymilian, ob. w Dolsku.
695. Kozłowski Teofil, inżynier w Kościanie.
696. Kozłowski Tomasz, ob. w Jarontach.
697. Kozłowski Władysław. naczelnik Wydz. dr. żel.
698. Koźmiewski Jan, nacz. Wydz. dr. żel.
699. Dr Koźmiński Leon. adwokat i burmistrz w Tarnopolu.
700. Dr Kożuszkiewicz Franciszek w Jerzycach.
701. Dr Koehler Klemens, lekarz w Poznaniu.
702. Dr Kraiński Władysław, członek Rady państwa w Wyszatycach.
703. Krajewski Wincenty, urz. dr. żel.
704. Dr Kramsztyk Zygmunt, okulista w Warszawie.
705. Krasicki Władysław, notaryusz w Radomyślu.
706. Hr. Krasiński Adam, student w Zakopanem.
707. Krassowski Maryan, prawnik w Warszawie.
708. Kratochwil Piotr, właśc. młyna w Dreźnie.
709. Kraupa Edward, sędzia pow. w Wieliczce.
710. Dr Kraus Alojzy, kandydat adwokacki w Rzeszowie.
711. Krauze Łazarz w Wesołkach.
712. Kreczmar August.
713. Kremky Maurycy, kupiec w Warszawie.
714. Hr. Kręska Marya, ob. w Grembaninie.
715. Dr Krobicki Tomasz, lekarz we Lwowie.
716. Kroebl Franciszek, urz. Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.
717. X. Królikowski Bogusław w Tarnowie.
718. Królikowski Edward, prob. w Czernichowie.
719. Królikowski Jan, lekarz weterynarz.
720. Kronengold Aleksander, starszy buchalter.
721. Krysiewicz Jan, właśc. fabryki machin w Poznaniu.
722. Krysiewicz Stanisław, kupiec w Poznaniu.
723. Krysiński Stanisław, urz. dr. żel.
724. Krywult Stanisław, c. k. adjunkt sądowy w Wadowicach.
725. Dr Kryże Władysław, lekarz w Pradze.
726. Krzeczunowicz Aleksander, obywatel w Borszczowie.
727. Dr Krzeczunowicz Waleryan we Lwowie.
728. Krzeczunowicz Włodzimierz, prawnik w Krakowie.
729. Krzycki Julian, adwokat w Warszawie.
730. Dr Krzymuski Edmund, prof. uniw. w Krakowie.
731. X. Dr Krzysiak Jan, proboszcz w Ropczycach.
732. Dr Krzywicki Kazimierz, lekarz w Berlinie.
733. Krzyżanowski Antoni, kupiec w Poznaniu.
734. Krzyżanowski Kazimierz w Krakowie.
735. Krzyżanowski Ludwik, c. k. radca wyższego sądu kraj. w Krakowie.
736. Krzyżanowski S. A., księgarz w Krakowie.
737. Krzyżanowski Stanisław, kupiec w Poznaniu.
738. X. Krzyżanowski Wrocisław, proboszcz w Kamieńcu.
739. Dr Kubicki Józef, prof. szk. dublańskiej we Lwowie.
740. Kubicki Karol, kupiec w Środzie.
741. X. Dr Kubowicz Stanisław, proboszcz w Czerminie.
742. Kucharzewski Feliks, redaktor „Przegl. techn.“ w Warszawie.
743. X. Kucharzewicz Józef, dziekan w Białczu.
744. Kuczkowski Eugeniusz, delegat nam. w Krakowie.
745. Kuczyńska Bronisława w Warszawie.
746. Kudowski Sylwester, urzędnik.
747. X. Kujot Stanisław, prof. gimn. w Pelplinie.
748. Kukawski Leopold, c. k. notaryusz w Zbarażu.
749. X. Kukliński Ignacy, dziekan w Głuchowie.

750. Kuksz Stanisław, technolog w Warszawie.
751. Kulczycki Włodzimierz, urz. kasy oszcz. we Lwowie.
752. Dr Kulczyński Leon, dyr. gimn. i doc. uniw. w Krakowie.
753. Kulczyński Władysław, prof. gimn. w Krakowie.
754. Dr Kulikowski Wiktor we Lwowie.
755. Dr Kulski Juliusz, lekarz.
756. Kułaczkowski Dyonizy, naczelnik prok. skarbu.
757. Kurcjusz Ludwik, urzędnik.
758. Kurkowski Ignacy, dyr. kopalni nafty w Harklowej.
759. Kunstman Zygmunt, prof. gimn. w Drohobyczu.
760. Kurnatowski Stanisław, marsz. sejmu prow. W. Ks. Pozn. w Pozarowie.
761. Kurnatowski Edward, obywatel w Biezdrowie.
762. Kurnatowski Zygmunt, obywatel w Przysiece.
763. Kusionowicz Józef, notaryusz w Milówce.
764. Dr Kutzner Bronisław, lekarz w Kobylinie.
765. Kürst Edward, urz. dr. żel.
766. Kwapiński Stanisław, adwokat w Warszawie.
767. Kwiatkowski Ludwik, budowniczy.
768. X. Kwiatkowski Stanisław, kanonik w Gnieźnie.
769. Kwieciński Jan, rzecznik w Strzelnie.
770. Kwiciński Mieczysław, urz. dr. żel.
771. Kwiecień Antoni, urz. dr. żel.
772. X. Kwieciński Józef, wikary w Poroninie.
773. Kwietniewski Władysław, urz. dr. żel.
774. Hr. Kwilecki Franciszek, obywatel w Kobelnikach.
775. Hr. Kwilecki Mieczysław, czł. Izby Panów w Oporowie.
776. Hr. Kwilecki Stefan, obywatel w Dobrojewie.

L.

777. Lachowicz Juliusz, naucz. gimn. w Wadowicach.
778. Lalicki Leon, naucz. kier. i obs. st. met. w Dukli.
779. Lamparski January w Częstochowie.
780. Lange Jan, urz. dr. żel.
781. Langie Kazimierz w Krakowie.
782. Langie Tadeusz, obyw. i poseł na sejm kraj. we Lwowie.
783. Langner Edward, kupiec w Warszawie.
784. X. Laskowski Jakób, prob. w Kaźmirzu.
785. X. Laskowski Leon, prob. w Gołuchowie.
786. Dr Laskowski Piotr, lekarz w Wągrowcu.
787. Laskowski Sulpicyusz, urz. dr. żel.
788. Lasociński Emil, inspektor gorzelń w Samborze.
789. Laur Karol, kupiec w Nowym Targu.
790. Launer Jan, kupiec w Krakowie.
791. Lechicki Konstanty, kupiec w Stryju.
792. Dr Lechowski Włodzimierz, lekarz w Drohobyczu.
793. Legis Gustaw, urzędnik.
794. Leinweber Kazimierz, aptekarz w Łodzi.
795. Leiter Floryan, właśc. realności w Krakowie.
796. Leitgeber Bolesław, kupiec w Poznaniu.
797. Leitgeber Jarosław, właśc. księgarni i drukarni w Poznaniu.
798. Lekszycki Józef, archiwaryusz w Poznaniu.
799. Dr Leniek Jan, naucz. gimn. w Tarnopolu.
800. X. Dr Lenkiewicz Zygmunt, kanonik we Lwowie.
801. Leo Edward w Warszawie.
802. Lesiak Józef, urzędnik.
803. X. Leśniak Franciszek, kanonik w Tarnowie.
804. Lessel Artur, właśc. fabryki w Warszawie.
805. Leszczyński Franciszek, kupiec w Tarnowie.

806. X. Leszczyński Roman, dziekan w Osiecznie.
807. Lewenstam Henryk, drugi dyrektor fabryki.
808. Dr Lewenstam Henryk, lekarz.
809. Lewicki Stefan, artysta-malarz w Pelplinie.
180. Dr Lewy Gustaw, lekarz.
811. Liberak Kazimierz, obs. stacyi met. w Nowym Targu.
812. Lichański Jan w Tarnowie.
813. Liebstein Zygmunt, dyr. kanc. Izby handl. i przem. w Peszcie.
814. X. Dr Likowski Edward, biskup w Poznaniu.
815. Dr Likowski Wojciech, lekarz w Pleszewie.
816. Linderski Henryk, rządca dóbr w Pacykowie.
817. Lipiński Józef, obywatel w Dobratyczach.
818. Lipiński Lucyan, c. k. notaryusz w Nowym Sączu.
819. Lipka Jan, radca sądu wyższego w Krakowie.
820. Lipski Henryk, kupiec.
821. Lisowiecki Antoni, obywatel w Niegłowicach.
822. Dr Lisowski Władysław, adwokat w Krakowie.
823. X. Lorentowicz Michał, kan. katedr. i regens konsystorza.
824. Loschnitz Leopold, obywatel.
825. X. Loserez Telesfor, kanonik w Poznaniu.
826. Lossow Aleksander, obywatel w Gryzynie.
827. Löwenstein Natan, kupiec.
828. Lubomęski Władysław, prof. gosp. roln. w uniw. Jag.
829. Ks. Lubomirska Marya w Miżyńcu.
830. Ks. Lubomirski Adam, obywatel w Miżyńcu.
831. Ks. Lubomirski Tadeusz, obywatel w Krakowie.
832. Lubowidzki Antoni, starszy notaryusz w Płocku.
833. Dr Lubowski Henryk, lekarz.
834. Ludwig Alojzy, kupiec w Warszawie.
835. Dr Lukas Adolf, lekarz we Lwowie.
836. Lukas Edmund, radca mag. we Lwowie.
837. Lustig Maurycy, pełnomocnik w Medenicach.
838. Lutomski Stefan, obywatel w Stawie.

Ł.

839. Łabędzki Piotr, proboszcz w Tulcach.
840. X. Dr Łabuda, prof. teol. w Przemyślu.
841. Ładomirski Konstanty, obywatel w Markowcach.
842. Łapczyński Kazimierz w Warszawie.
843. Łapiński Jan, budowniczy w Krakowie.
844. Łastowiecki Zygmunt, obywatel w Lipniku.
845. Dr Łazarski Józef, prof. uniw. w Krakowie.
846. Dr Łazarski Stanisław, adwokat w Wadowicach.
847. Łaźniewski Wiktor, chemik w Warszawie.
848. Hr. Łącki Władysław, obywatel w Posadowie.
849. Dr Łepkowski Józef, prof. uniw. i czł. akad. um. w Krakowie.
850. X. Łętkowski Antoni w Tarnowie.
851. Łodwigowski Edward, urz dr. żel.
852. Łonkiewicz Józef, obs. stacyi met. w Mikuliczynie.
853. Łopaciński Henryk, obywatel w Wilnie.
854. Łubieński Henryk, urz. dr. żel.
855. Hr. Łubieński Kazimierz w Krakowcu.
856. Łubieński Wojciech, obywatel w Książczynie.
857. Łucki Leon, obywatel w Chronowie.
858. Łuczakowski Stanisław, adj. gal. Tow. kred. ziem. we Lwowie.
859. X. Dr Łukowski Jan, oficyał przy katedrze w Gnieźnie.
860. Łukomski Julian, radca budownictwa w Kasselu.
861. Łukomski Józef, adwokat przysięgły w Warszawie.

862. Łuszczkiewiczowa Zofia, wdowa po inżynierze w Krakowie.
863. Łyskowski Mieczysław, dyr. banku w Poznaniu.

M.

864. Maas Adolf, urz. dr. żel.
865. Machalski Maksymilian, inż. w Nowym Sączu.
866. Machalski Władysław, weterynarz w Czortkowie.
867. Dr Machek Emanuel, okulista we Lwowie.
868. X. Machowski Tomasz, prob. w Łuźny.
869. Madaliński Ignacy, kupiec w Śremie.
870. Madaliński Józef.
871. Madejewski Feliks, wiceprez. sądu kraj. wyższego w Krakowie.
872. Dr Madejski Józef, lekarz pułkowy w Czerniowcach.
873. Magierowski Leon. obs. stacyi meteorol. w Wesołej.
874. X. Maj Szczepan, proc. w Goniembicach.
875. Dr Majewski Aleksander, lekarz pułkowy w Krakowie.
876. Majewski Floryan, obywatel w Zbytce.
877. Majewski Ignacy, urz. dr. żel.
878. Majewski Konstanty, urz. dr. żel.
879. Majewski Władysław, adj. sąd. w Starym Sączu.
880. Majewski Zygmunt, nacz. zakł. kred. wł. we Lwowie.
881. Maksymowicz Piotr, adjunkt sąd. kr. we Lwowie.
882. Dr Malinowski Lucyan, prof. uniw. i czł. akad. um. w Krakowie.
883. Malikowski Roman, urz. dr. żel. w Rogowie.
884. Maly Józef, starszy inżynier kolei czerniowieckiej we Lwowie.
885. Małagowski Wiktor, sędzia w Warszawie.
886. Małuja Adela w Werbce.
887. Mann Stanisław, admin. „Kuryera“ w Poznaniu.
888. Mańkowski Tomasz, inż. kolei w Stryju.
889. Maniecki Jan, rządca dóbr w Zakopanem.
890. Marchwicka Augusta, żona dyrektora banku kredyt. we Lwowie.
891. Dr Marchwicki Zdzisław, dyr. banku kr. poseł i wicepr. m. Lwowa.
892. Marcinek Antoni, kupiec w Warszawie.
893. Marcinkowska Jadwiga.
894. Marczewski Ludwik, adwokat.
895. Marfiewicz Michał w Krakowie.
896. Markert Henryk, buchalter w Łodzi.
897. Markiewicz Stanisław, kupiec we Lwowie.
898. Markus Emanuel, dyrektor fabryki.
899. Dr Mars Antoni, prof. uniw. w Krakowie.
900. Maryniak Grzegórz, prof. gimn. we Lwowie.
901. Marynowski Jan, notaryusz w Nowym Sączu.
902. Maszadro Antoni, b. nacz. oddz. dr. żel., emeryt.
903. Maszkowska Józefa, obywatelka we Lwowie.
904. Dr Matejko Jan, dyr. szk. sztuk pięknych w Krakowie.
905. Matiaszyński Julian, obywatel w Warszawie.
906. Dr Matusiński Teofil, adjunkt sądowy w Nowym Sączu.
907. Matyáš Franciszek, c. k. radca sądu kraj. w Krakowie.
908. Matyskiewicz Wacław, obywatel.
909. Maurizio Marya w Krakowie.
910. Mayzner Izydor w Glinowiecku.
911. Mayzner Maksymilian.
912. Mazaraki Maryan, obywatel w Strutynie.
913. Dr Mazurkiewicz Dyonizy, lekarz w Krośnie.
914. Mazurkiewicz Zefiryn, kupiec w Poznaniu.
915. Mehoffer Alfred, mag. farm. w Belgradzie.
916. Dr Meissner Henryk, c. k. notaryusz w Starym Sączu.
917. Meissner, adwokat w Kościanie.

918. Merczyng Henryk, inżynier w Petersburgu.
919. Dr Mężyk Jan, lekarz w Chyrowie.
920. Dr Merunowicz Józef, radca nam. we Lwowie.
921. Meszyński Faustyn, naucz. prywatny w Zakopanem.
922. Meyerhold Wilhelm, kupiec.
923. Hr. Męciński Józef, obywatel, poseł na sejm kr. w Partyniu.
924. Miaskowski Ludwik, kupiec w Warszawie.
925. Micewski Edward, obywatel i poseł na sejm kr. w Tuczempach.
926. Michalski Adam, obywatel.
927. Hr. Michałowska Romanowa, obyw. w Krakowie.
928. X. Michnikowski Franciszek, proboszcz w Pleszewie.
929. Michnikowski Stanisław, obywatel.
930. Mieczkowski, obywatel w Konojadzie.
931. Mieczkowski Józef, obywatel w Ciborzu.
932. Mieczkowski Józef, ob. w Terpiłówce.
933. Dr Mieczkowski Leon, obywatel w Kołudzie.
934. Mielcarzewicz Aleksy, radca sądu w Wałczu.
935. Hr. Mielżyński Maksymilian, ob. w Pawłowicach.
936. Hr. Mieroszowski Sobiesław, ob. w Karniowicach.
937. X. Miętus Maurycy, bernardyn w Rzeszowie.
938. Miklaszewski Juliusz, prof. gimn. w Krakowie.
939. Mika Jan, kupiec w Krakowie.
940. Mikolasz Juliusz, właśc. fabryki i radca m. we Lwowie.
941. Mikulski Aleksander, ob. w Litwie.
942. Dr Milewski Józef, prof. n. uniw. w Krakowie.
943. Miłkowski Aleksander, kupiec i burmistrz w Bełzie.
944. X. Miś Jan, broboszcz w Odrowążu.
945. Miszke Gustaw, budowniczy.
946. Miszke Sylwery, radca górniczy w Wieliczce.
947. Mizerska Albertyna, ob. w Poznaniu.
948 Mlicka Emilia, w Ossowcu.
949. Mlicka Józefa, ob. w Ossowcu.
950. Mlicki Stanisław w Leszczy.
951. Mlicki Władysław, ob. w Ostrówku.
952. Młodowski Władysław, emeryt.
953. Modlibowski Józef, ob. w Kromolicach.
954. Modlibowski Nepomucen, ob. w Mokronosie.
955. Modrzejewski Rudolf w Nowym Jorku.
956. X. Mojzykiewicz Wiktor, prob. w Przemencie.
957. Mokiejewski Józef, inżynier w Warszawie.
958. Mokrzycki Wit we Lwowie.
959. Moldenhawer Aleksander, prezydujący sędzia sądu krym. w Warszawie.
960. Molęcki Kasper w Krakowie.
961. Dr Momidłowski Stanisław, lekarz w Krakowie.
962. Monné Karol, starszy insp. kolei K. L. w Przemyślu.
963. Moraczewski Maciej, radca bud. we Lwowie.
964. Morawski Ignacy, ob. w Oporowie.
965. Dr Morawski Kazimierz, prof. uniw. i czł. abad. w Krakowie
966. X. Morawski Ksawery, prob. w Klonówce.
967. Morawski Paweł, ob. w Kotowicku.
968. Morawski Stanisław, ob. w Jurkowie.
969. Morgenstern Roman, rotmistrz w Czerniowcach.
970. Morozewicz Jan, naucz. dep. dr. żel.
971. Mosdorf Juliusz w Warszawie.
972. Mościcki Władysław, aptekarz w Białym Stoku.
973. Dr Mosing Kazimierz, lekarz prakt. we Lwowie.
974. Moskwa Roman, prof. gimn. w Drohobyczu.
975. Hr. Dr Mostowski Edward, doc. uniw. w Krakowie.
976. Moszczeński Aleksander, ob. w Przysiece.
977. Moszczeński Jan, ob. w Słembowie.

978. Moszczeński Stanisław, ob. w Srebrnej Górze.
979. Dr Moszyński Adolf, adwokat we Lwowie.
980. Motty Stanisław, radca sądu i poseł na sejm pruski w Poznaniu.
981. X. Motyl Wawrzyniec, wikary w Samborze.
982. Mroczkowski Aleksander, artysta-malarz w Krakowie.
983. Mrazek Józef, nacz. bióra przy dyr. Tow. wzaj. ub. w Krakowie.
984. Mrowec Stanisław, c. k. radca górniczy w Wieliczce.
985. Dr Muczkowski Józef, prawnik w Krakowie.
986. Muczkowski Stefan, c. k. notaryusz w Krakowie.
987. Mühln Władysław, budowniczy miejski w Stanisławowie.
988. Mühsam Hugo, fabrykant.
989. Dr Muliewicz Heliodor, lekarz pow. i szkół w Częstochowie.
990. Müller Henryk, urzędnik w Warszawie.
991. Mutniański Michał, właśc. apteki w Warszawie.
992. Hr. Mycielska Jadwiga w Krakowie.
993. Hr. Mycielska Marya, obywatelka na Widawach.
994. Hr. Mycielski Alfred, ob. w Siedmiorogowie.
995. Hr. Mycielski Franciszek, ob. w Wiśniowej.
996. Hr. Mycielski Maksymilian, ob. w Smogorzewie.
997. Hr. Mycielski Stefan, ob. w Zimnowodzie.
998. Hr. Mycielski Zygmunt, ob. w Grabiu.
999. Myśliński Feliks, notaryusz.

N.

1000. Nathansohn Filip, bankier we Lwowie.
1001. X. Neubauer Antoni, kan. i poseł na sejm pruski w Pelplinie.
1002. Neugebauer Józef, kupiec w Rzeszowie.
1003. Neužil Franciszek, dyr. szkoły snycerstwa w Zakopanem.
1004. Nieduszyński Antoni, kasyer w Tarnowie.
1005. Niedziałkowski Janusz, dyr. budown. miejskiego w Krakowie.
1006. Niedzielski Julian, architekt w Wiedniu.
1007. Niedzielski Stanisław w Warszawie.
1008. Niedźwiedzki Józef, budowniczy w Krakowie.
1009. Niedźwiedzki Julian, prof. szkoły politechn. we Lwowie.
1010. Niekart Ludwik, w Drohobyczu.
1011. Niemczewski Franciszek, notaryusz w Oświęcimiu.
1012. Niemirowska Józefa w Warszawie.
1013. Dr Niemirycz Julian, adwokat w Warszawie.
1014. Niemojowski Wincenty, ob. w Jedlcu.
1015. Niesiołowski Andrzej.
1016. Nieżychowski Bolesław, ob. w Nowem.
1017. Niklaus Stanisław, sędzia w Zgorzelicach.
1018. Nirenstein Emil, inżynier mechanik we Lwowie.
1019. Nitribitt Hugo, wł. apteki w Krynicy.
1020. Noel Adam, ob. w Sosolówce.
1021. Noskowski Bolesław, w Krakowie.
1022. Nowacki Mikołaj, inżynier.
1023. Dr Nowak Gustaw, adwokat w Biały.
1024. Nowakowska Marya w Warszawie.
1025. Nowakowski Józef, adwokat w Petersburgu.
1026 Nowakowski Kazimierz, kupiec w Inowrocławiu.
1027. Nowca Władysław.
1028. Nowicki Aleksander, starszy komisarz lasowy w Krakowie.
1029. Nowiński Bronisław, c. k. notaryusz w Leżajsku.
1030. Nowodworska Marya, wdowa po aptekarzu w Warszawie.
1031. Nowodworski Ignacy, obywatel.
1032. X. Nożewnik Marcin, prob. w Witkowie.

1033. Nuoffer Franciszek, nacz. Wydz. dr. żel.
1034. Nycz Karol, rządca szpitala w Krakowie.

O.

1035. Dr Obaliński Alfred, prof. uniw. w Krakowie.
1036. Oberfelt Dyonizy, kupiec w Poznaniu.
1037. Oberfeld Kazimierz, ob. w Borucinie.
1038. Obertyński Emil, urz. Wydz. kr. we Lwowie.
1039. Obertyński Juliusz, urz. Tow. kred. we Lwowie.
1040. Oborski Antoni, ob. w Hussowie.
1041. Oborski Wacław, ob. w Hussowie.
1042. X. Obst Andrzej, prob. w Poturzycy.
1043. Dr. Ochorowicz Julian w Paryżu.
1044. Ochrymowicz Xenofont, burmistrz i poseł na sejm kr. w Drohobyczu.
1045. Dr Oczapowski Bohdan prof. uniw. w Krakowie.
1046. Odechowski Antoni w Warszawie.
1047. Odrzywolski Sławomir, architekt i prof. w. szkoły przem. w Krakowie.
1048. X. Ofierzyński Józef w Kościanie.
1049. „Ognisko“ Polskie Stowarzyszenie akad. w Wiedniu.
1050. Okulus F., inżynier górniczy w Borysławiu.
1051. Oleksiński Stanisław we Lwowie.
1052. Olszewski Antoni, dyrektor telefonów.
1053. Olszewski Franciszek, redaktor „Kuryera Warszawskiego“.
1054. Dr Olszewski Karol, prof. uniw. i czł. akad. um. w Krakowie.
1055. Dr Olszewski Stanisław, inż. górn. w Gorlicach.
1056. Olszewski Stanisław, inż. w Petersburgu.
1057. Dr Olszewski Włodzimierz, adwokat kraj. w Nowym Sączu.
1058. X. Ołyński Józef, dziekan w Koźminie.
1059. Ołyński Stanisław, kupiec w Poznaniu.
1060. Omasta Andrzej, dyr. kasy zal. i obs. stacyi meteor. w Milówce.
1061. Oppenheim Adolf, kupiec.
1062. Oppenheim Roman, obywatel.
1063. Ornatowski Józef, właśc. dóbr w Pasiekach Królewskich.
1064. Orobkiewicz Jan, c. k. starosta pow. w Nowym Targu.
1065. Ossowecki Jan, inżynier w Moskwie.
1066. Dr Ossowicki Antoni, lekarz w Poznaniu.
1067. Ossowski Feliks, ob. w Naymowie.
1068. Ossowski Golfryd w Krakowie.
1069. Ossowski Władysław, ob. w Montowie.
1070. Dr Ostafiński Maryan, lekarz w Stanisławowie.
1071. X. Ostrowicz Leonard, prob. w Rogoźnie.
1072. Ostrowski Jan, urzędnik dr. żel.
1073. Otocki Bolesław, urz. dr. żel.
1074. Otto Władysław, adw. przys. w Piotrkowie.
1075. Dr Oświecimski Szczęsny, lekarz w Bochni.
1076. Owczarkiewiczówna Leonina w Krakowie.

P.

1077. Paczkowski Jan, kupiec w Poznaniu.
1078. Padlewski Szymon, ob. w Perepelnikach.
1079. Palch Romuald, właśc. apteki i poseł na sejm kr. w Jaśle.
1080. Paluch Michał, c. k. adj. sądowy w Nowym Sączu.
1081. Panceram Józef, obywatel.
1082. X. Dr Pankowski Jan Chrysostom, dziekan w Ryszewku.
1083. Paprocki Teodor, księgarz w Warszawie.
1084. Paradowski Konstanty, obywatel.

1085. Parczewski Erazm, ob. w Belnie.
1086. Dr Pareński Stanisław, prof. uniw. w Krakowie.
1087. Paruszewski Sylwester, ob. w Rzęszkowie.
1088. Paszkowski Maciej w Warszawie.
1089. X. Pasztalski Kasper, prob. w Ostrowie.
1090. X. Paszyński Stanisław, prob. w Rzykach.
1091. Paucker Otton, jenerał-major w Warszawie.
1092. Pauli Edward, st. leśniczy w Poroninie.
1093. Pawlewski Bronisław, prof. szk. politechn. we Lwowie.
1094. Pawliczek Józef, obserw. stacyi meteorol. w Nadwórnie.
1095. Pawlikiewicz Jan, c. k. weterynarz w Stanisławowie.
1096. Dr Pawliński Karol, prezes Rady pow. w Samborze.
1097. Pazdrowski Antoni, prof. gimn. w Krakowie.
1098. X. Dr Pechnik Aleksander, prof. gimn. w Tarnowie.
1099. Pelar J. A., właśc. księgarni w Rzeszowie.
1100. X. Dr Pelczar Józef, prof. uniw. w Krakowie.
1101. X. Perliński Michał, mansyonaryusz w Poznaniu.
1102. Peszke Aleksander technolog.
1103. Petrowicz Wincenty, ob. w Przybówce.
1104. Petter Antoni, sekr. Rady pow. w Zbarażu.
1105. Pfeiffer Mieczysław, przemysłowiec w Warszawie.
1106. Pfeiffer Stanisław w Warszawie.
1107. Pfeiffer Władysław, wł. garbarni w Warszawie.
1108. Dr Piasecki Wenanty, wł. zakł. wodoleczn. w Zakopanem.
1109. Piątkiewicz Stanisław, dyrektor gimn. w Przemyślu.
1110. Piątkowski Mieczysław, budowniczy w Gostyniu.
1111. Piechowski Witold, urzędnik.
1112. Pieczycki Władysław w Petersburgu.
1113. Pieczyński Stanisław, ob. w Czepowie.
1114. Dr Piekosiński Franciszek, prof. uniw., czł. akad. um. w Krakowie.
1115. Dr Pielaszewski Andrzej, lekarz.
1116. Dr Pieniążek Odrowąż Karol, adwokat w Krakowie.
1117. Dr Pieniążek Odrowąż Przemysław, prof. uniw. w Krakowie.
1118. Pierling Aleksandra w Wilnie.
1119. Pierożyński Eugeniusz, urz. Wydz. kraj. we Lwowie.
1120. Dr Pietrzycki Ludwik, adwokat w Tarnowie.
1121. Dr Piętak Leonard, prof. uniw. we Lwowie.
1122. Pinder Reinhold, rotmistrz w Równem.
1123. Piotrowska Eugenia, ob. w Warszawie.
1124. Piotrowski Mieczysław, naucz. szkoły roln. w Dublanach.
1125. Piotrowski Stanisław w Warszawie.
1126. X. Piotrowski Walenty, prob., obs. st. met. w Mogilanach.
1127. Pizar Władysław, c. k. komisarz pow. we Lwowie.
1128. Hr Plater Henryka w Średniej Wsi.
1129. Platz Gustaw, dyr. Tow. franc. w Borysławiu.
1130. Pleciński Leon, ob. w Bruczkowie.
1131. Pleciński Tytus, ob. w Bugwiczu.
1132. Pluciński Józef, ob. w Węgorzach.
1133. Pluciński Karol, urzędnik.
1134. Dr Pluciński Stanisław, rzecznik w Lesznie.
1135. Płachecki Konstanty, rejent w Łodzi.
1136. Płocki Władysław, ob. w Ropicy Polskiej.
1137. X. Pobudkiewicz Franciszek, poddziekan katedr. w Krakowie.
1138. X. Pociłowski Korab Tomasz, dziekan w Łącku.
1139. Podczaski Jakób w Krakowie.
1140. Podczaski Stanisław w Krakowie.
1141. Dr Podczaski Władysław w Krakowie.
1142. Podolecki Stanisław, buchhalter kasy oszczędności w Tarnowie.
1143. Podwin Adolf, prezes sądu obw. w Jaśle.
1144. Podwin Jan, urz. Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.

1145. Pokiński Julian, c. k. starosta w Mielcu.
1146. Polczyński Józef, adwokat przysięgły.
1147. Polikowski Mieczysław, c. k. starosta w Grybowie.
1148. Polowa Paulina w Krakowie.
1149. Półczyński Janta Adam, ob. i poseł w Wysoce.
1150. X. Półczyński Franciszek, prob. w Wyganowie.
1151. Półczyński Janta Roman, ob. w Zabieżynie.
1152. Półczyński Janta Władysław, ob. w Redgoszczy.
1153. Połomski Józef, rzecznik w Rogoźnie.
1154. Pomykalski Roman, urz. dr. żel.
1155. Ponikiewski Franciszek, ob. w Poznaniu.
1156. Ponikiewski Stanisław, ob. w Brylewie.
1157. Dr Ponikło Stanisław, doc. uniw. i lekarz pow. w Krakowie.
1158. Ponikowski Cezary, adwokat w Warszawie.
1159. Poniński Adolf, obywatel w Kościelcu.
1160. X. Monsgr. Poniński Alfred, szambelan, prob. w Kościelcu.
1161. Hr. Poniński Edward, dziedzic na Wrześni.
1162. Hr. Poniński Edward, ob. w Czaczu.
1163. Hr. Poniński Stanisław, ob. w Dominowie.
1164. Popiel Aleksander, nacz. Wydz. dr. żel.
1165. Popiel Floryan, ausk. sąd. w Krakowie.
1166. Popiel Paweł, ob. w Krakowie.
1167. Dr Popiel Juliusz, adwokat kraj. we Lwowie.
1168. Popowski Józef, delegat do Rady p. w Krakowie.
1169. Dr Posewitz Teodor, geolog węg. w Budapeszcie.
1170. Hr. Potocka Anna w Olszy.
1171. Hr. Potocki Antoni, obyw. w Olszy.
1172. Hr. Potocki Bolesław, ob. w Będlewie.
1173. Hr. Potocki Emil, ob. w Buczaczu.
1174. Hr. Dr Potocki Jędrzej w Krzeczowicach.
1175. X. hr. Potulicki Adam, prałat w Ołomuńcu.
1176. Hr. Potulicki Franciszek, ob. w Glinianach.
1177. X. Poturalski Józef prob. w Dusznie.
1118. Potworowska Helena, ob. w Kossowie.
1179. Potworowska Leokadya w Poznaniu.
1180. Potworowski Władysław.
1181. Powichrowski Włodzimierz, adw. w Warszawie.
1182. Praschill Mieczysław, prawnik w Rzeszowie.
1183. X. Prądzyński Juliusz, prałat w Pelplinie.
1184. Prądzyński Maciej, ob. w Smarzewie.
1185. X. Preibisz Bernard w Tarnowie.
1186. Dr Preibisz Józef, lekarz w Poznaniu.
1187. Preisendanz Franciszek Ksawery, prof. sem. żeńs. w Krakowie.
1188. X. Praszałowicz Ludwik, prałat w Lisku.
1189. Promiński Juliusz, prob. w Wirach.
1190. Dr Propper Albert, adwokat w Krakowie.
1191. Próchniewicz Bogdan, sędzia pow. w Oświęcimiu.
1192. Prószyński Michał, ob. w Mińsku litewskim.
1193. Prylińska Helena w Krakowie.
1194. Prysak Piotr, prof. semin. naucz. żeńs. w Krakowie.
1195. Przybylski Franciszek, urz. dr. żel.
1196. Przybylski Władysław, urz. dr. żel.
1197. Przychocki Kazimierz, c. k. notaryusz w Wieliczce.
1198. Przychocki Stanisław, st. inż. kolei państw. w Wiedniu.
1199. Przyłęcki Apolinary, c. k. notaryusz w Jaśle.
1200. X. Puacz Kazimierz, proboszcz.
1201. Dr Pulman Adam, lekarz w Samborze.
1202. Dr Pułaski Arkadyusz Antoni w Warszawie.
1203. Hr. Pusłowska Marya, ob. w Krakowie.
1204. X. Puszet Stanisław, katecheta gimn. w Krakowie.

1205. Puzyna z Kozielska Józef, ob. w Warszawie.
1206. Kniaź Puzyna Julian, ob. i poseł na sejm kr. w Narolu.
1207. Pyszyńska Olga we Lwowie.

R.

1208. Dr Raciborski Aleksander, doc. uniw. we Lwowie.
1209. Raciborski Ludwik, naczelny inżynier Wydz. kr. we Lwowie.
1210. Hr. Raczyńska Róża, ob. w Zakopanem.
1211. Raczyński Aleksander w Wiedniu.
1212. Raczyński Antoni, ob. w Wrzesinach.
1213. Raczyński August, właśc. domu bankowego w Krakowie.
1214. Hr. Raczyński Edward, ob. i poseł na sejm kr. w Zakopanem.
1215. Raczyński Filip, urz. dr. żel.
1216. Raczyński Karol w Krakowie.
1217. Dr Raczyński Tadeusz, kandydat adw. w Krakowie.
1218. Rada powiatowa w Borszczowie.
1219. Rada powiatowa w Mościskach.
1220. Rada powiatowa w Nowym Targu.
1221. Rada powiatowa w Rohatynie.
1222. Rada powiatowa w Turce.
1223. X. Radecki Józef, dziekan w Brzyskach.
1224. Radoński Piotr, kupiec w Inowrocławiu.
1225. Radoński Seweryn, ob. i poseł w Kociałkowej Górce.
1226. Dr Radziszewski Bronisław, prof. uniw. i człon. akad. um. we Lwowie.
1227. Rajkowski Bolesław, urzędnik.
1228. Rakowicz Jan, budowniczy w Poznaniu.
1229. Dr Ralski Jan, naucz. gimn. w Tarnopolu.
1230. Ramult Konstanty, c. k. notaryusz w Bochni.
1231. Rank Edward, aptekarz w Tarnowie.
1232. Dr Rappaport Arnold, poseł na sejm kraj. i członek Rady p. w Wiedniu.
1233. Rappaport Maurycy, inżynier w Nowym Sączu.
1234. Br. Rastawiecka Leonia, ob. w Warszawie.
1235. Rayski Albin, ob. i poseł na sejm kr. w Michałowicach.
1236. Razer Juliusz, kupiec w Poznaniu.
1237. Rechner Maurycy, sekretarz magistratu w Borysławiu.
1238. Regiec Wincenty, naucz. szk. snyc. w Zakopanem.
1239. Rehman Stanisław, ob. w Krakowie.
1240. Dr Reich Samuel, adwokat w Rzeszowie.
1241. Reicher Edward, kupiec.
1242. Reicher Marta.
1243. Reicher Maurycy, chemik.
1244. Reichstein Julian, ob. w Poznaniu.
1245. X. Rejewski Teodor, emeryt w Poznaniu.
1246. Ressman Moryc, kupiec w Debreczynie.
1247. Rembierz Franciszek, kupiec w Warszawie
1248. Dr Rembowski Witold, dentysta w Wrocławiu.
1249. Dr Rettinger Józef, adwokat w Krakowie.
1250. Reutt Gustaw, z. naczelnego inż. Wydz. kr. we Lwowie.
1251. Hr. Rey Stanisław, ob. w Psarach.
1252. Reych Antoni w Warszawie.
1253. Richtmann Karol, adjunkt budownictwa w Stanisławowie.
1254. Rittendorf Władysław w Warszawie.
1255. Dr Robowski Henryk, lekarz w Czernichowie.
1256. Rodakiewicz Kazimierz, prawnik w Wiedniu.
1257. Rodkiewicz Marya, żona kupca w Warszawie.
1258. Dr Rodys Władysław, lekarz w Warszawie.
1259. Roemer Bronisław, obyw. w Abelu.
1260. Rogaski Walery, burmistrz w Gorlicach.

1261. Rogoziński Kazimierz, naczelnik oddz. dr. żel.
1262. Rogoziński Kazimierz, medyk w Warszawie.
1263. Rogójski Witold, burmistrz i poseł na sejm kr. w Tarnowie.
1264. Rogoyski Zygmunt, starosta w Chrzanowie.
1265. Rolbicki Stefan, urz. dr. żel.
1266. Romer Edmund, c. k. starosta pow. w Brzesku.
1267. Hr. Romer Eustachy, ob. w Czaplach.
1268. Dr Romer Gustaw, z. czł. Wydz. kr. i ob. w Zabełczu.
1269. Rongier Paweł, naucz. jęz. franc. w Krakowie.
1270. Roniger Maurycy, prawnik w Zbarażu.
1271. Rosenbaum Leon.
1272. Dr Rosenblatt Józef, prof. n. uniw. i adw. w Krakowie.
1273. Dr Rosiński Stanisław, lekarz w Wronkach.
1274. Dr Rosner Antoni, prof. uniw. w Krakowie.
1275. Dr Rosner Ignacy, ausk. sądu kr. w Krakowie.
1276. Dr Rostafiński Józef, prof. uniw. i czł. akad. um. w Krakowie.
1277. X. Roszek Wojciech, kanonik w Poroninie.
1278. Roszek Władysław, nauczyciel ludowy i obs. st. met. w Olczy.
1279. Roszkowski Antoni, inżynier w Petersburgu.
1280. Rotersman Karol, starszy insp. gorzelni we Lwowie.
1281. Rozen Jan, artysta malarz w Warszawie.
1282. Rozenblat Józef, fabrykant w Łodzi.
1283. Rozenfeld Henryk, urz. dr. żel.
1284. Rozmanit Lucyan, inżynier w Warszawie.
1285. Rozmuski Czesław, prof. gimn. w Krakowie.
1286. Rozwadowski Franciszek, obywatel we Lwowie.
1287. Rożański Stanisław, ob. i poseł na sejm pruski w Padniewie.
1288. Rożycki Erazm, nacz. Tow. kred. z. w Kielcach.
1289. Rudnicki Kazimierz, ob. w Strzałkach.
1290. Rudolf Karol, radca sądu obw. w Tarnowie.
1291. Rudolphi Karol, c. k. notaryusz w Krakowie.
1292. Russocki Ludomir, inżynier.
1293. Rutkowski Napoleon, urz. dr. żel.
1294. Dr Rybicki Alojzy, adwokat we Lwowie.
1295. Rycerski Feliks, inżynier.
1296. Rychlicki Leonard, ob. w Nowoszycach.
1297. Rychłowski Leon, ob. w Orpiszewku.
1298. Rychłowski Walery, ob. w Drobninie.
1299. Rychłowski Władysław.
1300. Rychter Feliks, urz. dr. żel.
1301. Rychter Ludwik, gen. ajent ubezp. w Poznaniu.
1302. Dr Rydel Lucyan, prof. uniw. w Krakowie.
1303. Dr Rydygier Ludwik, prof. uniw. w Krakowie.
1304. Rylska Józefa, ob. w Pisarowicach.
1305. Rylski Tomasz, prof. szk. roln. w Dublanach.
1306. Rypel Wojciech, prof. gimn. w Krakowie.
1307. Dr Rzeczniowski Leon, lekarz w Warszawie.
1308. Dr Rzewuski Romuald w Arcugowie.

S.

1309. Sadkowski Aleksander, inżynier.
1310. Sakowicz Konstanty, obyw. w Warszawie.
1311. Sajkiewicz Aron, ob. w Hyżej.
1312. Dr Salamon Febus w Tarnowie.
1313. Salb Marcin, litograf w Krakowie.
1314. Samborski Henryk, urz. dr. żel.
1315. Samborski Piotr, urz. dr. żel.
1316. X. Sanicki Jan, prof. w Petersburgu.

1317. Ks. Sapieha Adam, ob., poseł i czł. Izby Panów w Krasiczynie.
1318. Ks. Sapieha Leon, poseł na sejm krajowy.
1319. Ks. Sapieha Paweł, komisarz pow. w Przemyślu.
1320. Ks. Sapieha Władysław, ob. w Oleszycach.
1321. Ks. Sapieżyna Jadwiga z Sanguszków w Krasiczynie.
1322. Sawicki Józef, gł. mechanik.
1323. Sawicki Leon, komisant handlowy.
1324. Sawicki Władysław, urz. dr. żel.
1325. Sawicki Wojciech, naczelnik Wydz. Banku Handlowego.
1326. Sąsiedzki Kazimierz, akademik w Genewie.
1327. Dr Schaff Szymon, adwokat i radca miejski we Lwowie.
1328. Scheinfeld Aleksander w Michalewicach.
1329. Scheller Aleksander, dentysta w Warszawie.
1330. Scheller Oskar, adwokat przysięgły w Warszawie.
1331. Schiffner Antoni, radca dworu, b. dyrektor poczt i telegrafów we Lwowie.
1332. Schmidt Kazimierz, urzędnik.
1333. Schmidt Wincenty, ob. w Krzywaczce.
1334. Schmidt Władysław, księgarz we Lwowie.
1335. Schneider Adam Feliks, kupiec w Warszawie.
1336. Schoen, aptekarz w Czempiniu.
1337. Schoen Otton Bogusław, urz. dr. żel.
1338. Scholtze Adolf, przemysłowiec w Warszawie.
1339. Schoenfeld Emil, inżynier dr. żel.
1340. Schoenfeld Ryszard, urz. dr. żel.
1341. Dr Schubert Romuald, radca prokuratoryi skarbowej we Lwowie.
1342. Schultz Józef, radca sądu w Toruniu.
1343. Schütz Adolf, ob. w Białej Wielkiej.
1344. Schwarc Henryk, kupiec w Krakowie.
1345. Sczaniecka z Grabowskich Jadwiga, ob. w Naramowicach.
1346. Sczaniecki Michał, ob. w Nawrze.
1347. Dr Ściborowski Władysław, lekarz w Krakowie.
1348. Dr Semilski Teobald, adw. kraj. we Lwowie.
1349. X. Seichter Karol, wik. przy kośc. św. Marcina w Poznaniu.
1350. Seletzky Antoni, naucz. szk. snyc. w Zakopanem.
1351. Senfftleben Witalis w Kijowie.
1352. Serwatowski Maciej Zenon, ob., b. poseł na sejm kr. w Rajtarowicach.
1353. Seyfarth Gustaw, właśc. księgarni we Lwowie.
1354. Sękowski Stefan, ob. w Wojsławiu.
1355. Sieczka Józef, gospodarz w Zakopanem.
1356. Siedlecki Aleksander w Krakowie, sekr. Rady pow. w Wieliczce.
1357. Siedlecki Stanisław, dyr gimn. w Krakowie.
1358. Siedlewski Kazimierz w Warszawie.
1359. Dr Siejanowski Władysław, lekarz.
1360. Siemieńska Marya, ob. w Brzeziu.
1361. X. Dr Siemieński Jan we Lwowie.
1359. JE. Hr. Siemieński Wilhelm, ob., czł. Izby Panów w Chorostkowie.
1360. Siemiginowski Włodzimierz, ob.i poseł na sejm kr. w Turskiem.
1361. Dr Silberfeld Feliks, adwokat w Kalwaryi.
1362. Siennicki Antoni, urz. dr. żel.
1363. Hr. Sierakowski Adam, ob. w Waplewie.
1364. Sitkiewiczowa Leokadya, żona kom. pow. we Lwowie.
1365. Sittek Tomasz, obywatel.
1366. Skalski Michał, urz. dr. żel.
1367. Dr Skałkowski Tadeusz, adwokat i poseł na sejm kraj. we Lwowie.
1368. Dr Skarzyński Witold, ob. i poseł parl. w Spławiu.
1369. X. Skąpski Antoni, proboszcz w Lubaszu.
1370. Skibiński Józef, inżynier w Warszawie.
1371. Skibniewski Wacław w Wiedniu.
1372. Skirliński Jan, obyw. w Liszkach.
1373. Skiwski Jan w Warszawie.

1374. Sklepiński Karol we Lwowie.
1375. Dr Skomorowski Jan, lekarz, obs. stacyi meteorol. w Kutach.
1376. Skoraszewski Wojciech, ob. w Lutyni.
1377. Skoroszewski Władysław, obywatel w Tursku.
1378. Skorupska Katarzyna, wdowa po kupcu w Warszawie.
1379. Skórzewski Hipolit, ob. w Kretkowie.
1380. Hr. Skórzewski Włodzimierz, ob. w Czerniejewie.
1381. Hr. Skórzewski Zygmunt, ordynat, czł. Izby Panów w Czerniejewie.
1382. X. Skrudziński Antoni, prob. i obs. stacyi meteorol. w Białce.
1383. Skrzydlewski Tadeusz w Maniewie.
1384. Skrzyńska Oktawia, ob. w Zagorzanach.
1385. Skrzyński Adam, ob. i poseł na sejm kr. i do Rady p. w Libuszy.
1386. Skrzyński Ksawery, ob. w Krościenku.
1387. Slaski Kazimierz, ob. w Orłowie.
1388. Slaski Ludwik, ob., czł. Izby Panów w Trzebcu.
1389. X. Śliwiński Teodor, prob. w Baszkowie.
1390. Dr Ślósarski Antoni w Warszawie.
1391. Słósarski Jan, urz. dr. żel.
1392. Słapowa Justyna, ob. w Lusinie.
1393. Sławski Stanisław, radca sądu w Poznaniu.
1394. Słonecki Bronisław, obywatel we Lwowie.
1395. Słonecki Zenon, obyw., dyr. Tow. wz. ub. i poseł w Krakowie.
1396. Słoniński Władysław, zast. dyr. kolei państw. we Lwowie.
1397. Słotwiński Wiktor we Lwowie.
1398. Służewski Franciszek Ksawery, naucz. gimn.
1399. Służewski Tadeusz, aptekarz.
1400. Smoczyński Walenty, urzędnik.
1401. Smogorzewska Zenobia w Kaliszu.
1402. Dr Smolka Stanisław, prof. uniw. i czł. akad. um. w Krakowie.
1403. Dr Smutny Karol, lekarz wojskowy we Lwowie.
1404. Śniechowski Józef w Warszawie.
1405. X. Sobierajski Jozafat, kanonik w Krakowie.
1406. Sobolewski Juliusz, prawnik w Warszawie.
1407. Sobolewski Piotr, obywatel.
1408. Sobota Karol, ob. w Podhorkach.
1409. Sochacki Edmund. c. k. weterynarz pow. w Nowym Targu.
1410. Sochanik Ignacy, rządca dóbr w Zbarażu.
1411. Soczołowski Kazimierz. aptekarz.
1412. Dr Sokalski Józef, aptekarz w Tarnowie.
1413. Hr. Sokolnicki Celestyn, obywatel w Kajewie.
1414. Sokólski Kazimierz. urz. dr. żel.
1415. Dr Sokołowski August, prof. gimn. i członek Rady p. w Krakowie.
1416. Dr Sokołowski Maryan, prof. uniw. i czł. ak. um. w Krakowie.
1417. X. Solak Wawrzyniec, prob., obs. stacyi meteorol. w Lubniu.
1418. Dr Sommer Feliks, lekarz w Warszawie.
1419. Sommer Ksawery, urz. dr. żel.
1420. Sotkiewicz Leopold, urzędnik w Petersburgu.
1421. Sowiński Roman, kupiec w Warszawie.
1422. Spalke Kazimierz, prakt. konc. nam. w Białej.
1423. Spalke Zygmunt, medyk w Krakowie.
1424. Span Franciszek Ksawery, obywatel.
1425. Speichert Franciszek Ksawery, dzierżawca dóbr ryc. w Konojadzie.
1426. Speichert Władysław, sędzia w Drezdence.
1427. Spis Józef, inspenktor szk. okr. w Krakowie.
1428. X. Dr Spis Stanisław, prof. uniw. w Krakowie.
1429. X. Sprenger Wilchelm, proboszcz w Kobiernie.
1430. Spysz Antoni, urz. dr. żel.
1431. Srzednicki Stanisław. prezes sądu okręg. w Piotrkowie.
1432. X. Dr Stablewski Floryan, arcybiskup gnieźnieński i poznański w Poznaniu.

1433. Stablewski Stanisław, ob. w Zalesiu.
1434. Stablewski Stefan, ob. w Ceradzi.
1435. Stablewski Tertulian, ob. w Slachcimie.
1436. Stachiewicz Władysław, kupiec we Lwowie.
1437. Dr Stachiewicz Teofil, lekarz w Gerbersdorfie.
1438. Stachowska Justyna w Warszawie..
1439. Hr. Stadnicka Helena, ob. w Nawojowej.
1440. Hr. Stadnicki Edward, ob. w Nawojowej.
1441. Hr. Stadnicki Stanisław, ob. i poseł na sejm kr. w Bojowicach.
1442. Stadtmüller Karol, prof. w. szkoły przem. w Krakowie.
1443. Stamirowski Antoni, kupiec w Łodzi.
1444. Dr Stan Władysław, lekarz w Poznaniu.
1445. X. Staniszewski Andrzej w Wilkowie Polskiem.
1446. Dr Stanko Wojciech, lekarz pow. w Tarnowie.
1447. Stanowski Ignacy, inżynier w Warszawie.
1448. Stark Antoni, złotnik w Poznaniu.
1449. Starowieyski Biberstein Stanisław, ob. i członek Izby Panów w Bratkówce.
1450. Hr. Starzeński Edward, kom. pow. w Krakowie.
1451. Dr Starzewski Rudolf, adwokat w Krakowie.
1452. Dr Stasiński Józef, ob. w Konarzewie.
1453. Stawiarski Waleryan, ob. w Chlebnie.
1454. X. Steffen Józef, prob. w Spławiu.
1455. Stefanowicz Józef, urz. dr. żel.
1456. Stegman Józef, obywatel.
1457. Stein Artur, urz. banku hipot. we Lwowie.
1458. Stephan Wilhelm w Krakowie.
1459. Dr Sterczyński Adam, lekarz w Dąbrowie górniczej.
1460. Sternbach Józef, spedytor w Drohobyczu.
1461. Stęszewski Franciszek, budowniczy w Poznaniu.
1462. Dr Stiasny Edward, notaryusz w Biały.
1463. Stocker Wiliam, właśc. kopalni w Gorzycach.
1464. Stojałowski Aleksander, emeryt. c. k. kapitan i dyrektor kasy oszczędności w Stryju.
1465. Stokowski Apolinary, emeryt. sekr. gal. Tow. kred. ziem. we Lwowie.
1466. Stolaski Józef, inż. w Tarnopolu
1467. Stopczyk August, wł. apteki w Łodzi.
1468. Stopczyk Karol, dyrektor fabryki w Warszawie.
1469. Dr Straszewski Maurycy, prof. uniw. i czł. Rady p. w Krakowie.
1470. Dr Stromenger Karol, adwokat we Lwowie.
1471. Stronczak Włodzimierz, c. k. notaryusz w Sądowej Wiszni.
1472. Stroner Władysław, akademik we Lwowie.
1473. X. Struś Albin, proboszcz.
1474. X. Stryjakowski Władysław, prob. w Łopiennie.
1475. Dr Strzelbicki Stanisław, c. k. notaryusz w Ropczycach.
1476. Strzelecki Henryk, dyr. kr. śr. szk. gospodarstwa lasowego we Lwowie.
1477. X. Strzelecki Władysław w Andrychowie.
1478. X. Studniarski Wincenty, prob. w Kicinie.
1479. Studziński Alojzy, ob. w Tarnopolu.
1480. Studziński Leon, radca nam. i c. k. starosta w Sanoku.
1481. Studziński Marceli, emer. dyr. szk. realnej w Krakowie.
1482. Studziński Wiktor.
1483. Dr Styczeń Wawrzyniec, adwokat w Krakowie.
1484. Suchodolski Kornel, ob. w Sosnowie.
1485. Sudra Władysław, sędzia gminny w Klaszczowie.
1486. Dr Sulerzyski Junosza Władysław, adwokat w Grębowli.
1487. Surzycka Jadwiga.
1488. Surzycki Jan Alfons w Petersburgu.
1489. Dr Surzycki Józef, lekarz w Krakowie.
1490. Surzycki Tomasz, aptekarz w Warszawie.
1491. Suszycki Zenon, inżynier górniczy w Ropiance.

1492. X. Sutor August, przeor XX. Augustyanów w Krakowie.
1493. Świątkowski Józef, nacz. dep. dr. żel.
1494. Świderska Marya w Krakowie.
1495. Świdziński Ludwik, sędzia śledczy.
1496. Święcicki Julian Adolf.
1497. Święcicki Ludwik, obywatel w Warszawie.
1498. Świętorzecki Edmund, urzędnik w Warszawie.
1499. Świerz Leopold, em. prof. gimn. w Krakowie.
1500. X. Sylwester Józef, prob. we Lwowie.
1501. Sypniewski Jan, radca sądu w Rogoźnie.
1502. Sypniewska M. w Poznaniu.
1503. X. Sypniewski Zygmunt w Kołdrąbiu.
1504. Syroczyński Agaton inżynier.
1505. Syroczyński Leon, inż. Wydz. kraj. we Lwowie.
1506. X. Szaal Maksymilian, dziekan w Czarnkowie.
1507. Szabel Leopold, radca nam. we Lwowie.
1508. Szabłowski Bronisław.
1509. Szadbej Antoni, obywatel w Bohorodczynie.
1510. Szadkowski Józef, kupiec w Warszawie.
1511. Szaflarski Jan, inżynier w Sopronie.
1512. X. Szafranek Maciej, prob. w Wyskoci
1513. Szameit Emil, aptekarz w Szczawnicy.
1514. Szaniawski Edward, urz. dr. żel.
1515. Szawłowski Adam, inżynier.
1516. Szawłowski Ludwik, ob. w Przewłoce.
1517. Szczawińska Marya w Poznaniu.
1518. Szczepaniak Jan, inżynier we Lwowie.
1519. Szczepańska Nina Marya, ob. w Laszkach.
1520. Szczepański Alfred, redaktor w Wiedniu.
1521. Szczepański Józefat, naczelnik stacyi kol. w Krakowie.
1522. Szczerbiński Zdzisław, kupiec w Warszawie.
1523. Szczygielski Władysław, radca stanu w Warszawie.
1524. Dr Szczygłowski Bolesław w Kościanie.
1525. Szechowicz Lew., radca sądu obw. w Przemyślu.
1526. Szeliska Marya, ob. w Komborni.
1527. Szenic Józef w Koszkwach.
1528. Hr. Szeptycki Jan, ob. i poseł na sejm kr. w Przyłbicach.
1529. Dr Szlachtowski Feliks, adwokat, prezydent m. Krakowa.
1530. Szmula Julian, b. major sztabu jen. poseł w Friedenwadzie.
1531. Szonert Józef, urz. dr. żel.
1532. Szopiński Baltazar, c. k. adjunkt sąd. w Kałuszu.
1533. Szpetkowski Józef, dekorator kościołów w Poznaniu.
1534. Sztaba Marcin, c k. inspektor podatkowy w Złoczowie.
1535. Sztromajer Michał, urzędnik.
1536. Szubert Awit, fotograf w Krakowie.
1537. Szuch Stanisław, inżynier w Babelinie.
1538. Szul Ludwik, kierownik rafineryi w Sipiwkach.
1539. Dr Szulc Józef, lekarz prakt. i dentysta w Poznaniu.
1540. Szulc Oswald, kupiec w Warszawie.
1541. Szulisławski Romuald, asystent poczt. w Krakowie.
1542. Szułdrzyński Stanisław, ob. w Siernikach.
1543. Dr Szułdrzyński Tadeusz, ob. w Lubaszu.
1544. Dr Szułdrzyński Władysław, ob. w Siernikach.
1545. Dr Szułdrzyński Zygmunt, ob., prezes centr. Tow. roln. w Lubaszu.
1546. Szuman Kazimierz, rzecznik w Poznaniu.
1547. Dr Szuman Leon, lekarz w Toruniu.
1548. Szumańczowski Prus Ludwik, ob. w Krakowie.
1549. Szybowski Stanisław, urz. dr. żel.
1550. Dr Szwarc Emil w Krakowie.
1551. Szwede Ludwik, fabr. białoskórnik w Warszawie.

1552. Szymanowska Michalina, wdowa po prof. uniw. w Warszawie.
1553. Szymanowski Jan, nacz. oddz. dr. żel.
1554. Szymański Kazimierz, urz. dr. żel.
1555. Dr Szymański Roman, redaktor „Orędownika“ w Poznaniu.
1556. X. Szymański Władysław, prob. w Lubinie.
1557. X. Szymkiewicz Franciszek, gwardyan w Krakowie.
1558. Szymkiewicz Stanisław, radca mag. w Krakowie.
1559. Dr Szyszyłowicz Ignacy prof. szkoły rolniczej w Dublanach.
1560. Szyszkowski Bolesław, c. k. starszy leśniczy w Dobromilu.

T.

1561. Tabeau Ferdynand, aptekarz w Zakopanem.
1562. Hr. Taczanowski Antoni, ordynat, czł. Izby Panów w Taczanowie.
1563. X. Taczanowski Bronisław, lic. w Grodzisku.
1564. Taczanowski Floryan, ob. w Sowinie.
1565. Taczanowski Witold, ob. w Sławoszewie.
1566. Taczanowski Władysław, ob. w Szypłowie.
1567. Tamulewicz Franciszek w Warszawie.
1568. Tański Tadeusz, ob. w Łagiewnikach.
1569. Tarnasiewicz Aleksander, chirurg.
1570. Tarnasiewicz Franciszek, emeryt. urz. dr. żel.
1571. Hr. Tarnowska Róża w Krakowie.
1572. Hr. Dr Tarnowski Stanisław, prof. uniw., prezes akad. um., poseł na sejm kr. i czł. Izby Panów w Krakowie.
1573. Br. Taube Zofia w Włodzimirzówce.
1574. Terlecki Stefen, urz. kolei państw. w Tarnopolu.
1575. Dr Teichman Ludwik, prof. uniw. i czł. akad. um. w Krakowie.
1576. Teisseyré Henryk, inspektor kol. żel. państw. w Tarnopolu.
1577. Dr Tangl Edward, prof. uniw. w Czerniowcach.
1578. Temler Aleksander, wł. fabr. garbarni w Warszawie.
1579. Temler Aleksander, stud. polit. w Warszawie.
1580. Temler Jan, student w Warszawie.
1581. Temler Jan, fabrykant w Warszawie.
1582. Temler Józef, fabrykant w Warszawie.
1583. Temler Ludwik w Warszawie.
1584. Terlecki Adam, ob. w Ożańsku.
1585. X. Tesmer Jan, prob. w Kosztowie.
1586. Thieberg Bernard, inżynier kol. państw. w Krakowie.
1587. Thiel Emilia w Siedlcach.
1588. Thiel Stefan, rzecznik w Wrześni.
1589. Dr Tiegerman Marek w Drohobyczu.
1590. Dr Till Ernest, adwokat kr. i doc. uniw. we Lwowie.
1591. Tokarz Walery, inżynier.
1592. Tomaszewski Józef, inżynier górniczy w Warszawie.
1593. Dr Tomaszewski w Śmiglu.
1594. Dr Tomaszewicz Tadeusz, ob. w Studzienem.
1595. Tomczyk Ignacy, właściciel apteki.
1596. Tomicki Edward, ob. w Pleszewie.
1597. Tomkiewicz-Woyneko Stanisław w Krakowie.
1598. Tomkiewicz Henryk w Krakowie.
1599. Tonner Emanuel, dyr. czeskiej akad. handl. w Pradze.
1600. Dr Tonner Wilhelm, lekarz sztabowy w Pisku.
1601. Torosiewicz Emil, ob. i poseł na sejm kr. w Michalewicach.
1602. Torosiewicz Mikołaj, ob. i poseł na sejm kr. w Putiatyńcach.
1603. Towarzystwo kasynowe w Złoczowie.
1604. Towiański Adam, ob. w Krakowie.
1605. Trelewski Władysław, radca sądu w Trzebnicy.
1606. Trembiński Wacław, kupiec.

1607. Treter z Lubomirza Hilary, ob. w Laszkach Królewskich.
1608. Trybulec Jan, c. k. notaryusz w Nowym Targu.
1609. Dr Trybulec Józef, adwokat w Bochni.
1610 Truskolaski Alfred, sekr. Rady pow. w Drohobyczu.
1611. Truskolaski Ernest w Krakowie.
1612. Truskolaski Jan w Krakowie.
1613. Dr Trzcieniecki Tadeusz, adwokat w Tarnopolu.
1614. Trzciniecki Maksymilian, nacz. Domu handlowego.
1615. Trzciński Franciszek, aptekarz.
1616. Dr Trzciński Józef, lekarz w Obornikach.
1617. Trzciński Stanisław, urz. mag. w Krakowie.
1618. Trzciński Szczęsny, obywatel w Sieniawie.
1619. Dr Trzciński Tadeusz w Popowie.
1620. Trzebuchowski Stanisław, jeometra.
1621. Trzecieski Zbigniew, ob. w Dynowie.
1622. Tulewicz Leon, kupiec w Kurniku.
1623. Trzaskowski Bronisław, radca szkolny w Krakowie.
1624. X. Trzebunia Tomasz, adm. w Kałuszu.
1625. Turkawski Marceli w Krakowie.
1626. Turkowski Andrzej, obywatel.
1627. Turnau Henryk, ob. w Dobczycach.
1628. Turno Hipolit, ob. w Objezierzu.
1629. Tuszyński Józef, starszy inż. kolei państw. we Lwowie.
1630. Tutakowski Władysław, urz. dr. żel.
1631. X. Twardowski Ignacy w Świątnikach.
1632. Dr Tworkowski Jan, lekarz w Przymsze.
1633. Tylko Józef, inż. w Drohobyczu.
1634. Tymowski Józef, urz. dr. żel.
1635. Hr. Tyszkiewicz Benedykt w Krakowie.
1636. Hr. Tyszkiewicz Edward w Krakowie.
1637. Hr. Tyszkiewicz Janusz w Krakowie.

U.

1638. Uchacewicz Leonard, urzędnik banku ziemskiego w Kijowie.
1639. Dr Uchacz Błażej, lekarz w Makowie.
1640. Udrycki Jan, urz. sąd. w Tarnowie.
1641. Dr Ulanowski Bolesław, prof. uniw. w Krakowie.
1642. Ullrich Emil, wicedyr. kasy poż. w Makowie.
1643. Ungar Juliusz, kapitalista w Drohobyczu.
1644. Dr Uranowicz Zygmunt, prof. gimn. w Złoczowie.
1645. Urban Edward, kupiec w Krakowie.
1646. Urbańczyk Franciszek, inżynier i obs. stacyi met. w Chrzanowie.
1647. Urbańska Antonina, obywatelka w Ryżawie.
1648. Uznańska Lucya, ob. w Poroninie.
1649. Uznańska Marya w Poroninie.

V.

1650. Vivien Jan, ob. i poseł na sejm kr. w Poznance Hetmańskiej.
1651. Volter Alojzy, dyr. fabr. w Tłumaczu.
1652. Voss Konrad, dyr. fabr. gazu we Lwowie.

W.

1653. Wachtel Bernard, spedytor w Krakowie.
1654. Wagner Jan, urzędnik.

1655. Wahl Maciej, urzędnik.
1656. Wajdowski Józef, prawnik w Bóbrce.
1657. X. Walczyński Stanisław, kanonik i prob. kat. w Tarnowie.
1658. Dr Walentowicz Jędrzej, lekarz, doc. uniw. w Krakowie.
1659. X. Waleński Józef, prob. w Pniewach.
1660. Walman Aleksander, ob. w Warszawie.
1661. Walżyk Józef, dyr. cukrowni w Kruszwicy.
1662. Wańkowicz Jan, urzędnik w Krakowie.
1663. JE. Warchalowski Piotr, prezydent sądu w Chersonie.
1664. X. Dr Wartenberg Szczęsny, prob. w Kamieńcu.
1665. Wasilewski Kazimierz, kupiec w Warszawie.
1666. Wasilewski Tadeusz, ob. w Sienkowie.
1667. Wasilkowski Zygmunt, ajent warsz. Tow. p. asfalt. w Krakowie.
1668. Dr Wasserzug Dawid, lekarz.
1669. Wassilko Józef, inż. kolei półn. w Wiedniu.
1670. X. Wawrowski Józef, prob. w Mixtacie.
1671. Wawrowski Wojciech.
1672. X. Wawrzyniak Piotr, patron spółek zarobkowych w Śremie.
1673. X. Dr Wądolny Czesław, katecheta sem. żeńsk. w Krakowie.
1674. Dr Waygart Walery, adwokat w Przemyślu.
1675. Dr Wągrowski Karol, lekarz pow. w Czortkowie.
1676. Dr Wąsikiewicz Henryk, adwokat w Nowym Sączu.
1677. Dr Wąsowicz Dunin Mieczysław, doc. un. i szk. politechn. we Lwowie.
1678. X. Weichman Hipolit, prob. w Olszowej.
1679. Weidl Emil, adwokat w Warszawie.
1680. Dr Weigel Ferdynand, adwokat, poseł i członek Rady p. w Krakowie.
1681. Wejda Antoni, ob. w Niecwi.
1682. X. Weiss Karol, prob. w Mikorzynie.
1683. Weissbach Adolf, dyr. las., obs. st. met. w Skolem.
1684. Weiss Julian, ceramik.
1685. Wentzl Adolf, obywatel w Kraśniczu.
1686. Werner Adolf w Warszawie.
1687. Werner Arnold, kupiec we Lwowie.
1688. Werner Jan, student w Warszawie.
1689. Werner Stanisław, urz. dr. żel.
1690. Wernerowa Helena w Warszawie.
1691. Wesseli Józef, mechanik dr. żel.
1692. Węsierski Robert, sędzia w Kościanie.
1693. Hr. Węsierski Kwilecki Zbigniew, ob. w Wróblewie.
1694. Dr Wężyk Feliks w Królewskiem.
1695. Wężyk Julian, ob. w Mroczeniu.
1696. X. Wiatr Paweł w Tarnowie.
1697. Dr Wicherkiewicz Bolesław, lekarz okulista w Poznaniu.
1698. Wichert Franciszek, urz. dr. żel.
1699. Wieczorek Franciszek, kupiec w Rogoźnie.
1700. Dr Wiediger Ksawery, adwokat w Jaśle.
1701. Dr Wierzbicki Daniel, adj. obserwatoryum astronom. w Krakowie.
1702. Wierzbicki Ludwik, z. dyrektora ruchu kol. p. we Lwowie.
1703. Wierzbicki Władysław, kupiec w Gnieźnie.
1704. Dr Wierzejski Antoni, prof. uniw. i członek ak. um. w Krakowie.
1705. Wieszczycki Władysław.
1706. Więckowski Kazimierz w Krakowie.
1707. X. Wilczewski Tertulian, prob. w Szamotułach.
1708. Wilczyński Kazimierz, c. k. notaryusz w Wadowicach.
1709. Dr Wilkosz Ferdynand, adwokat w Krakowie.
1710. Dr Wilkosz Władysław, adwokat w Krakowie.
1711. Wilkoszewski Bronisław, fotograf w Łodzi.
1712. Winer Markus, kupiec.
1713. X. Wirmański Dominik w Szczyrzycu.
1714. Dr Wiśniewski w Kościanie.

1715. X. Wiśniewski Jan, prob. w Czaczu.
1716. Wiszniewski Konstanty, właśc. apteki w Krakowie.
1717. Wiszniewski Leonard, zarządca kopalni borysł. banku w Drohobyczu.
1718. Dr Wiszniewski Ludwik, lekarz w Krakowie.
1719. Witkiewicz Emil, kandydat not. w Brzozowie.
1720. Dr Witkowski August Wiktor, prof. uniw. i czł. kor. ak. um. w Krakowie.
1721. Witkowski J. A., kupiec w Poznaniu.
1722. Witkowski Stefan, zaw. dyrekcyi kol. państw. we Lwowie.
1723. Wittig Rudolf, ob. w Harklowej.
1724. Wizbek Maryan Aleksander w Warszawie.
1725. Wizbek Władysław, kupiec w Łodzi.
1726. Władyczyński Maryan, notaryusz w Starem Mieście.
1727. Włodarski Stanisław, urz. dr. żel.
1728. Hr. Wodzicki Antoni, ob. i delegat do Rady p. w Kościelcu.
1729. Hr. Wodzicki Ludwik, poseł, czł. Izby Panów, gub. banku król. kor. w Wiedniu.
1730. Hr. Wodzicki Roman, ob. w Kościelnikach.
1731. Wodzyński Edmund, obywatel.
1732. Wójcikiewicz Stanisław, wł. miodosytni w Krakowie.
1733. X. Wojczyński Karol, prob. w Strzelnie.
1734. Wojewódzki Henryk, adw. przys. w Piotrkowie.
1735. X. Wojnar Józef, prob. w Jasieniu.
1736. Wojnarowicz Edward, ob. w Krakowie.
1737. Hr. Wolańska Anna, obywatelka w Rzepienicach.
1738. Wolff Robert, księgarz w Warszawie.
1739. Wolgner Józef, c. k. kapitan 58 pułku piechoty w Stanisławowie.
1740. Woliński Adam, rzecznik w Poznaniu.
1741. Dr Wolski Emil, lekarz w Piotrkowie.
1742. Wolski Eustachy, ob. w Harłowicach dolnych.
1743. Wolski Władysław, inżynier.
1744. Wolszlegier Władysław, ob. i poseł do parl. niem. w Szenfeldzie.
1745. Wróblewska Ewelina, wdowa po aptekarzu w Warszawie.
1746. Wróblewski Witold w Warszawie.
1747. X. Wróblewski Józef, prob. w Lutogniewie.
1748. Wróblewski Tadeusz, urz. dr. żel.
1749. Wróblewski W.
1750. Dr Wróblewski Władysław, lekarz w Warszawie.
1751. Dr Wroński Bartłomiej, lekarz pow. w Gorlicach.
1752. Wroński Karol, dyrektor kasy poż. w Makowie.
1753. Dr Wurst Adolf, lekarz pow. w Kałuszu.
1754. Dr Wydrychiewicz Bronisław, adj. sądu kraj. w Krakowie.
1755. Wydrychiewicz Kazimierz, kand. not. w Nowym Sączu.
1756. Wygrzywalska Joanna w Piotrkowie.
1757. X. Wyrzykowski Edward, prob. w Pogorzeli.
1758. Wysocki Jan, c. k. notaryusz w Mszanie Dolnej.
1759. Wysocki Tadeusz, nacz. oddz. drogi żel.
1760. Wysocki Teofil w Polance.
1761. Wyszatycki Romuald, komisarz sądowy.
1862. Wyttek Czesław, obywatel.

Y.

1763. York Wilhelm, urzędnik.
1764. Younga Lenie Władysław, obywatel w Trzcieńcu.

Z.

1765. Zabielski Jan, ob. w Dorohowie.
1766. Zabłocki Henryk, ob. w Dąbrówce.

1767. Zadurowicz Bogdan, ob. w Wołoczkowcach.
1768. Zadurowicz Kajetanna, ob. we Lwowie.
1769. Dr Zajączkowski Władysław, prof. szkoły polit., radca szkolny i członek akad. um. we Lwowie.
1770. Zakrzewicz Mikołaj, ob. w Poznaniu.
1771. Zakrzewski Janusz, ob. w Osieku.
1772. Dr Zakrzewski Wincenty, prof. un. i członek akad. um. w Krakowie.
1773. Zakrzewski Władysław, ob. w Lesznie.
1774. Zalasiński Stanisław Kostka Rufin, ob. w Ujezdnej.
1775. Dr Zalejski Józef.
1776. Zaleska Falkenhagen Marya w Krakowie.
1777. Dr Zaleski Eustachy, lekarz powiatowy w Złoczowie.
1778. Zaleski Feliks, inżynier.
1779. Dr Zaleski Filip, c. k. minister, tajny radca i poseł w Wiedniu.
1780. Dr Zalewski Aleksander w Warszawie.
1781. Zalewski Józef, sędzia w Siedlcach.
1782. X. Zalewski Ludwik, proboszcz.
1783. Zalewski Kazimierz, redaktor Wieku w Warszawie.
1784. Zalewski Saryusz Stanisław, mecenas w Warszawie.
1785. Załęski Paulin, ob. w Wilnie.
1786. Hr. Załuski Michał, ob. w Krakowie.
1787. Hr. Zamoyski Stefan, poseł i prezes Rady pow. w Wysocku.
1788. Zanietowski Józef, medyk w Krakowie.
1789. Dr Zapałowicz Hugo, kapitan-audytor w Krakowie.
1790. Zaremba Szczęsny, budowniczy w Tarnowie.
1791. Zaremba Władysław, urzędnik.
1792. Zarembski Teofil, urz. Tow. wzaj ubezp. w Krakowie.
1793. Dr Zarewicz Aleksander, docent uniw. w Krakowie.
1794. Dr Zaręczny Stanisław, prof. gimn. w Krakowie.
1795. Zatorski Władysław, urz. gosp. w Poznaniu.
1796. Zawiłowski Ludwik, radca mag. w Krakowie.
1797. Zborowski Aleksander, emer. c. k. starosta w Krakowie.
1798. JE. Zborowski Ignacy. tajny radca, prezes sądu wyż. w Krakowie.
1799. Zborowski Tadeusz, sędzia w Inowrocławiu.
1800. Zbosalski Władysław w Pleszewie.
1801. Zbyszewski Stanisław, koncyp. adw. we Lwowie.
1802. Dr Zbyszewski Wiktor, adwokat i poseł na sejm kr. w Rzeszowie.
1803. Zdański Ludwik, radca sądu wyż. w Krakowie.
1804. Dr Zduń Jan w Krakowie.
1805. Dr Zduń Józef, ob. w Lutowiskach.
1806. Zełtobruchow, ob w Warszawie.
1807. Zeyland Józef, wł. fabryki wyrobów stolarskich i budowl. w Poznaniu.
1808. Dr Zgorzalewicz Julian, st. naucz. sem. żeńskiego w Krakowie.
1809. Ziegler Robert, przemysłowiec w Warszawie.
1810. Dr Zielewicz Ignacy, radca zdrowia w Poznaniu.
1811. Zieliński Franciszek, adw. w Warszawie.
1812. Zielonka Jan, rządca zakładu zdrojowego w Szczawnicy.
1813. Br. Ziemięcka Augusta w Krakowie.
1814. Ziemięcki Nieczuja Teodor w Krakowie.
1815. X. Ziętkiewicz Ludwik, dziekan, poseł w Objezierzu.
1816. X. Ziętkiewicz Walenty, prob. kościoła farnego w Poznaniu.
1817. Zima Franciszek, dyr. gal. kasy oszcz. we Lwowie.
1818. Zimler Jan, kupiec w Krakowie.
1819. Ziolecki Roman, król. budowniczy w Jansborku.
1820. Zmijewski Bolesław, urz. dr. żel.
1821. Znaniecki Adam, obyw. w Górze.
1822. Znatowicz Witold w Piotrkowie.
1823. Dr Zoll Fryderyk, prof. un., członek ak. um., czł. Izby Panów i poseł w Krakowie.
1824. Dr Zoll Zygmunt adwokat w Bielsku.

1825. Zubek Józef, c. k. notaryusz w Mielnicy.
1826. Dr Zuber Rudolf, doc. uniw. we Lwowie.
1827. Zyburski Seweryn, urzędnik.
1828. Zych Franciszek, prof. gimn. w Drohobyczu.

Ź.

1829. Źralski Władysław, urzędnik pocztowy w Krakowie.

Ż.

1830. Żardecki Bolesław, dyr. Tow. Zal. i poseł na sejm kr. w Łańcucie.
1831. Żebrawski Włodzimierz, nacz. stac. kol. żel. w Szczakowie.
1832. Dr Żeleński Władysław, dyr. konserw. w Krakowie.
1833. Żeleński Władysław w Grodkowicach.
1834. Dr Zera Teofil, lekarz.
1835. Żmudziński Franciszek we Lwowie.
1836. Żółciński Józef, ob. w Dąbrowie Górniczej.
1837. Żółtowski Edmund, ob. w Myszkowie.
1838. Żółtowski Ignacy, ob. w Krakowie.
1839. Hr. Żółtowski Franciszek, ob. w Niechanowie.
1840. Hr. Żółtowski Marceli, ob., czł. Izby Panów w Czaczu.
1841. Hr. Żółtowski Marceli, ob. w Godurowie.
1842. Żółtowski Seweryn, ob. w Popowku.
1843. Hr. Żółtowski Stanisław, ob. w Niechanowie.
1844. Hr. Żółtowski Stefan, ob. w Głuchowie.
1845. Żórawska Kazimira, żona obywatela w Szczukach.
1846. Żupański Stefan, właśc. księgarni w Poznaniu.
1847. Dr Żuliński Józef, prof. semin. naucz. żeńsk. we Lwowie.
1848. Żychliński Józef, ob. Usarzewie.
1849. Żychliński Karol, ob. w Twardowie.
1850. Żychliński Serafin, kupiec w Poznaniu.
1851. Żywicki Klemens, adwokat i poseł na sejm kr. w Tarnopolu.

1852. Hr. Czarnecki Stanisław, obywatel w Pakosławiu.
1853. Ks. Czartoryski Adam, obywatel w Wielkim Borze.
1854. Ks. Czartoryski Zdzisław, obywatel w Sielcu Starym.
1855. Ks. Czartoryski Zygmunt, obywatel w Rokossowie.
1856. X. Fligierski Jan, prob. w Konarach.
1857. Oddział węg. Tow. karpackiego w Wrocławiu.

Zmarli Członkowie Towarzystwa Tatrzańskiego.

Członek honorowy:

Dr Baraniecki Adryan, założyciel muzeum techniczno-przemysłowego i twórca wyższego zakładu naukowego dla kobiet w Krakowie, urodzony w roku 1828, zmarł 15 października 1891 roku.

Członkowie zwyczajni:

1. Althowa Ludwika, wdowa po prof. uniw. w Krakowie † 16 grudnia 1891 roku, mając lat 68.
2. Brodowski Władysław, urzędnik w Kutnie.
3. Hr. Fredro Jan Aleksander, obywatel w Bieńkowej Wiszni, ur. 2 września 1829, † 14 marca 1891.
4. Dr Fritsche Gustaw, lekarz, filantrop w Warszawie, ur. 28 grudnia 1838, † 31 grudnia 1891.
5. X. Gliński Jan Nepom., prob. w Szczurowicach.
6. Hołowkiewicz Emil, c. k. lustrator lasów, członek krajowej komisyi dla spraw rolniczych i wielce zasłużony członek Wydz. galic. Tow. Leśnego we Lwowie, zaszczytnie znany propagator zalesienia wydm i nieużytków w Galicyi, ur. 12 kwietnia 1839, † 9 lutego 1892.
7. Hulewicz Walery, obywatel w Młodziejowicach, † 8 grudnia 1891 marca mając lat 74.
8. X. Józefczyk Władysław, kanclerz biskupi i kan. w Krakowie, † 8 maja 1892, mając lat 44.
9. Kamieński Władysław, dzierżawca dóbr w Zbarażu.
10. Kiesel Antoni, zarządca dóbr państwowych w Starym Sączu.
11. Dr Kopernicki Izydor, prof. uniw., czł. akad. um., były czł. Wydz. Tow. Tatrz., zaszczytnie znany antropolog, autor wielu dzieł naukowych, ur. 1825 na Ukrainie, † 24 września 1891.
12. Kotula Andrzej, notaryusz w Cieszynie † 10 października 1891 marca, mając lat 70.
13. Dr Kratter Ferdynand, adwokat we Lwowie † 1892.
14. Kuczewski Cypryan, urzędnik kanału sueskiego w Ismarli † 10 lutego 1892, mając lat 64.
15. Kutzner Feliks, rzecznik w Wrześni † 1891.
16. Dr Lewandowski Zygmunt, lekarz w Bochni † 1 czerwca 1891, m. lat 50.
17. Lubaszek Andrzej, prezes sądu obw. w Rzeszowie, † 2 lipca 1891, mając lat 58.
18. X. Okmiński Adam, prob. w Komarnie.
19. Dr Orłowski Józef, lekarz w Przemyślu † 24 września 1891.
20. X. Pachoński Józef, prob. w Rabie wyżniej † 23 marca 1892 mając l. 49.

21. J. E. Popiel Paweł i tajny radca znany powszechnie obywatel w Ruszczy, ur. 20 czerwca 1807 † 6 marca 1892.
22. Dr Popiel Seweryn, adwokat w Stryju, † 1891.
23. Reiman Stanisław.
24. Siedlecki Adolf, właściciel apteki w Krakowie, ur. 1829 roku, † 29 grudnia 1891.
25. Szczepański Antoni, radca sądu kraj. w. w Krakowie, † 21 lutego 1891 mając lat 69.
26. X. Szenic Józef, prob. w Wysoce.
27. Szumowski Aleksander, prof. gimnazyalny w Warszawie, † 22 września 1891, mając lat 66.
28. Szydłowski Stanisław, adjunkt sądowy we Lwowie.
29. Dr Trembecki Onufry, lekarz w Nowym Sączu, † 11 marca 1892, mając lat 80.
30. Troszel Edward, fabrykant w Warszawie.
31. Wilczyński Władysław, sędzia powiatowy w Zbarażu.
32. Zawadzki Feliks, właściciel księgarni w Wilnie, † 1891, mając lat 60.
33. Ziemiański Władysław Euzebiusz w Warszawie.

Cześć Ich pamięci!

ODDZIAŁ KOŁOMYJSKI.

Skład Oddziału.

Zarząd.

Przewodnicz.: Konstanty Siwicki. — Zast. przew.: Józef Skupniewicz. — Sekr.: Emeryk Turczyński. — Podskarbi: Karol Głuchowski. Członkowie Zarządu: Seweryn Bańkowski. — Józef Dziędzielewicz. — Dr Mikołaj Fedorowicz. — Dr Michał Jaworski. — Władysław Kawecki. — Waleryan Kryciński. — Jan Lekczyński. — Dr Władysław Piaskiewicz. — Edmund hr. Starzeński. — Dr Gabryel Sysak.

Komisya wykonawcza w Żabiu.

Ludwik Czermiński. — Franciszek Mathias. — Stanisław Przybyłowski.

Komisya dla podniesienia chowu koni huculskich.

Stanisław hr. Dzieduszycki. — Roman kniaź Puzyna. — Ludwik Czermiński.

Delegaci Zarządu.

W Czerniowcach: Dr Bronisław Majerski. — W Kozłowie: Ks. Piotr Rylski. — W Kossowie: Oskar Als. i Dr Apolinary Tarnawski. — W Rohatynie: Feliks Rożański. — We Lwowie: Leopold Wajgiel i Dr Placyd Dziwiński. — W Horodence: Ks. Kosiński.

Członkowie honorowi.

Henryk hrabia Skarbek we Lwowie.

Członkowie dożywotni.

Karolina hr. Dzieduszycka w Gwoźdźcu. — Stanisław hr. Dzieduszycki w Gwoźdźcu. — Fundacya hr. Fryd. Skarbka we Lwowie.

Członkowie zwyczajni.

1. Abgarowicz Józef, właściciel dóbr w Łuce.
2. Als Oskar, c. k. leśniczy w Kossowie.
3. Antoniewicz Bołoz Dominik, właściciel dóbr w Zadubrowcach.

4. Aywas Mikołaj, właśc. dóbr w Wyżnicy.
5. Baranowski Emil aptekarz w Przemyślanach.
6. Bańkowski Seweryn, c. k. starosta w Kołomyi.
7. Bensdorf Józef, wł. realności w Jaworniku ad Żabie.
8. Dr Białkowski Władysław, lekarz powiat. w Tarnowie.
9. Berko Antoni, architekt w Kamionkach Wielkich.
10. Bubella Konstanty, wł. kopalń naft. w Kołomyi.
11. Cieński Józef, właśc. dóbr w Demeczu.
12. Cieński Stanisław, właśc. dóbr w Wodnikach.
13. Czauderna Jan, c. k. adjunkt sądowy w Haliczu.
14. Czermiński Ludwik, zarządca dóbr fundacyjnych w Żabiu.
15. Czajkowski Maryan, właśc. ziemski w Piadykach.
16. Czuczawa Adolf, właśc. dóbr w Wierzbowcach.
17. Dembitzer Zacharyasz, c. k. profesor gimn. w Kołomyi.
18. Dobrzański Sas Stefan, zarz. lasów w Wielkich Oczach.
19. Dziędzielewicz Józef, c. k. adjunkt sądowy w Kołomyi.
20. Dr Dziwiński Placyd, c. k. prof. politechniki we Lwowie.
21. Dr Fedorowicz Mikołaj, właśc. kopalń naft. w Kołomyi.
22. Feuer Jan, zarz. dóbr spółki drzewnej w Uścierykach.
23. Gawłowski Zygmunt, sekretarz Rady pow. w Kossowie.
24. Dr Głaczyński Władysław, lekarz i prezes kasyna w Kołomyi.
25. Głuchowski Karol, wł. realności i artysta-malarz w Kołomyi.
26. Gross Seweryn, właśc. dóbr w Słobódce leśnéj.
27. Hirsch Piotr, lustrator lasów we Lwowie.
28. Jakiel Julian, c. k nadinspektor podatk. w Krakowie.
29. Jankowski Józef, właśc dóbr w Krakowie.
30. Jasiński Mieczysław, sekretarz Rady powiat. w Kołomyi.
31. Dr Jaworski Michał, sekretarz Rady miejsk. w Kołomyi.
32. Kawecki Władysław, c. k. radca sądowy emeryt. i adwokat kraj.
33. Kleski Jan, właśc. dóbr w Wierbiążu.
34. Klusiok Fryderyk, zarządca lasów we Lwowie.
35. Kobylański Kazimierz, właśc. dóbr w Winogradzie.
36. Kolbuszewski Władysław, c. k. nadkomisarz Dyrekcyi skarb. w Kołomyi.
37. Korosteński Władysław, emer. zarządca dóbr kamer. w Kołomyi.
38. Kosiba Jakób, c. k. zarządca lasów Jabłonowie.
39. Kosiński Ignacy, właśc. dóbr w Zamulińcach.
40. X. Kosowski A. I., proboszcz w Horodence.
41. Kryciński Waleryan, c. k. profesor gimn. w Kołomyi.
42. Krzysztofowicz Eugeniusz, właśc. dóbr w Załuczu.
43. Krzysztofowicz Józef, właśc. dóbr w Mądzielówce.
44. Dr Krzysztofowicz Mikołaj, właśc. dóbr w Załuczu.
45. Krzysztofowiczowa Emilia właśc. dóbr w Karapczyjowie.
46. Krzysztofowiczowa Wiktorya, właśc. dóbr w Korniczu.
47. Dr Kubisztal Stanisław, c. k. profesor gimn. w Kołomyi.
48. Kunz Antoni, właśc. dóbr w Pruchniskach.
49. Kunz Franciszek, właśc. dóbr w Strupkowie.
50. X. Lazarewicz Jan, wikary t. s. w Kołomyi.
51. X. Łubaj Franciszek, wikary u św. Anny we Lwowie.
52. Dr Łazarski Mieczysław, c. k. profesor politechn. we Lwowie.
53. Lekczyński Jan, c. k. adjunkt sądowy w Kołomyi.
54. Lenczowski Izydor, c. k. zarządca poczt i telegrafów w Tarnopolu.
55. Dr Lic Feliks, lekarz w Zabłotowie.
56. Łobodziński Agenor, zarządca dóbr w Kozłowie.
57. Dr Majerski Bronisław, lekarz w Czerwiowcach.
58. Malinowski Stanisław, dzierż. dóbr w Uhrynowie.
59. Manisali Ifrim, właśc. kopalń naft w Słobodzie Rung.
60. Mathias Franciszek, zarządca dóbr Spółki drzewnej w Jasienowie Górnym.
61. Maubach Otto, dyrektor Spółki drzewn., we Wiedniu.
62. X. Mielechowicz Justyn, proboszcz o. t. w Młatynie Nowym.
63. Michałowski Stanisław, c. k. nadgeometra katastr. w Kołomyi.

64. Dr Morawski S. lekarz w Tłustem.
65. Monasterski Seweryn, prywatysta w Rohatynie.
66. Moysa de Rosochacki Stefan, właśc dóbr w Rudnikach.
67. Dr Natanson Antoni lekarz we Warszawie.
68 Natanson Józef we Warszawie
69. Dr Niementowski Tadeusz, c. k. notaryusz w Kocmaniu.
70. Piasecki Modest, c. k. prezydent sądu obwodowego w Kołomyi.
71. Dr Piaskiewicz Władysław lekarz w Kołomyi
72. Dr Piątkiewicz Kazimierz, lekarz w Czerniowcach.
73. Polański Kornel, c. k. profesor gimn. w Kołomyi.
74. Przybyłowski Stanisław, właśc. dóbr i marszałek pow. w Krzyworówni.
75. Przyłuski Stanisław, c. k. zast. prokuratora we Lwowie.
76. Puzyna kniaź Roman, właśc. dóbr i marszałek pow. w Gwoździcu.
77. Romanowicz Kajetan, właśc. sklepu w Czerniowcach.
78. Romanowicz Stefan, właśc. sklepu w Kołomyi.
79. Dr Rosner Maksymilian, c. k. lekarz powiat. w Kołomyi.
80. Rothert Władysław, c. ross docent botan. w Uniwersytecie w Kazaniu.
81. Rożański Feliks, dzierż. dóbr w Babuchowie.
82. Rudkowski Józef, c. k. notaryusz we Wyżnicy.
83. X. Rylski Piotr, proboszcz i prałat w Kozłowie.
84. Sabat Hipolit, c k. starosta w Kossowie.
85. Schayer Wilhelm, c. k. nadinżynier w Stryju.
86. Sedlaczek Wiktor, właśc. sklepu w Kołomyi.
87. Sichower Adolf, c. k. naczelnik sądowy w Zabłotowie.
88. Sidorowicz Antoni, właśc. apteki i artysta-muzyk w Kołomyi.
89. Dr Simonowicz Jakób, J. Eksc. prezydent c. k. sądu wyższ. we Lwowie.
90. Siwicki Konstanty, właśc dóbr. w Ceniawie.
91. Skupniewicz Józef, c. k. dyrektor gimn. w Kołomyi.
92. Hr. Skarbek Henryk, kurator fundacyi t. im. we Lwowie.
93. Hr. Skarbka Fryderyka Fundacyi centr. Administracya we Lwowie.
94. X. Smagowicz Jan, proboszcz w Kutach.
95. Hr. Starzeński Edmund, wł. dóbr, założciel Muzeum pokuckiego w Kołomyi.
96. Steusing Janusz, c. k. profesor seminar. naucz. w Stanisławowie.
97. Swiejkowski Aleksander Jan, c. k. koncepista w Bóbrce.
98. Szczepanowski Stanisław, właśc. kopalń i fabryk naft. w Peczeniżynie.
99 Dr Sysak Gabryel, lekarz w Kołomyi.
100. X. Szeligiewicz Józef, wikary i katecheta o. l. w Kołomyi.
101. Dr Szumlański Juliusz, c. k. starosta w Rawie Ruskiej.
102. Dr Tarnawski Apolinary, lekarz powiat. w Kossowie.
103. Dr Tchórznicki Aleksander, c. k. wicepr. wyższ. sądu kraj. we Lwowie.
104. Thürman Adam, c. k. komisarz powiat. w Pilźnie.
105. Turczyński Emeryk, c. k. profesor gimnaz. w Kołomyi.
106. Dr Turczyński Juliusz, c. k. dyr. semin. naucz. i literat w Stanisławowie.
107. Tustanowski Władysław, właśc. dóbr w Knihyniczu.
108. Dr Wielowiejski Henryk, właśc. dóbr i poseł sejm. w Olejowej.
109. Dr Wilkowski Emil, adwokat kraj. w Kossowie.
100. Winiarz Henryk, przedsiębiorca kopalń naft. w Schodnicy.
111. Wolff Emanuel, c. k. dyrektor gimnaz. we Lwowie.
112. Dr Wurst Karol, c. k. notaryusz we Lwowie.
113. Zagórski Włodzimierz, właśc. dóbr w Dżurowie.
114. Dr Złobikowski Tadeusz, lekarz w Warszawie.
115. Żarewicz Adam, naczelnik ajencyi asekurac. w Zabłotowie.
116. Żminkowski Zygmunt, c. k. radca sądowy w Kołomyi.

Zmarli: X. Sawrasiewicz Mikołaj w Kossowie. — Wiśniewski Sygurd, właściciel kopalń nafty i literat we Lwowie. — Żymirski Maryan. — Zulauf J. em. starosta i burmistrz w Kołomyi.

BIBLIOTEKA

Wydziału Towarzystwa Tatrzańskiego w Krakowie.

Spisał L. S.

Ciąg dalszy*).

Aarsberetning fra Dansk Touristforening 1889. Kjöbenhavn 1890. Dar Tow.

Annuario della Società degli Alpinisti Tridentini. Tomów 10. Borgo 1879. Rovereto 1880—9. Dar Tow.

Annuario della Sezione di Roma del Club Alpino Italiano. Anno I. II. Roma 1887—88. Dar tegoż oddziału wł. Kl. alp.

Annuaire du Club Alpin Français. Tom III XVI. Paris 1878 - 90. Dar Tow.

Berdau Feliks, Flora Tatr, Pienin i Beskidu zachodniego. Warszawa 1890.

Bericht des Vereines für Naturkunde zu Cassel XXVII, XXXIV u. XXXXV. Cassel 1881—89. Dar Tow.

Bolletino del Club Alpino Italiano. Anno 1883—1890. Torino 1884—91. Dar włoskiego Klubu alp. w Turynie.

Vaccarone Luigi. Bolletino del Club Alp. Italiano. Jndice generale dei cinquanta primi numeri (dal 1865 al 1884). Torino 1885. Dar Tow.

Cainer Scipione. Cronaca del Club Alpino Italiano dal 1863 al 1888. Torino 1888. Dar Tow.

Centralblatt für das gewerbliche Unterrichtswesen in Oesterreich Tom I—IX Wien 1883 -90. sammt Supplement dazu T. I - IX. Wien 1884—90.

X. Chotkowski Władysław. Mowa żałobna powiedziana na pogrzebie ś. p. Mikołaja Zyblikiewicza w Krakowie w kościele archiprezbiteryalnym N. M. Panny d. 23. maja 1887. Kraków 1887.

— Mowa załobna powiedziana przy zwłokach ś. p. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Krakowie w kościele archiprezbiteryalnym N. P. Maryi d. 18. kwietnia 1887. Kraków 1887.

Club Alpino Italiano. Rivista mensile (c. d.) Torino. Dar Towarzystwa.

Časopis Turistů. Ročnik II. III. Praha 1890—91. Dar Klubu czeskich Turystów.

Das Riesengebirge in Wort und Bild. Herausgegeben vom Oesterreichischen Riesengebirgs-Verein (C. d.) Trautenau. Dar Tow.

Debriges E. Les Alpes du Dauphiné Paris 1885. Dar Tow.

Denes Franz. Wegweiser durch die ungarischen Karpathen. Iglo 1888.

Dębicki Ludwik. Estreicher Karol. *a)* Józef Ignacy Kraszewski, szkic biograficzny; *b)* Sześćdziesiąt lat pracy J. I. Kraszewskiego (1828—1887). Kraków 1887.

*) Por. III. Tom Pam. Tow. Tatrz.

Espozitione alpina in Milano. Catalogo degli oggetti e dei Lavori esposti della Secione Torinese del Club Alpino Italiano. Torino 1881. Dar Tow.
Festschrift des Vereins für Naturkunde zu Cassel zur Feier seines fünfzigjährigen Bestehens. Cassel 1886. Dar Tow.
Głuchowski F. M. Przewodnik dla chorych udających się do Rabki. Kraków 1888.
Gorzelnictwo Wydane przez krajowe biuro statystyczne. Lwów 1888. Dar Wydziału krajowego.
Goszczyński Seweryn. Dziennik podróży do Tatr. Petersburg 1853.
Guida-ricordo della espozitione nationale alpina Torino 1884. Torino 1884. Dar Towarzystwa.
Gustawicz Bronisław. Wycieczka w Czorsztyńskie. Warszawa 1881. Dar autora.
In Alto. Cronaca della società Alpina Friulana Anno I. II. 1890—91. Udine 1890 91. Dar Tow.
Iwonicz. Zakład zdrojowo-kąpielowy. Lwów 1888.
Jahrbuch des Gebirgs-Vereins für die sächsische Schweiz. III. Dresden. 1887. Dar Tow.
Jahrbuch des Siebenbürgischen Karpathen-Vereins. Tom I. III—XI. Hermannstadt 1881. 83—91. Dar Tow.
Jahresbericht des Steierischen Gebirgsvereines. 6—9. 18—19 Jahrgang. Graz 1879—82. 1891-92. Dar Tow.
Jahresbericht des Thüringerwald-Vereins. C. d Eisenach. Dar Tow.
Jahrbuch des ungarischen Karpathen-Vereines. Tom V—X. XII. XV-XVIII. Iglo 1878. Kesmark 1879—83. Iglo 1885—91. Dar Tow.
Kętrzyński Wojciech. Nazwy miejscowe polskie Prus zachodnich, wschodnich i Pomorza wraz z przezwiskami niemieckiemi. Lwów 1879.
Kolberg Oskar. Pokucie. Obraz etnograficzny. Tom I. II. Kraków 1882 i 1883.
Kołączkowski Józef. Szczawnica, zdrojowisko i stacya klimatyczna w Galicyi. Wyd. 2. Kraków 1888.
Kotula Bolesław. Rozmieszczenie roślin naczyniowych w Tatrach. Kraków 1889—90.
Kronika uniwersytetu Jagiellońskiego od r. 1864—1887. Kraków 1887.
Krótki słownik rosyjsko-tatarski. Wydało Krymskie Tow. Górskie. Odessa 1892. Dar Tow.
Majewski Erazm. Z dziwów przyrody. I. Potop. Wyd. 2. Warszawa 1883. Dar autora.
Meyer J. Handbuch des Fischerei-Sport. Wien. Pest. Leipzig 1881.
Mittheilungen des deutschen und oesterreichischen Alpen-Vereins. C. d. Berlin. Dar Towarzystwa.
Muzeum imienia Dzieduszyckich we Lwowie. Lwów 1880.
Nowicki F. H. Wycieczka w Tatry. Świat Nr. 20—24. Kraków 1888.
Oesterreichische Touristen-Zeitung. C. d. Wien. Dar Tow.
Opieka kraju nad szkolnictwem przemysłowem w Galicyi. Lwów 1887.
Pamiętnik fizyograficzny. Tom I—VI. Warszawa 1881—86.
Pamiętnik Towarzystwa lekarskiego warszawskiego. C. d. Warszawa. Dar Tow.
Partsch J. Die Gletscher der Vorzeit in den Karpathen und den Mittelgebirgen Deutschlands. Breslau 1882.
Portoppidan H. Reisebilder von Dänemark. Kopenhagen 1890. Dar Duńskiego Tow. Turyst.
Prawo przemysłowe austryackie. Nowa ustawa przemysłowa z 15 marca 1883. Kraków 1883.
Przewodnik gimnastyczny „Sokół“. Organ Towarzystw gimnastycznych. C. d. Lwów. Dar Tow.
Rocznik kółek rolniczo-włościańskich w W. Ks. Poznańskiem. XIV. Poznań 1888.
Rocznik statystyki przemysłu i handlu krajowego. Zesz. IX. X. cz. I. XI. Lwów 1888. Dar Wydziału krajowego.
Roczniki Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego. Tom. XVI. Poznań 1889. Dar Towarzystwa.

Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. Tom I–XI. Warszawa 1880–91. Dar wydawnictwa.
Società Alpina delle Giulie. Atti e memorie. Trieste 1887. Dar Tow.
Società degli Alpinisti Tridentini. Guida del Trentino di Ottone Brentori. Bassano 1891. Dar Towarzystwa.
Spomenica Hrvatskog Planinskog Druztva u Zagrebu. 1884. Dar Tow.
Sprawozdanie z piśmiennictwa naukowego w dziedzinie nauk matematycznych i przyrodniczych. Rok I. (1882). Warszawa 1883. Dar Redakcyi.
Sprawozdanie Komisyi fizyograficznej. Tom 12—26. Kraków 1878–1891. Dar Akademii umiejętności w Krakowie.
Sprawozdanie z czynności Zakładu narodowego im. Ossolińskich. (C. d.) Lwów. Dar Zakł. nar. im. Ossol.
Steierische Wanderbilder:
II. Sommering Graz. Mürzzuschlag — Mariazell.
III. Ennsthaler Alpen u. Steierisches Salzkammergut.
IV. Oberes Murthal mit Lungau.
V. Untersteier. Graz 1882—85. Dar Styryjskiego Tow. Górskiego.
Sylwan. Organ Galicyjskiego Towarzystwa Leśnego oraz krajowej Komisyi dla doświadczeń leśnych. (C. d.) Lwów. Dar Tow.
Turkawski Marceli Antoni. Wspomnienia Czarnohory. Warszawa 1880. Dar autora.
Turkawski Marceli. Wystawa etnograficzna Pokucia w Kołomyi. Kraków 1880. Dar autora.
Ustawa gminna z d. 12 sierpnia 1866. Złoczów 1885.
Ustawa Krymskiego Klubu górskingo. (po ros.) Odessa 1891. Dar Tow.
Vyroční zpráva Klubu Českých Turistů za správní rok 1891. V Praze 1892. Dar Towarzystwa.
Wajgiel Leopold. O rybołostwie w ogóle, a u nas w szczególności. Lwów 1879. Dar autora.
Wędrowiec. Rok 1878 - 81. Warszawa 1878–81.
Wierzbicki Daniel. Instrukcya dla stacyj meteorologicznych niezupełnych. Kraków 1889.
Wrześniowski August. Ueber drei unterirdische Gammariden. Z 6 tablicami. (Separat-Abdruck aus „Zeitschrift für wissenschaftliche Zoologie“ J. 4. Leipzig (W. Engelmann) 1890. Dar autora.
Zakład przyrodo-leczniczy „Klemensówka“ w Zakopanem. Kraków 1888.
Zapiski Krymskiego Towarzystwa Górskiego. Odessa 1891. Dar Tow.
Zeitschrift des deutschen und österreichischen Alpenvereins. Band IX, X, XIII, XIV, XVI, XXI, XXII. München 1878—79, Wien 1872, Salzburg 1883—85, Wien 1890 91. Dar Tow.
Zieleniewski Michał. Illustrowany opis c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy. Kraków 1880.

Wyniki badań bakteryologicznych powietrza w Zakopanem.

Podał

Dr. Leon Kryński,

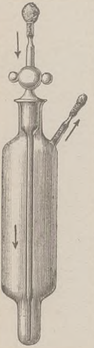
asystent kliniki chirurg. Uniw. Jagiel.

Rozwój bakteryologii nowe a nader ważne dla badań hygienicznych otworzył pole. Znakomite wyniki otrzymane dzięki nowym metodom, ważny wywarły wpływ na zadanie i sposoby badań hygieny. Nowe zdobycze naukowe przeniosły środek ciężkości tych badań ku rozjaśnianiu strony etyologicznej chorób zakaźnych a wykrywając przyczyny ich w szeregu drobnoustrojów o rozmaitych postaciach i własnościach biologicznych, dały możność przedsiębrania środków do walki z nimi; środki te okazały się tem niezbędniejsze wobec stwierdzenia obecności drobnoustrojów wszędzie, w całej otaczającej nas przyrodzie — w powietrzu, wodzie, ziemi, pokarmach itd. Tak więc w bakteryologii zyskała hygiena siłę podstawową i uzupełniającą, wskazującą racyonalną drogę do rozwiązywania wielu jej zagadnień: pierwsza z nich wykrywa i bada te najdrobniejsze istoty, druga zaś na tej podstawie obmyśla odpowiednie przeciwko nim środki.

Oceniając tę doniosłość badań bakteryologicznych dla celów hygieny postanowił Wydział Towarzystwa Tatrzańskiego na wniosek członka Wydziału Dra Ponikły przeprowadzić w roku zeszłym zbadanie w tym kierunku powietrza w Zakopanem, poruczając mi wykonanie tych badań; przystąpiłem do tego tem

chętniej, że badania tego rodzaju były pierwsze, przedsiębrane w miejscowości klimatycznej polskiej. Wyniki, otrzymane przeze mnie (w ostatnich dniach maja roku zeszłego), streszczam poniżej.

Badania powietrza pod względem bakteryologicznym, rozpoczęte przez Pasteura i jego uczniów, uległy co do sposobów późniejszym modyfikacyom i udoskonaleniom. Nader ważnym

krokiem naprzód, zarówno tu, jak i w całej bakteryologii, było wprowadzenie przez Kocha hodowli na podłożach stałych, dające możność odosobnienia z łatwością kolonij oddzielnych postaci. Zasada ta znalazła zastowanie w całości w metodzie Hessego, polegającej na przepuszczeniu powietrza przez rurę szklanną, zawierającą galaretę żelatynową, na której osiadają zawarte w nim zarodniki; sposób ten daje dokładne wyniki, jest tylko nieco niewygodny w użyciu, w razie potrzeby przenoszenia aparatu z miejsca na miejsce. Obecnie istnieje wiele przyrządów do badania powietrza (Miquel, Koch, Petri); z pomiędzy nich za jeden z najdokładniejszych i wygodnych w użyciu uważam aparat Strauss-Wuertz'a i oparty na tejże zasadzie, lecz różniący się kształtem — Emmericha. Badanie za pomocą obydwóch tych przyrządów zasadza się za przepuszczeniem przez płyn pożywkowy określonej ilości powietrza, z którego zarodniki drobnoustrojowe przechodzą do pożywki; ostatnią po ukończeniu tej pierwszej części badania rozlewa się na płyty szklanne do dalszych obserwacyj i hodowli.

Przyrząd Strauss-Wuertz'a przedstawia walcowate naczynie szklanne, na jednym końcu zamknięte, podczas gdy drugi tworzy szyjkę, w którą wchodzi hermetycznie zamykający ją korek szklanny, wewnątrz pusty; ostatni posiada rurkowate przedłużenia w obie strony: wewnątrz naczynia sięga prawie aż do dna końcem otwartym, nazewnątrz podobna rurka otwiera się wprost ku górze. W górnej części naczynia, nieco poniżej szyjki odchodzi pod kątem krótka rurka takiej, jak i tamte średnicy. Do naczynia wlewa się 20—30 ctm. sześć. wyjałowionej żelatyny

pożywkowej, zamyka się szczelnie korkiem, którego otwór górny zatyka się watą zarówno jak i otwór w rurce bocznej, poczem wszystko razem sterylizuje się dokładnie w ciągu dni trzech w przyrządzie parowym.

Do badania należy połączyć końce rurki bocznej z aspiratorem i wtedy po wyjęciu waty z otworu górnego powietrze, wchodzące przezeń, przejdzie dolnym otworem rurki przez całą warstwę pożywki i wyjdzie przez rurkę boczną do aspiratora po dokładnem skłóceniu się z pożywką, którą potem bierze się do dalszych badań. Ażeby uniknąć zbyt mocnego pienienia żelatyny pod wpływem ruchu powietrza, Strauss nalewa na jej powierzchnię małą ilość sterylizowanej oliwy. Przy moich badaniach pominąłem ten dodatek, przekonawszy się, iż tylko nadmierna szybkość ruchu powietrza powoduje zbytnie pienienie płynu, podczas gdy przy szybkości nawet 1 litra powietrza na minutę nie występuje ono za mocno; z drugiej zaś strony obecność oliwy, jako ciała obcego, utrudnia późniejsze badanie na płytach.

Przyrządem Emmericha posługiwałem się mniej, gdyż o wiele łatwiej się tłucze. Składa się on z naczynia postaci gruszkowatej, którego koniec górny, węższy, jest otwarty, dolny zaś, szerszy, łączy się z rurką; ta zaś, odszedłszy ku dołowi, zagina się pod kątem prostym i tworzy dalej kilka zwojów spiralnych, zakończonych bańkowatem rozszerzeniem, z którego wychodzi znów cienka rurka. Ostatnią łączymy z aspiratorem, pożywkę zaś wlewamy do naczynia gruszkowatego. Pod wpływem prądu powietrza płyn wchodzi po części do rurki, gdzie pozostaje w ciągłym zetknięciu z przechodzącem powietrzem.

Jako aspiratora używałem dwóch kolb, objętości po 1250 ctm. sz. każda zatkanych korkiem gumowym, przez który przechodzą 2 rurki szklanne: jedna, kończąca się zaraz poniżej korka, druga, dochodząca prawie do dna kolby. Przy rozpoczynaniu badania łączy się krótszą rurkę jednej kolby, napełnionej wodą, gumowym drenem z boczną rurką przyrządu z żelatyną, drugą zaś rurkę tejże kolby łączy się podobnie z rurką drugiej kolby pustej. Jeżeli

teraz kolbę pierwszą z wodą uniesiemy do góry, to na zasadzie syfonu, woda z niej przejdzie do kolby, stojącej niżej, pociągając na swoje miejsce powietrze, które wchodzić będzie z zewnątrz przez rurkę górną w aparacie Straus-Wuerztz'a i, przeszedłszy przez płyn pożywkowy, wyjdzie z aparatu przez rurkę boczną, skąd znów przez dren dostanie się na miejsce wody do kolby. Łącząc w ten sposób z przyrządem to jedną kolbę, to drugą i ustawiając je na różne względem siebie wysokości, możemy przepędzić przez pożywkę dowolną ilość powietrza z żądaną szybkością.

Badania powietrza w Zakopanem robiłem w pięciu miejscach, a mianowicie: 1) na wzgórzu w bliskości Modrzejówki, naprzeciwko zakładu dra Piaseckiego, 2) na Chramcówkach, w obrębie zakładu dra Chramca, 3) na Krupówkach przed dworcem tatrzańskim, 4) na Gubałówce przy krzyżu, 5) w Jaszczurówce w pobliżu kąpieli; co się tyczy czasu, to trzymałem się mniej więcej jednej pory dnia — pomiędzy 2 a 7 po południu przy ciepłocie powietrza 12–18° C.

Wyniki, otrzymane w każdej z tych miejscowości, dadzą się streścić w sposób następujący:

I. Wzgórze koło Modrzejówki.

Badanie rozpoczęto o godz. 2 m. 10 po południu, ukończono o godz. 3 m. 15. Przez przyrząd Strauss-Wuertz'a, zawierający 30 ctm. sześc. żelatyny rozpuszczonej, przeciągnięto 40 litrów powietrza. Pożywkę tę później, przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności, rozlano na cztery płyty szklanne, które umieszczono w kloszu zamkniętym w zwykłej temperaturze pokojowej. Po 2 i 3-ch dniach badane płyty przedstawiają obraz następujący:

Płyta 1-sza. Mniej wiecej w pośrodku warstwy żelatyny znajduje się duża kolonia, $1^1/_2$ ctm. średnicy, tworząca białą plamę rozpuszczonej żelatyny; brzegi nierówne, strzępiaste; zagłębienie w żelatynie lejkowate. Pod mikroskopem widać białawe smugi nie równe, dążące odśrodkowo w żelatynę. Preparat na szkiełku, zabarwiony błękitem metylenowym, zawiera mnóstwo laseczników krótkich, niekiedy wygiętych, przypominających kształtem poniekąd laseczniki cholerae nostras.

Porównując postać tę ze znajdowanemi w powietrzu i opi-

sanemi przez autorów, widzimy największe podobieństwo do drobnoustroju, który opisał Babes pod nazwą *vibrio liquefaciens albus*.

Przeszczepiony z płyty do probówki z żelatyną lasecznik ten utworzył hodowlę, nadzwyczaj szybko rozpuszczającą podłoże i lejkowato opuszczającą się ku dołowi.

Druga kolonia znajduje się blisko brzegu żelatyny, mała, nie rozpuszcza podłoża, o brzegach ściśle ograniczonych, w postaci grubej plamki koloru jasno-żółtego. Pod mikroskopem występuje wyraźniej ziarnistość tej masy o brzegach zębatych. Na preparatach barwionych drobnoustroje mają kształt króciutkich zaokrąglonych laseczek, leżących niekiedy parami, przeważnie zaś w postaci zoogloea. Zaszczepiony na żelatynie w probówce przez ukłucie (Stichcultur) rośnie powoli wzdłuż linii ukłucia, nieco obficiej na powierzchni, nie rozpuszczając żelatyny.

Płyta 2-ga wolna zupełnie od drobnoustrojów.

Płyta 3-cia zawiera jednę ogromną, jakby z dwóch złożoną kolonię pleśni (penicillium) w rozpuszczonem podłożu.

Płyta 4-ta. Jedna kolonia biała, w słabym stopniu rozrzedzająca żelatynę; pod mikroskopem widać nici, mocno poplątane ze sobą w środku, na brzegach zaś rozchodzące się promienisto; na preparatach barwionych — dość duże koki, leżące dużemi masami, rzadziej połączone w łańcuszki po kilka [*Micrococcus radiatus* (?) Fluegge].

Tak więc w całej ilości żelatyny na czterech płytach rozwinęły się 3 kolonie schizomycetów i jedna pleśń, po przepuszczeniu 40-tu litrów powietrza; obliczając to w stosunku do 1 metra sześciennego t. j. 1000 litrów otrzymamy liczbę 25 razy większą czyli 100 zarodników drobnoustrojowych na metr sześc. powietrza. Co się tyczy strony najważniejszej, a mianowicie przypuszczalnych własności chorobotwórczych tych tworów, to z całą pewnością możemy je odrzucić, gdyż zarówno vibrio liquefaciens (Babes) jak i micrococcus radiatus (Fluegge) są to mikroorganizmy nieszkodliwe, trzeci zaś ze znalezionych schizomycetów nie przedstawia danych, na podstawie których możnaby było identyfikować go z którąkolwiek ze znanych postaci chorobotwórczych.

II. Krupówki przed dworcem tatrzańskim.

Początek badania o godzinie 3-ej m. 30 po południu, koniec o godz. 4-ej m. 40. T^{0} powietrza 15^{0} C. Przez przyrząd

Strauss-Wuertz'a (30 ctm. płynnej żelatyny) przepuszczono 30 litrów powietrza; pożywkę wylano na 4 płyty. Dalsze badanie wykazało:

Płyta 1-sza. Jedna kolonia mała, okrągła, koloru bladożółtego, nie rozpuszczająca podłoża; pod mikroskopem widać oddzielne grupy, składające ją, wyraźnie ziarniste; na preparatach barwionych widać owalne komórki to w postaci zoogloea, to układające się w czwórki. Jest to *sarcina lutea.* Druga kolonia różni się od tej tylko mocniejszem zabarwieniem żółtem o odcieniu czerwonym; zarówno wejrzenie tej kolonii pod mikroskopem, jak i kształt i układ drobnoustrojów na preparacie barwionym, zupełnie jak poprzedniej; jest to więc odmiana tego samego rodzaju *sarcina aurantiaca* (orange sarcina).

Dwie kolonie duże, białe, rozpuszczające na znacznej przestrzeni żelatynę, składające się z mas szarobiałych, kłaczkowatych; na preparatach barwionych widać wielkie konglomeraty koków bez charakterystycznego układu. Oprócz tych trzy hodowle pleśni, rozpuszczające żelatynę (*penicillium glaucum*).

Płyta 2-ga. Dwie kolonie niejednakowej wielkości, białe, błyszczące, nie rozpuszczające podłoża; powierzchnia ich przy słabem powiększeniu pod mikroskopem przedstawia pewne podobieństwo do powierzchni mózgu: składa się z pasem pokręconych, krzyżujących się ze sobą. Kolonie te złożone są z laseczników prostych, niejednakowej długości. Tę postać drobnoustrojową opisuje Babes pod nazwą *bacillus gyratus albus.* Dwie kolonie jednej mniej więcej wielkości, różniące się kolorem: jedna z nich *sarcina lutea,* druga *sarcina alba.* Dwie kolonie małe, koloru szaro-żółtego, nie rozpuszczające żelatyny, składające się pod mikroskopem z króciutkich laseczek z zaokrąglonemi brzegami. Jedna kolonia szaro-biała, słabo rozpuszczająca na brzegach żelatynę; pod mikroskopem — krótkie laseczniki. Dwie kolonie, leżące w postaci białej masy na dnie zagłębienia w rozpuszczonej żelatynie, o brzegach wyraźnie ograniczonych. Na preparatach barwionych masy koków, układających się w wielu miejscach w charakterystyczne trójkątne kupki, przypominające kształtem winne grona. Zaszczepione do probówki z żelatyną przez wkłucie czwartego dnia przedstawiają obficie bujającą hodowlę wzdłuż całej linii ukłucia, koloru białego, energicznie, szczególnie z powierzchni, rozpuszczającą pożywkę. Jest to postać, zwana pod nazwą *Staphylococcus pyogenes albus.* Dwie kolonie różnej wielkości koloru białawego,

rozpuszczające żelatynę, leżą obok siebie; obiedwie składają się z mas drobnych koków. Oprócz tych jedna kolonia pleśni *penicillium glaucum*.

Płyta 3-cia zawiera pięć kolonij schizomycetów; jedna z nich nie rozpuszczcza żelatyny, o powierzchni pomarszczonej, brzegach nierównych, koloru brunatno-czerwonawego; składa się ona z laseczników dość długich, prostych (*bacillus granulatus roseus* (?) Babes); jedna kolonia bakteryj w postaci małej, ograniczonej plamki blado-żółtawej; trzy kolonie mikrokoków, rozpuszczające żelatynę; 3 kolonie pleśni: 2 *penicillium* i jedna *mucor stolonifer*.

Płyta 4-ta. 2 kolonie schizomycetów: jedna, rozpuszczająca pożywkę, podobna zupełnie do opisanej powyżej pod nazwą *vibrio liquefaciens albus*, druga, rozpuszczająca żelatynę w słabym stopniu, tworzy w głębi kłęb nici, złożonych z mas koków (*micrococcus viticulosus* Fluegge (?). Dalej dwie kolonie pleśni (*penicillium glaucum*).

Obliczając więc razem na czterech płytach, znajdujemy dwadzieścia dwie kolonie schizomycetów i dziewięć pleśni; zatem w badanej objętości powietrza — 30 litrach było 31 zarodników drobnoustrojów, które w dalszym rozwoju potworzyły opisane kolonie na żelatynie. W stosunku do 1 metra sześciennego będziemy mieli liczbę mniej więcej 33 razy większą t. j. 1030. Co się tyczy charakteru znalezionych tworów, to są one uważane za niechorobotwórcze z wyjątkiem jednej postaci staphylococcus pyog. albus, który utworzył 2 kolonie, a który zalicza się do mikroorganizmów ropotwórczych. W wielu rzeczywiście ostrych ropniach lub flegmonach można go znaleść, rzadko jednak oddzielnie, lecz zwykle w towarzystwie innych koków ropnych, jak staphylococcus pyogenes aureus lub streptococcus pyogenes, których własności chorobotwórcze są o wiele silniejsze.

III. Gubałówka.

Rozpoczęto badanie o godzinie 5 m. 40 po południu, ukończono o godz. 7; aparat Strauss-Wuertz'a zawierający 25 ctm. sześc. rozpuszczonej żelatyny; ilość badanego powietrza 50 litrów. Temperatura 18° C.

Badanie żelatyny, rozlanej na 3 płyty, wykazuje, że na jedną tylko z nich dostały się przyrzuty mikroorganizmów, dwie

zaś pozostały zupełnie jałowe. Na tej jednej płycie rozwinęły się 2 kolonie w bliskim sąsiedztwie: jedna z nich większa w postaci żółtawej plamy na powierzchni żelatyny, której nie rozpuszcza; od tej plamy rozchodzą się na zewnątrz liczne wyrostki kręte, łączące się ze sobą, przez co cała kolonia robi wrażenie owadu z nogami. Podobnie przedstawia się druga kolonia, tylko ma znacznie mniejsze rozmiary. Preparaty mikroskopowe z tych kolonij przedstawiają laseczniki dość długie, rozmaicie układające się. Postać ta odpowiada *bacillus multipediculus* Flueggego. Drobnoustrój ten dość rzadko znajdowany był w powietrzu, jest niechorobotwórczy. Jeżeli więc zechcemy obliczyć w stosunku do 1 metra sześciennego, to otrzymamy liczbę 40.

IV. Chramcówki.

Początek badania o godzinie 3 m. 45 po południu, koniec o godz. 4 m. 50; przez przyrząd Emmericha z 30 ctm. sześciennemi żelatyny przepuszczono 40 litrów powietrza. Zawartość aparatu rozlano na 4 płyty, na których w ciągu dni kilku rozwinęły się następujące kolonie.

Płyta 1-sza. Kolonia, nie rozpuszczająca żelatyny, koloru żółtawego; jak wskazuje wejrzenie i charakter kolonii na płycie, wzrost jej w probówce, wreszcie kształt i ugrupowanie drobnoustrojów pod mikroskopem, jest to *sarcina lutea*. Drugą kolonię białą wpośród szeroko rozpuszczonej żelatyny tworzy opisany powyżej *vibrio liquefaciens albus*.

Płyta 2-ga. Kolonia o brzegach nierównych, zębatych, nie rozpuszczająca podłoża, koloru różowo-brunatnego, złożona z dość długich laseczników (*bacillus granulatus roseus*); 2 kolonie, mocno rozpuszczające pożywkę, białe, składające się z mas mikrokoków; kolonia mała szaro-żółta, nierozpuszczająca, złożona z zaokrąglonych, krótkich bakteryj; kolonia większa biała, bardzo mało rozpuszczająca żelatynę, zawiera krótkie laseczki, układające się miejscami po dwa w postaci diplokoków; 2 kolonie pleśni penicillium.

Płyta 3-cia zawiera jedną kolonię białą mikrokoków, rozpuszczających szybko podłoże i jedną kolonię pleśni — *mucor mucedo*.

Płyta 4-ta. Kolonia blado różowa o konturach ograniczonych — *sarcina aurantiaca;* kolonia biała nie duża, w słabym

stopniu rozrzedzająca żelatynę, w którą wypuszcza liczne wyrostki promienisto; pod mikroskopem masy mikrokoków, niekiedy ułożonych w krótkie łańcuszki *(micrococcus radiatus)*. Kolonia biała, zagłębiająca się lejkowato wewnątrz pożywki, złożona z cienkich, króciutkich bakteryj.

W ogólnej więc sumie na czterech tych płytach znajduje się jedenaście kolonij schizomycetów i 3 kolonie pleśni, powstałych z 40-tu litrów powietrza; w stosunku zatem do jednego metra sześć. odpowiada to liczbie 350. Pomiędzy niemi postaci, uznanych za chorobotwórcze, niema.

V. Jaszczurówka.

Badanie przy pomocy przyrządu Strauss-Würtza, zawierającego 30 ctm. sz. żelatyny. Objętość badanego powietrza 40 litrów; rozpoczęto o godz. 5 m. 45 po poł., ukończono o 6 m. 50. Pożywkę wylano na 3 płyty. Badanie po 3 dniach.

Płyta 1. wolna zupełnie od drobnoustrojów.

Płyta 2. kolonia żółtawa, mała, nierozpuszczająca pożywki, brzegi nierówne; pod mikroskopem krótkie laseczniki z zaokrąglonemi brzegami. Jedna kolonia *penicillium glaucum*.

Płyta 3. 2 kolonie białe, duże, silnie rozpuszczające żelatynę, składające się z mas mikrokoków. Jedna kolonia biaława na powierzchni pożywki, nierozpuszcza, zawiera laseczniki, miejscami pozginane. Razem więc w tej ilości żelatyny znajduje się 4 kolonie schizomycetów i jedna pleśń, czyli w stosunku do metra sześciennego powietrza — 125.

Rozpatrując wyhodowane postacie drobnoustrojowe, zwróciłem uwagę baczniejszą na jedną z nich, przedstawioną kilkakrotnie powyżej, której jednakże nie mogłem utożsamiać z żadną z opisywanych w powietrzu przez autorów form. Ze wszystkich pięciu badanych miejscowości, z wyjątkiem jednej Gubałówki, wszędzie rozwijała się ona na pożywce; tworzy tam niewielką kolonię koloru blado lub szarożółtego, rosnącą powoli, nierozpuszczającą żelatyny, o brzegach nierównych, lecz wyraźnie konturowanych; pod mikroskopem widać tylko wyraźniejszą ziarnistość massy. Na preparatach barwionych drobnoustroje te przedstawiają się w postaci krótkich laseczek z brzegami na końcach zaokrąglonemi; długość ich nie przenosi 1 μ., szerokość 0,4—0,6 μ. Tworzą najczęściej duże zoogloea, rzadko można spotkać leżące

parami. W probówce na żelatynie, zaszczepione przez wkłucie, rosną powoli wzdłuż linii ukłucia, rozwijając się najobficiej na powierzchni i nie zmieniając pożywki nawet przez czas dłuższy. Na agar-agar tworzy dość grubą plamę, koloru żółtawego; w temostacie przy ciepłocie 37° C. rośnie szybciej, lecz niema już wtedy wyraźnego zabarwienia żółtego, tylko szarobiaławe. Chcąc określić własności chorobotwórcze tych mikroorganizmów zrobiłem kilka szczepień ich hodowli zwierzętom.

Myszy białej z zachowaniem ostrożności antyseptycznych wprowadziłem w dwa miejsca pod skórę, koło kręgosłupa na grzbiecie i na klatce piersiowej poniżej łopatki, po jednym „uszku" platynowym hodowli żelatynowej. Drugiej myszy białej wprowadziłem strzykawką Pravaza do jamy otrzewnowej 5 podziałek bełtanki wodnej z hodowli żelatynowej, zmytej 3-ma ctm. sześciennemi wody destylowanej i 2 podziałki tej samej hodowli pod skórę na grzbiecie. Obiedwie w ciągu tygodnia potem zdrowe zupełnie.

Szczurowi białemu wstrzyknąłem do jamy otrzewnej całą strzykawkę takiej samej bełtanki z hodowli żelatynowej i pod skórę 2 podziałki. Przez 2 dni następne był ociężały i nie chciał nic jeść, jednakże w ciągu dni następnych powrócił zupełnie do zdrowia. Jak więc wskazały te doświadczenia, ta postać bakteryj nie posiada własności chorobotwórczych.

Zestawiając otrzymane wyniki, widzimy, że z miejscowości badanych najlepiej pod względem zanieczyszczenia powietrza zarodnikami mikroorganizmów przedstawia się Gubałówka, najgorzej okolica dworca tatrzańskiego na Krupówkach; środek zajmują pozostałe miejscowości w następującym porządku:

Gubałówka	40	na	1	metr	sz.	(2	schizomyc.		w	50 litr.)
Koło Modrzejówki	100	„	1	„	„	(3	„	1 pleśń	„	40 „
Jaszczurówka	125	„	1	„	„	(4	„	1 „	„	40 „
Chramcówki	350	„	1	„	„	(11	„	3 „	„	40 „
Krupówki	1030	„	1	„	„	(22	„	9 „	„	30 „

Wyprowadzając z liczb tych średnią arytmetyczną, otrzymamy 329 na 1 metr sz. dla Zakopanego. Stosunek wzajemny tych liczb łatwo jest zrozumieć, mając na względzie charakter

każdej z tych miejscowości. Ilość bakteryj w powietrzu zależną jest od wielu warunków, jako to: ruchu powietrza, kierunku i siły wiatru, wilgotności atmosfery, wzniesienia nad poziom morza, przedewszystkiem zaś od gęstości zaludnienia danej miejscowości. Pod tym właśnie względem dokładną ilustracyę stanowią otrzymane liczby: niezabudowana Gubałówka zawiera tylko 40 na m. sz., podczas gdy na gęsto zaludnionych i ruchliwych Krupówkach ilość ta jest paręset razy większą.

Liczby te będą tem zrozumialsze, jeżeli porównamy je z danemi, otrzymanemi przy badaniu powietrza w innych miejscach. Danych takich co do kraju naszego dotychczas nie posiadamy; znane są za to wyniki badań różnych miejscowości zagranicznych.

Według badań Pasteura powietrze na „Mer de glace" (Montblanc) wolne jest od drobnoustrojów; zarówno nie znalazł bakteryj Freudenreich na badanych górach Szwajcaryi na wysokości 2100—3200 metrów (Aaregletscher, Schilthorn i in.); na Aletschgletscher znaleziono tylko 4 drobnoustroje na 2000 litrów powietrza, na Theodulpass jedną bakteryę w 3 metrach sześć. powietrza [1]). Z drugiej zaś strony miejscowości niżej leżące i zaludnione posiadają drobnoustrojów w powietrzu wysokie liczby; tak według badań Miquel'a [2]) w parku Montsouris w Paryżu znajduje się do 7600, na ulicy zaś Rivoli 55.000 w jednym metrze sześć. Rzecz prosta, nie możemy porównywać miejscowości klimatycznej zamieszkałej, jak Zakopane pod względem zawartości bakteryj w powietrzu z bezludnemi lodowcami szwajcarskiemi, wzniesionemi na tysiące metrów nad poziomem morza; zestawiając zaś z innemi miejscowościami, mniej lub więcej gęsto zaludnionemi, co do których mamy pod tym względem dane, możemy widzieć, że porównanie to wypada na korzyść Zakopanego. Względnie mniej pomyślnie, lecz zawsze bardzo korzystnie przedstawia się wynik co do Krupówek, gdzie na jeden metr sześć. powietrza wypada przeszło 1000 bakteryj, co jednak stanowi stosunek bardzo dobry, wobec tego, że nawet ilość 60 bakteryj w 10-ciu litrach t. j. 6000 bakteryj w 1 m. sześc powietrza ulicznego, a 8000 w 1 m. sześc. powietrza naszych mieszkań pozwala nam uważać je za zupełnie odpowiednie

[1]) Według Dra Veraguth: Bad St. Moritz in Oberengadin. Zürich 1887.

[2]) Według Dra Ponikły: Zakopane, jako miejsce klimatyczne. Kraków 1890.

i dobre[1]). Łatwo pojąć, iż na to, ażeby stworzyć dokładny obraz zanieczyszczenia powietrza w danej miejscowości drobnoustrojami, należy badania prowadzić systematycznie, w różnych porach roku i dnia, z uwzględnieniem możliwie dokładnym stosunków atmosferycznych, geologicznych i t. d. Założenie moich badań było o wiele mniejsze, to też skromne wyniki tego jednorazowego badania powietrza w Zakopanem stanowią drobny zaczątek, zawdzięczający inicyatywę swą Towarzystwu Tatrzańskiemu, który oby jaknajrychlej doczekał się ciągu dalszego w postaci systematycznych badań naukowych, mających tak wdzięczne a bogate dla siebie pole w naszych uzdrowiskach.

---

[1]) Według Bujwida: Wyniki poszukiwań nad powietrzem i wodą miasta Warszawy.

ZAKOPANE W PEŁNEJ ZIMIE.

Ostatnie dni grudnia ubiegłego roku *) były pogodne i mroźne; stan barometru nadzwyczaj wysoki, ciepłota między —10° C. a —20° C. wahająca, przejrzystość powietrza od mgieł wolnego, prawie zupełny brak wiatru, stwardniała warstwa śniegu miernej grubości jednostajnie powierzchnię pokrywająca, niebo błękitne i uśmiechnięte, żadną niezamącone chmurką, słońce potężnie promieniujące — wszystko złożyło się na obraz najpiękniejszych typowych dni zimowych.

Dwóch z coraz liczniejszego zastępu zwolenników ojczystych Alp i rodzinnego Davos, tak pięknie rozkwitającego, lecz zwolenników świadomych dodatnich i ujemnych tegoż stron, powzięło plan odwiedzenia Zakopanego wśród pełnej zimy, aby je poznać w odmiennej szacie śniegu i lodu, ocenić zimową Tatr scenerye i rzucić okiem na tameczne stosunki klimatyczne i miejscowe w porze zimowej.

Plan rychło powzięty, został nazajutrz rano wykonanym. Podróż koleją żelazną z Krakowa do Chabówki skróciły turystom uwagi nad zasadniczą zmianą przekonań o przymiotach „uzdrowisk“ od lat kilkunastu zaszłą, i spostrzeżenia co do sposobów umiejętnego utrwalenia się ich wartości leczniczej; nawet dawna groza zimowego pobytu w Zakopanem ustąpiła przed promieniami postępu naukowej klimatologii. Dawniej nie wypuszczonoby nas tak łatwo z ognisk domowych w „podbiegunowe“

*) 1890.

Tatr ustronie, a popularny wykład rodziny i przyjaciół o zaziębieniu i cierpieniach z odmrożenia pochodzących, o zbytniej fantastyczności tak oryginalnego przedsięwzięcia, poniekąd nawet mało odpowiedniego dla ludzi poważnych, byłby może skruszył zapał exkursyonistów. Jakież to szczęście dla naszego przedsięwzięcia, że w tak pobłażliwych żyjemy czasach.

Cztery godziny rychło minęły, dobrze ogrzewane wozy kolei państwowej sprzyjały swobodnej i żywej gawędzie. Przerwało ją wołanie:

— „Stacya Chabówka!“

Pokrzepieni obiadem w skromnej lecz dobrej restauracyi na dworcu kolejowym umieszczamy się ostrożnie w małych oryginalnych góralskich saneczkach, nazbyt szczupłych dla dwu podwójnem futrem zebezpieczonych podróżników; dwie baranice i wszystkie drobne pakunki, nie dające się inaczej pomieścić, zostały zużytkowane celem przysporzenia ustrojowi „cieplika“, młody woźnica zakopiański usiadł na koźle t. j. brzegu deszczułki, stanowiącej przodkową ścianę sań i poczęliśmy się pomykać na grzbiet góry Obidowej.

Widok wspaniały z grzbietu na cały łańcuch Tatr, bielejących śniegiem i lśniących barwami widma zachodzącego słońca od południa; na Babią Górę o mleczno-białej kopule i miejscami czarnych lesistych stokach i na długi grzbiet Lubonia od północy, jak szachownica biało i czarno plamiony. Rozległa, naga i bezleśna góra Obidowa pokryta jednostajnie gładką, błyszczącej białości warstwą śniegu stwardniałego, na którym, jak na mapie geograficznej narysowane długie, wielokrotnie krzyżujące się smugi, ślady harcowania zajęcy i lisów.

Z grzbietu wyborną sanną zjazd szybki w dolinę Nowotarską. Rodzimy tatrzański woźnica odziany w te same, jak w lecie szaty, t. j. serdak i cuchę, celem rozgrzania się, co kwandrans zeskakiwał ze sań i biegnąc za końmi, kłusującemi każdorazowo po kilka minut, ruchem skutecznie wynagradzał usterki zbyt powiewnej jak na -20^0 R. odzieży.

Atoli mimo tak niskiej ciepłoty, dzięki silnemu działaniu słońca wśród pogodnego dnia, przejazd przez Obidową był wcale znośny. Przebywając jednak już po zachodzie słońca trzechmilową przestrzeń od Nowego Targu doliną Białego Dunajca ku Zakopanemu, uczuliśmy zimno dotkliwe (-22^0 R., lekki wietrzyk wschodni), tak, iż uznaliśmy za wskazane w połowie drogi roz-

grzać się na chwilę w gospodzie w Białym Dunajcu; gazdowie w gospodzie goszczący pocieszali nas: „Tylko podjedziecie hań wyżej ku Poroninowi, będzie znów cieplej i przyjemnie".

I tak też było, im wyżej wznosiliśmy się ku Zakopanemu, tem cieplej nam się wydawało, różnica była wprost uderzająca. Objaw ten meteorologiczny jest ważnym czynnikiem w ocenieniu zimowych uzdrowisk i polega na spływaniu w porze zimowej zimnego cięższego powietrza ze szczytów dolin podtatrzańskich w najniższe ich punkty, skutkiem czego powietrze cieplejsze promieniowaniem słońca ogrzane zalega wyższe dolin piętra; ztąd w pełnej zimie okolice wyżej wyniesione Zakopanego okazują ciepłotę o 3^0—4^0 C. wyższa niż o 300 metrów niżej położony Nowy Targ i sąsiednie włości.

Od Poronina jedziemy wśród przepysznego krajobrazu białych Tatr, które co chwilę kalejdoskopowo zmieniają front i kontury ostro zarysowujące się w jasną księżycową noc. Noc taka — rzec można bez przesady — to prawdziwe odwrotne „pendant" zimowe, a niemniej wspaniałe letniej nocy nad którem z jezior Alpejskich. Wielbiąc wspomnianą wyżej teoryę o zimowem podnoszeniu się ciepłoty w górach, dotarliśmy do Zakopanego i powitaliśmy znane nam dobrze poważne ściany skromnego drewnianego kościółka, w którego sąsiedztwie przyszło nam zamieszkać.

Izbę jednego z domów drewnianych, na pobyt zimowy dostatecznie zaopatrzonych, żywiczne drzewo jodłowe rychło ogrzało, i po kilku słowach uznania dla skromnego, lecz wystarczającego komfortu, strudzeni turyści oddali się zasłużonemu spoczynkowi.

Nazajutrz rano o godz. 7 stan barometru obok kościoła na wzniesieniu 837 m. = 700.0 mm. (bardzo wysoki); ciepłota = —20^0 C.; ledwie dostrzegalny wietrzyk południowo-południowo-zachodni; niebo zupełnie pogodne. Chcąc poznać zimową miejsca scenerye, postępujemy główną arteryą Zakopanego, przez Krupówki coraz wyżej ku Kuźnicom. Przechadzka ta przekonała, iż ogólny widok Zakopanego w pełnej zimie przewyższa wspaniałością widok letni i budzi urok nie do opisania. Krajobraz oddany dwiema barwami, silnie od siebie odbijającemi, lśniąco-białą i czarną, jak najpiękniej odbity staloryt: cała „równina" Zakopiańska jednostajnie biała, lasy od śniegu wolne przedstawiają się czarne. Widoczne ztąd grzbiety i szczyty więcej urwi-

ste i strome, jak Koszysta, Kościelec, Świnnica, Giewont, przedstawiają na białem tle mocno cieniowane czarne rysunki fantastycznych i coraz to odmiennych kształtów; szczyty i zbocza więcej połogie, jak Goryczkowa, obie ztąd dostrzegalne kopuły Czerwonych Wierchów i odległa Osobita przywdziały jednostajnie śnieżno-białą szatę; kraina kosodrzewu niewidoczna, śniegiem zrównana, przedgórza dobrze zalesione poniżej tworzą ciemno-czarny rąbek, odbijający od brzegu śniegiem zrównanych pól i łąk. Każdy kontur ukształtowania skał, żlebow i urwisk, rysunek ząbkowanego porozdzieranego grzbietu, granica krainy lesistej, daleko wybitniej nacieniowany niż w lecie: szkoda — powtarzaliśmy — że niema dzisiaj sposobności krajobrazu tego odfotografować! Strumyki, jak „Bystry Potok," mimo mrozów od 2 tygodni trwających, nie zamarznięte szumią jak w lecie, przerywając ciszę zimową tego ustronia Domki i wille drewniane jasno-żółtawą barwą odbijają od pstrego czarno-białego rysunku krajobrazu. Całość poważna, lecz mniej posępna niż w lecie, nawet, rzec można, owionięta jakby łagodnym uśmiechem i wdziękiem.

Badając tak krajobraz wśród kilkunastu stopni mrozu, nie uczuwamy dotkliwego uczucia zimna; brak zupełny wiatru, energiczne promieniowanie słońca wśród rzadszej atmosfery, przedewszystkiem w zimie potężnie się uwydatniające, wielka wśród pogodnych dni suchość powietrza sprawiają tutaj, jak w ogóle w miejscowościach wysoko ponad poziom morza wzniesionych, że od godz. 10 rano do 4 po południu nawet wątlejsze i wrażliwsze osoby w lekkiem stosunkowo odzieniu mogą swobodnie używać świeżego powietrza, stąpając po jednostajnie przymarzniętej skorupie śniegu; w nizinach byłoby to w równych warunkach trudno wykonalnem, a w każdym razie ryzykownem. Dodać należy, iż ciepłomierz przy rzeczywistej ciepłocie powietrza — 18° C. wskazywał w słońcu + 7° C.

Dalej lasem dochodzimy do Kuźnic, a ztąd zwiedzamy jednę z najbliższych dolin t. j. dolinę Jaworzynki zewsząd górami zamkniętą, zaciszną, niemniej uroczą jak w lecie, właśnie południowem słońcem oświetloną. Tu ciepłota jeszcze wyższą się wydawała. Powracając ztąd przez Chramcówki i Starą Polanę ku kościołowi, mieliśmy dostateczną sposobność poznania ogólnego zimowego wyglądu Zakopanego. Dowiedzieliśmy się, że

około 20 domów zamieszkali goście przez zimę dla leczenia się tu przebywający, bez wyjątku rodziny zamożne i znane; sprawdziliśmy nadto, że obecnie jeszcze drugie 20 domów możnaby z łatwością bez wielkich kosztów i w krótkim czasie przysposobić na wygodny pobyt zimowy. Jakaż zmiana stosunków od lat dziesięciu, a nawet pięciu! Przemysłowi górale zrozumieli nareszcie prąd czasu i poczynają budować nowe domy tak, aby były zamieszkalne przez zimę, bacząc na dobre zaopatrzenie ścian i możebność należytego ogrzewania. Pożądanem atoli jest, aby stacya klimatyczna jak najdokładniej kontrolowała budowę i urządzenie domów, mających służyć za mieszkania zimowe. Nie ulega bowiem wątpliwości, że pobyt w Zakopanem w celach leczniczych podczas zimy jest poniekąd ważniejszy i więcej nawet rokuje korzyści, niż w lecie, i że Zakopane przy odpowiednim energicznym a światłym zarządzie może stać się w przyszłości także stacyą klimatyczną zimową. Celem zaś dowodnego wykazania korzyści pobytu zimowego w Zakopanem w różnych chorobach, życzyć wypada, aby lekarze miejscowi zechcieli podawać do wiadomości wyniki swych spostrzeżeń w tym względzie, w sposób umiejętny zestawione.

Gdy właśnie w czasie naszego pobytu w Zakopanem odbyło się posiedzenie wydziału stacyi klimatycznej, mieliśmy sposobność dowiedzieć się o rzetelnej trosce stacyi co do uwygodnienia gościom pobytu w Zakopanem w najbliższym sezonie letnim. O krok dalej posunięto ważną, lecz trudną ze względu na miejscowe stosunki sprawę urządzenia parku, uchwalono sprowadzać przez lato regularnie każdego dnia, w umyślnie ku temu celowi urządzonych wozach, doborowe mięso najprzedniejszego gatunku z Krakowa, poruczając kierownictwo tego przedsiębiorstwa jednemu z członków stacyi, stale w Zakopanem zamieszkałych *); pomyślano o ściślejszej, niż dotąd, kontroli zdrowotnej domów gościnnych bezpośrednio przed sezonem, ba nawet (wszelkie uznanie dla poczucia współczesnego stanu wiedzy obywateli zakopiańskich!) wydelegowano lekarza stacyi klimatycznej z urzędu do Krakowa, celem zapoznania się z najnowszemi sposobami leczenia chorób płucnych i gruźlicy.

Miło nam było to wszystko usłyszeć. *Festina lente.* Uwy-

*) Czego jednak dla małego popytu o mięso doborowego gatunku w sezonie letnim zaniechać musiano.

datnia się tu, że lud nasz górski, z natury pojętny, jest przystępny postępowi, pod dobrem a roztropnem kierownictwem zdolny pojąć potrzeby czasu i systematycznie pracować nad podniesieniem Zakopanego, dźwigając równocześnie swój własny dobrobyt, i że ziarno rzucone przez ś. p. Chałubińskiego powoli róść i rozwijać się będzie. Należy to także podnieść z uznaniem dbałość Wydziału Rady powiatowej o utrzymanie dobrych dróg i szczodrobliwość Wydziału krajowego w tej mierze.

Spodziewać się należy, że gdy wejdzie w wykonanie świeżo przez Sejm uchwalona ustawa o zdrojowiskach i uzdrowiskach, nadająca komitetom zdrojowym i klimatycznym większy i samodzielniejszy zakres działania, kładąca większy nacisk na współdziałanie rzeczoznawców w komitecie, wzmocni wątłe siły administracyjne słabego dotychczas ustroju stacyi klimatycznej zakopiańskiej, której zarząd miał najlepsze chęci, lecz był pozbawiony egzekutywy.

S. P.

W styczniu 1891.

Wycieczka do Morskiego Oka
zimową porą.

Zwiedziwszy już dawniej, podczas zimy dolinę Kościeliską, Jaszczurówkę i Kalatówki i przekonawszy się przy tej sposobności, że znane powszechnie źródła i wywierzyska, jak zdrój Goszczyńskiego w dolinie Kościeliskiej, wywierzysko Kalackie, tudzież wywierzysko w Jaszczurówce są w zimie cieplejsze*) niż w lecie, pragnąłem już oddawna zwiedzić Morskie Oko w czasie, kiedy jest pokryte grubą warstwą lodu. Stałemu mieszkańcowi Zakopanego lub Poronina łatwiejsza sprawa z zimową wycieczką, choćby do Morskiego Oka, bo wysoki stan barometra i wschodni kierunek wiatru daje mu pewną wskazówkę, że jakiś czas w najbliższej przyszłości może liczyć na pogodę, i że nie dozna zawodu, wybrawszy się w drogę w odleglejszą nieco okolicę. Inaczej się rzecz ma, kto się wybiera z dalszych stron, choćby tylko z Krakowa. Wybrać się podczas zawiei śnieżnej,

*) Tak n. p. Zdrój Goszczyńskiego w dol. Kościeliskiej w lecie zwykle 4·2° C., w zimie 4·4° C. (d. 1 lutego 1888, ciepłota pow. o godz. 3 popoł. —5·2 podobnież 4·4° C. d. 28 grudnia 1881, ciepł. pow. o godz. 2 m. 15 popoł. + 0·8);

Wywierzysko na Kalatówkach (tak zwane źródło Białego Dunajca) w lecie zwykle 4·1° C., w zimie 4·44° C., d. 29 grudnia 1881 o godzinie 11 m. 15 ciepł. pow. + 1° C.

Wywierzysko w Jaszczurówce w lecie zwykle 5·1, w zimie od 5·2° C. (d. 19 grudnia 1881 o godz. 3 m. 45 popoł. ciepł. pow. — 2·2) do 5·5° C. (d. 30 stycznia 1878 o godz. 5 m. 10 ciepł. pow. — 4° C.)

aby się potem doczekać pogody, nie można, bo trudno przewidzieć, kiedy się zawierucha skończy, zwłaszcza, że takowa drogi zwykle utarte zasypuje i czyni podróż niemożliwą. Rozpoczęcie podróży podczas pogody zwykle także zawodzi, bo nie zawsze na stałą pogodę przez dłuższy czas liczyć można. Trzeba w takim razie trochę zaufać szczęściu *audaces fortuna iuvat.*

Wybrałem się tedy 27 lutego 1892 z Krakowa. Śniegu naokoło miasta ani śladu, podobnież w najbliższych stronach, w Radziszowie przykopy koło kolei zapełnione jeszcze śniegiem, ale tylko od strony północnej wzgórza kalwaryjskie pobielone większemi płatami białemi, począwszy od Osielca zima jeszcze w całej pełni. Po wypoczynku półgodzinnym w Chabówce nastąpiła jazda nasamprzód wozowa do Nowego Targu odbyta w przeciągu $2^1/_4$ godziny, poczem sanną w niespełna dwu godzinach do Poronina, gdzie w domu gościnnym X. Roszka zanocowałem.

Zamiarem moim było wyruszyć rano w poniedziałek (29 lutego) saniami, dostać się na Bukowinę a następnie przez Głodówkę i Hurkotne dotrzeć na Łysą a ztamtąd tegoż samego dnia odbyć pieszo wycieczkę do Morskiego Oka i wrócić na noc na Łysą. Plan ten zdawał mi się nietylko w Krakowie ale nawet w Poroninie łatwy do uskutecznienia, bo każdy przypuszczał, że po kilku dniach pogody droga przez Hurkotne będzie utartą i łatwą do przebycia na małych saneczkach o jednym koniku. Lecz *homo proponit...*

W najlepszej wierze i z najlepszą otuchą wyruszyłem o 7 rano z Poronina, a w półtora godziny dostałem się na wyżynę Bukowińską, skąd nietylko w lecie, ale i w zimie piękny roztacza się widok, tem wspanialszy w zimie, jeżeli się natrafi na pogodę jaka się wówczas wydarzyła, że wszystkie szczyty tatrzańskie nader wybitnie występują.

Nasyciwszy się wspaniałym widokiem na Tatry dowiaduję się niebawem od miejscowych górali, że przez Hurkotne nie przejedzie, że chcąc się dostać na Łysą trzeba okrążać drogę na Jurgów. Wyboru nie było. Wstyd wracać śród tak pięknej pogody i niezwykłego o tej porze ciepła nie dopiąwszy celu. Ruszamy naprzód. Za pół godziny stajemy na granicy węgierskiej, a za 20 minut w Jurgowie*). W Podspadach nastąpił od-

*) Ciepłota pow. o godz. 9 m. 18 rano + 5° C.

poczynek od godz. 10 m. 25 do 11. Śród popasu dowiadujemy się, że Jurgowianie są bardzo wyzyskiwani przez dwór Jaworzyński, że za zwóz sągi drzewa trwający trzy dni zarobią zaledwie 1 złr. 60 ct. tj. 53$^1/_3$ dziennie.

W 25 minutach przyjeżdżamy do Jaworzyny w tem przekonaniu, że stąd dostaniemy się sanną wkrótce na Łysą. Pytamy się „czy dobra sanna do Jaworzyny?“ Otrzymujemy odpowiedź niepomyślną, że obecnie nikt tam nie jedzie ani wozem, ani saniami, że tylko piechotą do Łysej dostać się można Nie chcemy dać wiary temu i minąwszy o godz 11 m. 30 huty Jaworzyńskie dążymy ku Łysej i dostajemy się z wielką trudnością na wzgórze naprzeciw wili ks. Hohenlohego. Puszczamy się na dół. Lecz w miękkim i głębokim śniegu koń zapada co raz bardziej, chwilami nawet nie może wydobyć nóg. Góral z Białego Dunajca Żeglin utrzymuje, że na żaden sposób dalej nie można ruszyć, inaczej koń połamie nogi. Radzę więc góralowi, „poczekajcie, ja w tych stronach dobrze obeznany, pójdę sam piechotą do Łysej, bo przecież stąd napowrót wracać nie myślę. Z Łysej poślę wam Dziadonia albo jego syna po rzeczy, a wy zanocujecie w Jaworzynie lub w Podspadach, jutro do was wrócę“. Brodzę tedy po śniegu miękkim a głębokim z kosturem w ręku; noga zapada się po kolano a kostur do połowy; za każdem posunięciem się naprzód trzeba było wydobywać to lewą to prawą nogę, osobno znowu zapadający się kostur; z kosturem brodzić nie dobrze, a bez tegoż jeszcze gorzej, bo łatwo się można przewrócić. Na stosunkowo małej przestrzeni brodzenie to i zapadanie się co chwila po śniegu trwa do 1-ej godziny po południu. Dotarłem wreszcie do Łysej dosyć zmęczony. Tutaj odbyła się nasamprzód narada z leśnym Dziadoniem, czy tegoż samego dnia wybrać się jeszcze można do Morskiego Oka, aby w schronisku zanocować. Dziadoń utrzymywał, że w schronisku w nocy zimno, zwłaszcza, że niema drzewa przygotowanego że zatem lepiej na Łysej zanocować a nazajutrz wybrać się o świcie w dalszą drogę. Przystałem na tę radę. Resztę dnia tego przepędziłem na wypytywaniu się o miejscowe stosunki obecne. Już to na zimno w izbie leśnego nie można było narzekać, ciepłota wynosiła o 3$^1/_2$ po poł. 21° C.*) Przede wszystkiem interesowała mnie „gospodarka żandarmeryi węgierskiej,“ która

*) Ciepłota powietrza na Łysej podówczas + 2° C.

po spaleniu schroniska, wystawionego na terytoryum spornem przy Morskiem Oku szukała sprawców na ziemi polskiej: na Łysej, w Brzegach, w Białce... nie wiedzieć za czyjem zezwoleniem, i na jakiej podstawie prawnej.

Wskutek niezałatwienia sporu granicznego około Morskiego Oka stosunki graniczne w tej stronie są nader opłakane. Zmarłego na Łysej nie chcą chować ani w Jaworzynie, ani w Jurgowie; zwłoki zmarłego trzeba wieźć aż do odległej Białki, jak się niedawno temu wydarzyło. Jurgowianom i Białczanom, co pasą około Morskiego Oka, przejazd przez Jaworzynę nie jest dozwolony; chcąc się dostać ku Rybiemu, muszą okrążać znaczną przestrzeń. Dziadoniowi z Łysej wstęp do Jaworzyny wzbroniony, żywność przynosi jego żona na plecach. Prócz żony Dziadonia wolno także siedmioletniemu jego synowi chodzić do Jaworzyny, lecz po to, aby tam się wynarodowił. Chociaż bowiem na Spiżu mieszkają Polacy, to jednak pedagogowie madziarscy nie trzymają się tej zasady, że początkowa nauka w szkołach ludowych odbywać się winna w języku ojczystym, a więc na Spiżu w języku polskim. Dla Węgrów Polacy nie istnieją, niema też u nich nigdzie szkół ludowych polskich. Początkowa nauka na Spiżu odbywa się na podstawie języka słowackiego, lecz już w pierwszym roku szkół ludowych zaczyna się madziaryzowanie.

Przypadkowo natrafiłem u Dziadonia na Łysej elementarz, nazwany przez tegoż „sylabikarzem“. Jeszcze się dziecko nie nauczy czytać w pierwszym roku szkół ludowych, choćby po słowacku, a już zmuszone jest uczyć się po węgiersku na podstawie tego „sylabikarza“.

Już to trzeba przyznać, że dawniejsze przysłowie „Polak — Węgier, dwa bratanki“ zaciera się obecnie co raz bardziej, chociaż nie tak dawno temu, oba narody „pieczętowały krwią braterstwo“, chociaż nie tak dawno Polacy w Wiedniu bronili słusznych praw Węgier. Drugi bratanek jakoś o tem wszystkiem zapomniał, i pozwala niewolniczym i nikczemnym pismakom na swobodnej ziemi węgierskiej na temat „penes Rybi staw“ wyszydzać w dziennikach dawne przywileje królów polskich, nadających Białczanom prawo paszenia około Morskiego Oka, chociaż w duchu tych przywilejów późniejsi autorowie nie polscy i instytuty nie polskie kreśliły zgodnie z prawdą granice około

Morskiego Oka, że tylko wymienię Hacqueta*), Kummersberga**), Schedę***), Geograficzny instytut wojskowy w Wiedniu****), król. węg. Drukarnię państwową*****).

Z tem wszystkiem jednak, mam niepłonną nadzieję, że ostatecznie sprawa graniczna około Morskiego Oka między Galicyą a Węgrami nie tylko w duchu braterstwa, ale i w imię sprawiedliwości załatwioną zostanie, że się uspokoją wzburzone namiętności Białczańskiej ludności, wreszcie że sprawa ta nie będzie „pierwszem ziarnem niezgody“ między Polakami a Węgrami.

Po tych refleksyach, wysłuchawszy jeszcze pacierza, który odmawiał głośno jeden z synów Dziadonia „po słowacku“ zasnąłem. Nazajutrz rano wstaliśmy o godzinie 3-ej, w drogę zaś wyruszyliśmy o godzinie 4-ej.

Przed samym wymarszem przypominam Dziadoniowi czy ma kotliczek na herbatę, w wszystkie bowiem inne przybory byliśmy zaopatrzeni.

Po otrzymanej odpowiedzi, że kotliczek jest „przechowany“ w schronisku, ruszyliśmy w pochód, a że to było około nowiu, więc o tym czasie było zupełnie ciemno, zwłaszcza w lesie. Skierowaliśmy przeto nasze kroki ku rzece. Rano był mały przymrozek, przeto nie zapadałem się tak często jak dnia poprzedniego w śniegu, którego warstwa miała 80 ctm. grubości a miejscami i więcej. Na przebycie przestrzeni od Łysej do schroniska Pola potrzeba było 1 godz. 40 minut czasu, w lecie przebywa się tę samą przestrzeń w przeciągu godziny jadąc góralskim wozem. Odpoczynku przy schronisku Pola nie było żadnego. Wierzchnia warstwa śnieżna, począwszy od Roztoki ku Morskiem Oku była stosunkowo dość twarda.

O godzinie 6 minut 30 docieramy do tak zwanej „Wanty“, którą dawniej z ś. p. X. Marcelim Chmielewskim ochrzciliśmy

*) Hacquet's Neuste physikalische politische Reisen durch die Dacischen und Sarmatischen und Nördlichen Karpathen 4 Theile. Nürnberg 1790, 1791, 94, 96 Zobacz tom IV, str. 157, 158, wraz z II tabelą.

**) Kummersberg's Administrativ-Karte von den Königreichen Galizien und Lodomerien mit den Grosh. von Krakau. Wien 1856—63 (I wyd.).

***) Scheda. Karte des österreichischen Kaiserstaates, 1856 Wien.

****) Mapa fotograficzna w stosunku 1 : 25000 (I wyd.)

*****) Karte des Tatragebirges nach Original-Vermessungsoperaten ausgeführt in der k. ungarischen Staatsdruckerei, Masstab. 1 : 57600. Budapeszt bez daty (jak się zdaje z r. 1873).

na „Wandę“. Przy tym ogromnym głazie zwykło się odpoczywać w lecie, i siedzieć na drewnianych kanapkach. Obecnie kanapki te były zupełnie zasypane śniegiem, z pod którego jedynie górna poręcz nieco wystawała. Usiedliśmy przeto na tej górnej poręczy, rozglądając się w tem pustkowiu przez kilka minut. Głuchą ciszę leśną przerywały jedynie żołna i sikora.

Ruszamy dalej, o godzinie 7 m. 30 dostajemy się do pierwszego szałasu góralskiego, a za 18 m. do drugiego. Ostatnia część drogi, odbytej wśród mgły, była najuciążliwszą, osobliwie ta, która w lecie jest najwygodniejszą, bo prawie równą. Teraz w zimie w miejscu otwartem, nie zarosłem lasami, a więc w pobliżu samego Morskiego Oka ogromne śniegi utworzyły wszędzie pochyłe zbocza, miejscami zlodowaciałe, a że się nie miało butów podkutych, używanych na lodowcach (w lecie, jak wiadomo, są takowe w Tatrach zbyteczne), przeto tylko z wielkim trudem posuwając zwolna nogę naprzód, i takową zaraz podpierając laską, aby się nie przewrócić, zaledwie o godzinie 8 m. 45 dotarłem do szopy tuż przed samem schroniskiem przy Morskiem Oku. W lecie dostanie się za dwie minuty od tego miejsca do schroniska. Teraz jednak, począwszy od szopy, utworzył się formalny „Zawrat“ śnieżny. Dziadoń już przedtem pobiegł do schroniska naprzód, aby rozniecić ogień i wyszukać kotliczka. Musiałem się przeto piąć do góry po zlodowaciałym śniegu sam — w sposób wyżej opisany. Takie pięcie się do góry trwało 15 m. O godzinie 9 stanąłem na werandzie schroniska.

Morskie Oko przedstawiało rozległą białą łąkę, zlekka tylko warstwą śniegu pokrytą, natomiast brzegi naokoło ogromnym zawalone były śniegiem. Turni wznoszących się przed Morskiem Okiem nie było wówczas widać — podziwiałem je dnia poprzedniego z daleka bo z Bukowiny; czas na wycieczkę był dobrze obliczony w Krakowie, ale półdniowe opóźnienie się z wyżej przytoczonych przyczyn nieprzewidzianych, pozbawiło mnie widoku Mięguszowieckich turni zbliska. Po pięciogodzinnym pochodzie należała się nam herbata według wszelkich zasad sprawiedliwości, bośmy na to zasłużyli, ale jej nie było. Dziadoń nie odszukał w schronisku upragnionego kotliczka, o którym wspominałem na Łysej. Pod tym względem nie miałem sobie nic do wyrzucenia. Zakopiański przewodnik nie byłby takim optymistą, jakim był Dziadoń w tej sprawie. Dawniej piłem herbatę w zimie przy zdroju Goszczyńskiego w dolinie Ko-

ścieliskiej, podobnież przy wywierzysku Kalackim, żałowałem przeto, że z powodu nieprzezorności Dziadonia, który nie chciał wziąć ze sobą ani kotliczka, ani jakiegokolwiek garnka, nie piłem herbaty przy Morskiem Oku w zimie. Tę stratę chciałem przynajmniej w inny sposób powetować. Poleciłem Dziadoniowi, aby pobiegł do upustu przy Morskiem Oku i przyniósł wody, której ciepłota, jak się za chwilę przekonałem, wynosiła +0·5° C Dodawszy do wody cukru i nalawszy koniaku posiliłem się tym nektarem, który był konieczny do zastąpienia utraconej wilgoci ciała podczas forsownego pochodu. Jakkolwiek bowiem większą część drogi z Łysej do Morskiego Oka odbyłem w letnim tużurku, czasami tylko na małych przestankach przywdziewając zwykły serdak góralski, mimo to jednak nie mało kropli potu wysączyło się ze mnie. Innej żywności, której był zapas, nie wiele zużytkowałem.

Następnie spuściliśmy się po wielkich zaspach do stawu, aby zmierzyć grubość lodu i ciepłotę wody w różnych warstwach pod lodem. W tym celu zabraliśmy siekierę z Łysej. Wyrąbaliśmy w sześciu różnych miejscach przyręble, ale wszędzie znaleźliśmy ten sam skutek. Pod lodową pokrywą znajdowała się woda ponad lodem. Tej niższej warstwy lodu, nie mając odpowiednich narzędzi, nie mogliśmy nigdzie przerąbać, aby dotrzeć do wody. Warstwa górnego lodu wraz z podlodową wodą miała szerokości 80 ctm.

Ciepłota wody wśród warstw lodowych wynosiła prawie 0 (właściwie +0·05), przy upuście zupełnie wolnym od pokrywy lodowej +0·5° C., ciepłota powietrza o 11 godz. przed południem —2·4° C.

Ponieważ niektóre dzienniki na podstawie mylnych informacyj rzekomych podróżników do Morskiego Oka w czasie zimy mylną podały wiadomość, że np. w styczniu b. r. oba schroniska Towarzystwa całkiem były śniegiem zasypane, przeto przed samym odwrotem rozpatrzyłem się jeszcze raz naokoło. Na werandzie tak starego jak i nowego schroniska od południa nieznaczne tylko znalazłem warstwy śniegu, podobnież po stronie wschodniej schroniska, t. j. od Żabiego, natomiast zaś od północy, t. j. między zwałem (moreną) a nowem schroniskiem zaspy śniegu sięgały aż do okien; przestrzeń między starem a nowem schroniskiem od strony północnej pokrywała również dość gruba warstwa śniegu; najwięcej śniegu mieściło się po stronie

zachodniej starego schroniska. Z powodu znacznego wzniesienia schroniska ponad Morskiem nie masz obawy, aby kiedykolwiek w zimie strona południowa i wschodnia, a więc ta właśnie, gdzie się mieszczą obie werandy, zostały zasypane śniegiem; jedynie tylko od strony zachodniej mała przełęcz, po której się schodzi do starego schroniska, nie będzie wolną od znaczniejszej ilości śniegu, nie takiej przecież, żeby przystęp do schroniska w celu rozniecenia ognia albo też do odbycia tamże noclegu był przez to zatamowany. Jeżeli piece w nowem schronisku w czasie pory letniej są pożądane, to w zimie są nieodzowne. Wtedy i wycieczki zimowe do Morskiego Oka będą nie tak rzadkie jak teraz. Wybudowanie drogi z Jaszczurówki do Łysej ułatwi znacznie tego rodzaju wycieczki zimowe nie mówiąc już nic o letnich.

Z turystek — o ile mi wiadomo — odbyły wycieczkę tegoroczną porą zimową do Morskiego Oka panna Marya Kirchmajerówna i p. Michalina Zawadzka, które zanocowawszy w Roztoce w schronisku Pola dotarły d. 26 lutego 1892 o godzinie 8 min. 30 do Morskiego Oka.

Powrót nasz od Morskiego Oka do Łysej trwał 3 godziny i 50 minut*) Odpoczynku w tym odwrocie nie było żadnego, na chwilę tylko zboczył Dziadoń w stronę Cisawej Skałki, zwykłego legowiska kozic podczas zimy, aby się przekonać, czy nie wpadła w zastawione paszcze kuna, wielki szkodnik leśny. Oczekiwanej kuny nie znalazł, dopatrzył się tylko tropu jeleni, które zapewne z Jaworzyny w te strony się zapuściły. Po dwugodzinnym prawie wypoczynku i skromnym posiłku wyruszyłem o godzinie 4 min 30 z Łysej pieszo. Odbywszy w ten sam sposób co dnia poprzedzającego nużącą podróż do Jaworzyny wsiadłem o godz. 6 min. 30 w pobliżu domu młynarza; tutaj bowiem popasał mój woźnica Żeglin, który niepotrzebnie przeszłej nocy z porady Dziadonia aż w Podspadach nocował, kiedy mógł bezpiecznie i wygodnie to uczynić u gościnnego młynarza. Wspominam o tym szczególe, aby przyszły turysta odbywając podobną podróż w czasie zimy korzystał w razie potrzeby z tego noclegu, zanim droga z Jaszczurówki do Łysej nie będzie wybudowaną, co już w prze-

*) Wyszedłszy o godzinie 11 dostaliśmy się o godz. 12 m. 22 do wielkiego głazu zwanego przez górali „Wantą,“ o godz. 1 do schroniska Pola, o godzinie 2 minęliśmy Czerwone Brzeżki, o godzinie 2 minut 50 byliśmy na Łysej.

ciągu trzech najbliższych lat ma nastąpić, albo droga przez Hurkotne zaspami śnieżnemi nie zatamowaną. Z Jaworzyny trwała podróż 4 godziny do Poronina, dokąd o godz. 10 m. 30 w nocy dotarłem. *)

Po jednodniowym wypoczynku w Poroninie wybrałem się dnia 3 marca w towarzystwie X. Kwietniewskiego do Zakopanego, aby tam odwiedzić znajomych a przedewszystkiem X. proboszcza Stolarczyka i przekonać się naocznie, jak się rozwija założona r. 1891 spółka handlowa. Z radością dowiedziałem się o pomyślnym wyniku sprawy podjętej przez ludzi dobrej woli. Śród tych odwiedzin zaledwie starczyło czasu do zbadania ciepłoty największego źródła w Zakopanem na tak zwanej Łukaszówce. Ciepłota tego źródła wynosiła + 5·7° C. o godz. 2 m. 15 po południu, ciepłota pow. — 11·4° C.**)

Już późno wieczorem wróciłem na nocleg do Poronina, skąd nazajutrz d. 4 marca o godz. 6 min. 15 nastąpił wyjazd przy temperaturze — 13·1° C.

Za dwie godziny i 15 m. dostałem się do Nowego Targu gdzie już sanie pocztowe były na wyjezdnem. W półtoragodziny dostajemy się na Obidową, gdzie zziębnięci wypoczywamy przez kilka minut w karczmie. Do Chabówki docieramy o go-

---

*) Roku zeszłego śród korzystniejszych warunków, bo przez Hurkotne odbył podobną wycieczkę d. 28 lutego p. E. Pauli w towarzystwie ks. Roszka, proboszcza w Poroninie, p. Bogdana Próchniewicza, ówczesnego naczelnika sądu powiatowego w Nowym Targu, Dra Kozłeckiego, adwokata w Nowym Targu i p. Tabeau, właściciela apteki w Zakopanem. Wyjazd z Poronina w pięć sanek nastąpił o godz. 5 m. 45 rano przy — 16·3° C., na Głodówkę dostali się wymienieni turyści o 8 a już o godz. 9 byli przy schronisku w Roztoce, dokąd sanna należycie była utarta. Odtąd musiano drogę aż do szałasu góralskiego pod Opalonem w ten sposób torować, że p. E. Pauli ruszył naprzód piechotą a za nim jego koń z próżnemi saukami, za nim sanki z jednym podróżnikiem zaprzężone dwoma końmi jeden przed drugim, następnie reszta w tenże sam sposób, tak, że z powodu głębokiego na 1 metr śniegu dopiero o godz. 10 m. 30 dotarli do szałasu góralskiego. Stąd jazda dalsza sanną była niemożliwą z powodu zlodowaciałej powierzchni śniegu. O godz. 12 m. 15 stanęli wymienieni podróżnicy w schronisku około Morskiego Oka przy ciepłocie powietrza 0°, która wkrótce spadła na — 3·8° C. Grubość lodu podówczas wynosiła 80 ctm. P. E. Pauli przeszedł wzdłuż cały staw i naliczył 1230 kroków. Wymarsz od Morskiego Oka nastąpił o godz. 5 po południu tegoż samego dnia, o godz. 9 powrót do Poronina (na leśniczówkę) śród pochodni smolnych.

**) W lecie dochodzi ciepłota tego źródła do + 8° C.

dzinie 11 m. 26. Na pociąg kolejowy było jeszcze dosyć czasu, ale wcale nie miałem zamiaru tegoż dnia wracać. Pragnąłem bowiem odwiedzić w Rabce krewnych, gdzie zabawiłem jeden dzień, a przy tej sposobności na prośbę p. Góralika, kierownika tamtejszej szkoły ludowej i pani H. S. zwiedziłem szkołę, w której jedna izba (oddział I.) mieściła 70 (a mianowicie 47 chłopaczków i 23 dziewcząt), a druga 74 (t. j. 40 chłopców i 34 dziewcząt), i z przyjemnością przysłuchiwałem się odpowiedziom młodej dziatwy w obu oddziałach. Tutaj dowiedziałem się, że uczeń 16-letni, niejaki Jan Koszka, wyrabia wcale zręcznie małe wózeczki, które sprzedaje Rabczańskiemu żydowi po 18 ct., za które tenże pobiera po 45 cnt. Straszna to lichwa, bo właściwie żyd zabiera kapitał a uczeń tylko procent.

Dnia 5 marca stanąłem w Krakowie, gdzie na nowo śniegi spadły.

Aby podobne wycieczki zimowe w inny niżeli dotąd praktykowany sposób odbywać, jako też — co ważniejsza — w interesie dobra publicznego niechaj mi wolno będzie na tem miejscu zwrócić uwagę ziomków na używany z dawna w krajach północnych osobny rodzaj łyżew, zwanych w Norwegii „Ski", a u nas w dawniejszym języku nartami*). Zakopane od lat 3 wyrabia się zwolna na zimową stacyę klimatyczną. Otóż goście ci przedewszystkiem, używając podczas wycieczek zimowych nartów, powinni dać początek do uprawiania w naszym kraju narciarstwa, które już i w innych krajach, odkąd sławny Fridtjof Nansen przebiegł na nartach całą Grenlandyę i takową opisał**), zaczyna się rozpowszechniać. Nie mając obszernego dzieła Nansena w tej sprawie, podaję tutaj ważniejsze wyjątki z tegoż na podstawie małej broszurki br. Wangenheima, która b. r. opuściła prasę.

Narciarstwo — mówi Nansen — jest najbardziej narodo-

---

*) Por. Lindego Słownik języka polskiego, wyd. 2, tom III, str. 277: nart, u, narty (plur.) kośle, łyże do ślizgania się po lodzie. Dudz. 47: Sanki kamczadalskie wąskie, obdłużne, biegający na nartach. Rusini na nartach bardzo prędko po wierzchu śniegu biegają, a te narty są drewniane, przydłużne, żelazem podłożone ze spodu, na dwa albo trzy łokcie wzdłuż, które na nogi miasto trepek włożywszy, kosturami się przydłużnemi i na końcu zaostrzonemi podpierając, bardzo prędko wciąż bieżą. Gwagn. 491.

**) Dr. Fridtjof Nansen. Auf Schneeschuhen durch Grönland autorisirte Übersetzung von M. Mann. Hamburg 1891. Cena 20 m.

wym sportem na północy. Nic nie wzmacnia tak bardzo muszkułów, nic nie nadaje ciału większej elastyczności i zwinności, nic nie nadaje temuż większej przezorności i zręczności, nic nie wzmacnia woli tak bardzo, nic nie odświeża zmysłu tak bardzo... jak narciarstwo, które rozwija nie tylko ciało, ale i duszę,

i ma głębsze znaczenie dla narodu, niżeli to większa część ludzi przeczuwa.

Przedewszystkiem Norwegia jest jakby stworzona do uprawiania narciarstwa. Głęboko i obficie leży śnieg przez całą zimę przede drzwiami. Zjawia się wcześnie w jesieni, a późno znika na wiosnę. Dróg prawie niema, i każdy, czy to mężczyzna czy kobieta, chcąc się dostać z jednej zagrody do drugiej, musi uży-

wać nartów, *) inaczej zagrzęznie po same biodra. Nawet dzieci począwszy od 3–4 lat ćwiczą się w używaniu nartów. Uczniowie uczęszczają do szkoły na nartach, których również używają w wolnych od nauki chwilach. Zwykle i nauczyciel staje wtedy na czele młodej rzeszy. W niedzielę po południu starsi i młodsi zbierają się z całej wioski i odbywają szlachetne wyścigi. Tam w Norwegii już młode pacholę wie, „jaki kształt ma przybrać dobry nart, jakie drzewo najodpowiedniejsze do nartów, jak trzeba naginać wierzbę, aby jej użyć do przymocowania nartów. Oby się narciarstwo rozwijało i utrzymywało, dopóki żyją mężczyzni i kobiety w dolinach Norwegii“.

Koniecznością jest używanie nartów tak w Norwegii, jak i w całej północnej Europie i Syberyi podczas polowań zimowych. Lecz nietylko po wsiach norwegskich jest pospolite narciarstwo, ale za przykładem Chrystyanii także w innych miastach staje się częstszem i stanowi istotną część ćwiczeń gimnastycznych. Zamiłowanie to wzmagające się z każdym rokiem zawdzięczać należy publicznym zgromadzeniom, na których najlepsi narciarze się popisują, wprawiając w zachwyt mieszkańców miasta.

Nawet w Australii, gdzie nie ma śniegu, z wyjątkiem w czasie zimy na górze „Kościuszki“ i przyległych okolicach górzystych jakoteż na wierzchołkach południowo-australskich Alp, prawie wszyscy chłopi w okolicy górzystej Kiandraru używają nartów, wprowadzonych tamże prawdopodobnie przez Skandynawców.

Nieodzownym towarzyszem w biegu zwłaszcza z góry, i w każdém zresztą trudnem położeniu jest kostur w ręku zaopatrzony na końcu w mały krążek.**)

W nowszych czasach miłośnicy tego sportu zarzucili nawet kostur spuszczając się jedynie na siłę własnych nóg. Szczytem doskonałości tego sportu jest skok w powietrzu wykonywany na pochyłej płaszczyznie.***)

---

*) Zwykła długość nartu wynosi 2·2 do 3·1 m. W okolicach równych i otwartych używają długich i wąskich nartów, w miejscach bezdrożnych a lesistych natomiast krótkich i szerokich nartów, któremi łatwo kierować.

**) Nansen po lodach islandzkich posługiwał się dwoma kosturami, których także podczas szybkiego biegu w Norwegii używają.

***) Skok ten powietrzny wynosi częstokroć 20—25 metrów.

Z tem wszystkiem jednak głównem zadaniem narciarzy pozostanie przebiedz na równej płaszczyznie największą ile możności przestrzeń w największym pędzie *).

Nansen wspomina w swojem dziele, że w dawnych czasach używano nartów podczas wojen. „Pierwszym, który się temiż posługiwał, był z wszelkiem prawdopodobieństwem król Swerre i przynosi zaszczyt jego talentowi, że umiał korzystać z nartów a nawet śród mieszkańców krajów górzystych utworzył korpus narciarzy. W bitwie pod Oslo stoczonej w marcu 1200 rozkazuje król Swerre śród przeglądu zastępu góralskiego na lodzie *Paul Valta* chwycić za narty i kostury, wybiedz na góry Nyeńskie, aby stamtąd zbadać siłę nieprzyjaciół".

„Przed 400 mniej więcej laty zmusili Rosyanie Lapończyka z Finnmarken, aby im służył za przewodnika śród gór. Było to w nocy; z pochodnią w ręku wyruszył tenże na nartach przed nieprzyjacielem, który za nim postępował na saniach, do których przyprzągnięto renifery. Z szybkością lotu błyskawicy pędził tenże śród ciemnej nocy ku rozpadlinie, renifery postępowały za nim w największym pędzie, a kiedy tenże naprzód postępował i dobrowolnie skok śmiertelny uczynił, wprowadził całą rzeszę w przepaść".

„W połowie przeszłego wieku utworzono w Norwegii osobne oddziały narciarzy, którzy w każdej zimie odbywali ćwiczenia".

Z tych kilku przykładów można poznać, jak wielką wagę dawniej przywiązywano do narciarstwa, które równie i w obecnych czasach śród zaczepnych i odpornych środków wielkie oddać może korzyści.

„Gdyby Napoleon podczas wyprawy wojennej do Rosyi posiadał takie oddziały narciarzy, toby katastrofa pod Berezyną nie była zniszczyła potężnej jego armii. Przez wywiadowców świadomych użycia nartów wcześnie zawiadomiony o nieprzyjacielskim pochodzie, byłby mimo śniegu i lodu pokierował należycie odwrotem; poszczególne oddziały byłyby na nartach roznosiły rozkazy niezwyciężonego dotąd wodza i odpowiednio do tychże czucie między sobą utrzymywały. Przez wysłany naprzód i według potrzeby wspierany korpus narciarzy byłby most nad

*) Na równej drodze może dzielny i wytrwały narciarz na dzień przebiedz przestrzeń 50 kilometrową.

Berezyną przeznaczony do przejścia, zawczasu obsadzony i przed natarciem zewsząd napierających kozaków zasłonięty — wskutek czego zapobieżonoby wiadomej katastrofie".

W końcu broszury poświęconej arcyksięciu Albrechtowi przemawia gorąco wyżej wymieniony br. Wangenheim za sprowadzeniem z wysokiej północy nauczycieli biegłych w narciarstwie w celu wyuczenia tego kunsztu żołnierzy, którzy wysłużywszy lata wojskowe najłatwiej w różnych stronach rozpowszechnią śród starych i młodych narciarstwo.

Zanim to nastąpi gdzieindziej, mogą u nas przedewszystkiem ci, którzy, jak wyżej rzekłem, z różnych stron kraju na zimę do Zakopanego — jako zimowej stacyi klimatycznej — przyjeżdżają, dać pierwsze hasło do wprowadzenia narciarstwa nasamprzód w Zakopanem, a następnie powróciwszy do domu w różnych stronach kraju rozpowszechnić zwłaszcza śród dorastającej młodzieży ważność narciarstwa, które wielce może się przyczynić, jak alpinizm, sokolstwo.. do fizycznego odrodzenia narodu.

W Krakowie 14 maja 1892.

Leopold Świerz.

Wyniki spostrzeżeń meteorologicznych

dokonanych

staraniem Towarzystwa Tatrzańskiego w roku 1891

obliczone i zestawione

przez

Dra D. Wierzbickiego.

W roku zeszłym 1891 było czynnych 17 stacyj meteorologicznych urządzonych staraniem Towarzystwa Tatrzańskiego, których wyniki obserwacyjne poniżej podajemy. Celem porównania tychże z innemi okolicami górskiemi, przyłączyliśmy do nich także podobnie jak w roku zeszłym, obserwacye z Krynicy, Szczawnicy i Zawoi, zaczerpnięte z aktów Komisyi fizyograficznej, a prócz tego i spostrzeżenia krakowskie. W roku bieżącym za staraniem Towarzystwa znaleźli się do takichże spostrzeżeń chętni obserwatorowie w Brzanówce (leśniczówka między Zakopanem a Łysą polaną), w Kuźnicach zakopiańskich, w Rabce i Maniowach, gdzie w r. 1890 z powodu śmierci obserwatora przerwane one zostały.

W zestawieniu poniższém podajemy:

1) Pięciodniowe średnie ciepłoty powietrza z wykazem godzin obserwacyjnych;

2) Maxima i minima ciepłoty wraz z wykazem dni, w których się one przytrafiły;

3) Średnie miesięczne i roczne ciepłoty powietrza;

4) Pięciodniowe sumy opadów atmosferycznych;

5) Ich sumy miesięczne i roczne, wreszcie

6) Średnie dzienne ciepłoty, ciśnienia powietrza (według aneroidu porównanego poprzednio z barometrem c. k. obserwatoryum krakowskiego), i sumy dzienne opadu atmosferycznego z obserwacyj robionych przy Morskiem Oku w miesiącach lipcu i sierpniu, tudzież w drugiej połowie czerwca i pierwszej połowie sierpnia.

Pięciodniowe średnie (pentady) temperatury w stopniach Celsiusza.

Dzień	Białka	Chrzanów	Demnia ad Skole	Dukla	Kosów	Kraków	Krynica	Kuty	Lubień	Maków
	7, 1, 9.	7. 1. 9.	8, 2, 7.	7, 2, 9.	8, 2, 8.	6,2,10.	7, 2, 9.	8, 1, 9.	7,12,9.	7, 1, 9.
Styczeń 1891.										
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1—5	−11.0	− 6.1	− 4.0	− 6.8	− 3.1	− 9.0	−11.2	− 3.0	− 9.6	−10.6
6—10	− 6.9	− 6.0	− 3.1	− 5.0	− 4.3	− 5.3	− 3.7	− 4.0	− 5.2	− 6.2
11—15	− 9.3	− 4.5	− 5.7	− 5.1	− 6.8	− 4.5	− 6.7	− 7.0	− 4.6	− 4.9
16—20	−11.8	− 8.0	− 9.7	− 8.1	− 7.1	− 7.8	− 9.8	− 6.7	− 9.7	− 9.3
21—25	− 9.4	− 4.8	− 7.6	− 8.4	− 9.1	− 6.2	−11.4	− 7.7	− 7.4	− 6.4
26—30	− 1.7	+ 1.2	− 2.3	− 3.6	− 6.6	+ 1.3	− 2.8	− 7.7	− 0.1	+ 0.4
Luty.										
31—4	− 3.3	− 1.4	− 1.8	− 4.8	− 0.9	− 1.7	− 5.3	− 6.3	− 1.0	− 0.7
5—9	− 7.4	− 4.1	− 8.2	− 6.4	− 3.8	− 5.4	− 8.6	− 4.9	−11.7	− 7.7
10—14	− 9.5	− 5.1	− 6.8	− 5.2	− 5.1	− 6.5	− 9.4	− 5.8	− 4.5	− 6.9
15—19	− 5.8	− 2.1	− 4.8	− 4.7	− 3.5	− 1.7	− 5.4	− 1.9	− 5.2	− 3.5
20—24	− 5.3	− 1.5	− 2.6	− 3.1	− 1.4	− 1.7	− 3.8	− 1.4	− 3.2	− 3.8
Marzec.										
25—1	− 6.5	− 1.9	− 3.4	− 2.9	− 2.9	− 3.8	− 5.1	− 2.1	− 3.5	− 4.1
2—6	+ 1.2	+ 1.8	− 0.3	− 0.2	+ 2.5	+ 3.0	− 1.6	+ 2.6	+ 6.3	+ 1.6
7—11	4.1	8.1	+ 7.8	+ 4.9	7.5	7.5	+ 2.8	6.6	8.5	7.8
12—16	4.3	6.6	6.9	7.0	6.0	6.1	3.3	2.3	8.6	5.6
17—21	4.1	5.6	7.5	6.5	5.9	5.6	4.3	8.2	5.7	3.9
22—26	− 2.9	− 0.4	− 1.5	− 1.7	− 0.3	− 0.5	− 3.2	2.3	− 1.2	− 2.3
27—31	− 0.6	+ 1.9	+ 3.1	+ 1.0	+ 6.2	+ 2.3	− 0.1	6.5	+ 1.7	0.0
Kwiecień.										
1—5	− 0.7	1.8	0.8	1.4	3.1	0.7	− 2.2	2.2	2.3	− 0.4
6—10	+ 4.0	5.4	4.6	6.4	3.5	5.8	+ 3.8	3.3	7.6	+ 6.7
11—15	2.7	5.9	6.0	6.5	7.4	5.0	4.2	8.7	6.1	4.1
16—20	3.5	6.3	6.9	5.4	7.5	6.7	4.2	7.8	6.8	5.2
21—25	3.4	6.4	4.8	5.1	7.2	5.7	4.8	7.2	6.7	4.8
26—30	8.0	10.2	11.5	10.8	11.2	10.0	8.7	13.0	11.7	9.1
Maj.										
1—5	15.1	18.5	19.4	19.4	22.5	16.7	14.5	22.7	17.9	15.6
6—10	13.3	17.0	16.0	18.7	16.5	15.0	14.3	15.3	17.3	16.3
11—15	13.9	17.4	16.5	17.6	18.8	15.6	15.0	18.4	18.4	15.4
16—20	9.2	11.3	15.5	12.4	13.8	10.8	10.4	19.9	14.0	10.3
21—25	15.9	20.0	20.2	18.1	19.8	19.0	15.9	21.1	18.0	16.6
26—30	13.8	16.5	18.0	17.4	19.4	19.9	14.4	19.0	15.2	14.2
Czerwiec.										
31—4	14.4	17.0	17.5	17.1	17.5	16.9	14.8	17.8	14.7	17.4
5—9	16.4	16.6	17.3	17.6	15.1	16.0	15.3	20.4	17.4	16.5
10—14	9.8	11.8	12.6	13.2	14.3	12.1	11.4	13.4	13.1	12.6
15—19.	10.0	12.1	12.7	11.7	15.7	12.2	11.2	14.3	11.4	12.3
20—24	14.0	16.3	19.0	15.2	19.5	16.6	14.2	21.4	15.9	17.0
25—29	17.0	20.0	20.3	20.0	20.6	19.3	16.1	21.5	19.7	20.1

Dzień	Mikuliczyn	Milówka	Mogilany	Myślenice	Nadwórna	Olcza ad Zakopane	Poronin	Stryj	Szczawnica	Wesoła	Zawoja
	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7,12,9.	7, 1, 9.	7,12,9.	7, 1, 9.	7. 1, 9.	7, 2, 9.	6, 1, 9.	7, 1, 7.	7. 2, 9.
Styczeń 1891.											
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1—5	− 5.8	− 8.9	− 6.2	− 6.3	− 4.8	− 9.0	− 9.0	− 4.6	−10.6	− 5.1	− 6.9
6—10	− 6.0	− 6.5	− 7.1	− 5.3	− 5.5	− 6.8	− 6.8	− 3.2	− 3.7	− 3.8	− 4.8
11—15	− 6.8	− 6.5	− 5.7	− 3.4	− 8.5	− 9.1	− 9.6	− 5.3	− 7.7	− 5.0	− 5.8
16—20	−11.5	−11.3	− 9.6	− 8.7	−10.4	−13.6	−14.0	− 9.2	−12.3	− 8.7	− 9.1
21—25	− 9.4	− 6.8	− 4.4	− 3.8	−10.1	− 9.5	− 0.6	− 7.1	−11.3	− 7.3	− 5.8
26—30	− 4.6	− 0.1	+ 1.7	+ 2.1	− 5.5	− 2.1	− 2.3	− 5.8	− 0.5	− 3.9	+ 0.2
Luty.											
31—4	− 3.7	− 1.1	− 1.0	0.9	− 1.5	− 4.3	− 4.3	− 1.9	− 2.7	− 2.9	− 1.0
5—9	− 8.9	− 8.4	− 6.3	− 6.3	− 6.6	−10.8	−11.2	− 4.9	−10.4	− 6.0	− 5.7
10—14	− 6.5	− 6.6	− 5.2	− 5.5	− 6.1	−10.3	−11.2	− 6.9	−11.0	− 6.2	− 4.4
15—19	− 7.9	− 3.5	− 2.8	− 1.6	− 4.0	− 5.0	− 5.5	− 4.6	− 4.4	− 2.7	− 2.7
20—24	− 2.8	− 2.9	− 3.1	− 2.4	− 3.9	− 6.3	− 6.6	− 3.3	− 4.2	− 2.3	− 3.0
Marzec.											
25—1	− 6.2	− 5.2	− 3.4	− 3.3	− 6.5	− 7.4	− 6.2	− 4.6	− 5.6	− 3.7	− 2.1
2—6	+ 0.1	+ 1.5	+ 2.5	+ 3.2	+ 1.2	+ 0.4	− 0.4	+ 0.4	− 0.1	+ 0.2	+ 0.2
7—11	9.5	7.3	8.1	8.6	7.6	4.8	+ 4.2	7.8	+ 4.7	6.9	5.3
12—16	9.5	5.8	5.5	6.1	5.8	3.8	3.4	6.4	5.0	5.6	3.9
17—21	8.6	5.4	5.6	5.7	8.9	3.4	3.9	6.7	6.3	6.3	4.1
22—26	− 2.2	− 2.3	− 0.1	− 0.3	− 0.1	− 3.7	− 3.0	− 0.6	− 2.7	− 1.0	− 1.5
27—31	− 0.9	+ 1.1	+ 1.3	+ 2.2	+ 2.7	− 0.6	− 0.1	+ 0.7	+ 1.0	+ 2.8	+ 1.3
Kwiecień.											
1—5	− 1.6	0.5	− 1.0	—	0.8	− 2.2	− 1.5	0.2	− 0.7	1.5	− 0.4
6—10	+ 0.2	6.9	+ 5.3	—	6.6	+ 4.1	+ 3.8	3.6	+ 5.4	5.2	+ 4.1
11—15	4.2	4.0	4.2	—	5.7	2.7	3.3	6.2	4.5	6.4	3.5
16—20	3.4	4.7	5.3	—	5.9	2.3	3.0	6.4	4.1	6.5	5.2
21—25	2.6	4.9	4.9	—	5.5	2.4	3.3	5.6	4.3	6.7	3.8
26—30	12.4	9.2	9.2	—	10.7	7.9	8.7	8.8	9.6	12.8	8.5
Maj.											
1—5	18.2	17.0	15.4	—	18.4	14.5	15.6	19.0	16.2	18.8	16.9
6—10	12.0	15.7	13.3	—	13.1	13.5	14.7	15.9	14.8	17.0	14.9
11—15	16.0	15.6	15.5	16.7	14.8	13.6	14.2	15.6	14.7	18.0	15.9
16—20	13.6	10.9	9.4	11.2	13.8	7.9	8.6	14.8	10.0	13.1	9.4
21—25	18.8	17.6	17.5	18.9	18.1	16.1	16.9	20.2	17.7	20.0	16.3
26—30	18.4	14.1	14.5	15.6	20.2	12.2	13.3	18.1	14.5	17.1	14.6
Czerwiec.											
31—4	15.0	15.6	15.1	17.5	16.5	14.1	—	16.7	14.6	17.3	16.5
5—9	15.8	16.8	13.1	16.4	16.1	15.4	—	16.5	15.4	16.6	16.4
10—14	12.6	10.5	8.4	12.0	12.6	8.2	—	12.5	11.3	12.2	10.1
15—19.	13.6	11.1	10.9	11.6	12.8	9.1	—	12.6	10.8	13.1	10.7
20—24	15.0	14.7	15.5	16.7	17.1	13.0	—	17.8	14.4	18.8	14.3
25—29	18.3	18.4	18.0	19.8	18.5	16.2	—	19.9	17.0	20.2	18.8

Pięciodniowe średnie (pentady) temperatury w stopniach Celsiusza.

Dzień	Białka	Chrzanów	Demnia ad Skole	Dukla	Kosów	Kraków	Krynica	Kuty	Lubień	Maków
	7, 1, 9.	7, 1, 9.	8, 2, 7.	7, 2, 9.	8, 2, 8.	6,2,10.	7, 2, 9.	8, 1, 9.	7,12,9.	7, 1, 9.
	Lipiec 1891.									
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
30—4	19.4	22.9	24.4	22.4	23.7	22.8	23.2	27.0	24.2	21.5
5—9	15.7	17.3	20.2	17.3	21.1	17.7	20.0	20.0	20.6	16.2
10—14	12.5	15.0	17.9	16.2	19.7	15.5	16.3	18.4	16.7	13.4
15—19	17.2	20.3	21.9	20.3	20.7	20.0	20.5	19.5	21.2	18.6
20—24	16.2	19.3	20.7	19.7	21.4	20.0	21.1	22.7	18.9	18.1
25—29	13.5	16.0	19.3	16.1	20.1	16.5	17.6	20.4	16.5	14.6
	Sierpień.									
30—3	15.9	16.7	19.6	18.7	20.2	16.9	16.1	21.5	21.7	15.8
4—8	14.4	15.2	18.5	17.5	18.8	15.4	14.8	19.9	18.2	14.8
9—13	16.6	18.2	20.6	16.1	19.6	18.0	15.3	22.3	20.4	17.1
14—18	14.6	17.0	20.1	16.2	18.5	16.7	16.5	22.4	18.3	15.5
19—23	15.8	17.0	19.5	18.2	20.9	17.4	16.8	20.9	17.7	15.7
24—28	14.0	18.0	18.1	18.6	21.1	17.0	15.9	23.4	13.8	15.9
	Wrzesień.									
29—2	16.5	18.1	19.3	19.7	22.5	18.1	17.7	23.6	18.0	14.0
3—7	16.4	19.3	20.9	19.5	23.3	18.1	17.6	23.0	18.7	17.4
8—12	10.1	15.0	14.3	13.5	17.4	13.4	12.4	17.5	14.6	12.3
13—17	12.1	16.4	13.4	15.0	15.4	14.1	12.8	17.2	16.3	14.5
18—22	13.1	15.6	17.3	17.4	18.9	15.7	13.4	18.7	16.7	15.4
23—27	6.0	9.9	9.3	8.2	11.6	8.6	7.5	13.3	9.9	8.3
	Październik.									
28—2	8.6	13.1	10.2	11.9	13.8	11.4	7.8	14.1	12.5	11.1
3—7	9.9	13.6	12.2	12.6	14.3	12.6	11.0	14.4	13.1	10.9
8—12	9.3	14.0	11.5	13.8	13.4	12.5	11.2	14.8	12.9	13.2
13—17	9.8	15.9	11.8	13.6	16.1	13.5	10.8	14.7	14.5	14.1
18—22	7.8	13.9	12.8	13.6	15.8	11.5	10.1	17.8	13.3	11.9
23—27	9.5	14.9	13.2	15.2	13.9	12.0	11.2	16.0	12.5	11.9
	Listopad.									
28—1	− 2.8	1.3	− 2.7	− 0.8	− 0.5	+ 0.1	− 1.7	− 0.3	− 0.9	0.9
2—6	− 3.8	− 0.8	− 2.4	− 2.6	− 1.1	− 1.5	− 4.8	+ 1.2	− 4.2	− 2.2
7—11	− 4.7	− 0.8	− 2.1	+ 1.1	− 2.0	− 1.3	− 1.9	− 0.8	+ 2.6	− 2.1
12—16	− 2.1	+ 5.1	+ 7.8	7.5	+ 6.1	+ 4.0	+ 4.9	+ 5.2	7.0	+ 5.9
17—21	+ 2.2	4.3	5.4	4.5	3.6	5.2	2.8	3.0	8.4	4.8
22—26	2.4	3.7	6.7	4.4	5.1	4.3	3.5	6.1	3.9	4.6
	Grudzień.									
27—1	0.8	2.4	3.5	2.1	4.9	1.5	0.8	3.7	1.0	1.7
2—6	1.6	4.9	4.7	4.1	4.2	3.8	0.5	3.2	0.2	3.0
7—11	1.4	5.0	4.8	3.5	5.7	5.4	1.7	2.8	− 1.0	5.4
12—16	− 0.8	2.3	0.5	1.6	3.4	3.1	− 1.4	2.0	− 1.3	2.9
17—21	−10.0	− 7.3	− 9.0	− 8.7	− 8.4	− 7.1	− 9.3	− 6.9	− 5.7	− 7.6
22—26	− 6.2	− 2.4	− 1.9	− 1.9	− 3.2	− 3.4	− 3.2	− 1.4	− 6.7	− 1.9
27—31	− 1.3	+ 1.1	+ 3.0	+ 0.9	− 0.2	+ 0.2	− 1.0	+ 0.7	− 1.0	+ 0.7

Dzień	Mikuliczyn	Milówka	Mogilany	Myślenice	Nadwórna	Olcza ad Zakopane	Poronin	Stryj	Szczawnica	Wesoła	Zawoja
	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7,12.9.	7, 1, 9.	7,12,9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	6, 1, 9.	7, 1, 7.	7, 2, 9.
	Lipiec 1891.										
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
30—4	22.3	23.0	22.8	23.7	22.2	—	—	20.6	20.7	—	22.6
5—9	17.8	16.6	15.8	18.2	18.8	—	—	16.8	16.6	18.9	15.9
10—14	14.7	14.0	14.4	15.9	15.9	—	—	14.6	13.8	17.0	14.4
15—19	20.0	19.5	19.2	20.7	18.9	—	—	18.0	18.4	22.2	19.3
20—24	18.6	17.6	18.1	20.2	19.1	—	—	18.1	17.9	21.6	18.0
25—29	14.7	15.0	15.1	15.8	16.3	—	—	15.5	14.8	16.8	15.0
	Sierpień.										
30—3	16.7	17.6	15.6	18.5	19.0	—	—	—	16.6	18.5	16.3
4—8	14.0	14.2	14.7	16.4	—	—	—	—	14.7	17.5	15.1
9—13	14.8	16.7	17.2	19.7	–	—	—	—	16.8	19.3	17.0
14—18	15.3	15.6	16.7	18.2	17.5	—	—	—	15.4	17.5	15.4
19—23	15.7	16.7	16.5	18.3	17.3	—	—	—	16.3	—	16.2
24—28	16.6	16.9	16.4	17.6	17.0	—	—	—	15.1	20.5	17.1
	Wrzesień.										
29—2	19.4	18.2	17.3	18.7	18.9	—	15.9	19.0	17.4	19.4	18.0
3—7	19.2	17.7	17.5	19.1	20.0	—	16.4	20.2	17.8	19.5	17.9
8—12	14.3	13.2	13.5	13.3	14.2	—	10.7	13.6	11.5	14.1	14.7
13—17	13.6	15.6	13.6	16.7	14.5	—	12.1	13.1	13.5	14.4	15.1
18—22	16.1	16.3	14.5	17.3	16.1	—	12.9	16.5	14.4	16.5	15.9
23—27	8.7	8.4	8.4	10.6	9.3	—	5.6	9.1	7.0	7.5	9.3
	Październik.										
28—2	9.5	11.2	11.1	12.9	10.1	6.3	9.6	9.4	9.7	11.5	12.1
3—7	11.9	12.9	11.9	13.3	11.0	10.0	8.7	11.4	12.3	13.8	11.8
8—12	9.1	13.8	12.0	14.6	9.1	9.3	—	10.6	12.7	11.3	13.2
13—17	9.0	14.7	14.4	17.1	10.2	10.5	10.1	10.1	12.1	12.3	15.1
18—22	11.1	13.3	14.0	15.1	12.3	8.2	7.6	12.1	11.6	12.4	12.6
23—27	10.6	14.6	13.3	17.1	11.3	9.9	9.0	12.2	13.4	13.4	12.1
	Listopad.										
28—1	− 2.2	− 1.0	− 1.2	− 0.6	− 3.2	− 4.3	− 3.8	− 1.2	− 1.6	− 0.6	− 0.5
2—6	− 0.7	− 3.0	− 2.7	+ 0.3	− 2.4	− 5.9	− 5.6	− 2.7	− 3.5	− 2.6	− 2.4
7—11	− 3.4	− 0.8	− 1.9	− 0.5	− 3.4	− 5.6	− 5.6	− 1.7	− 1.2	+ 0.8	− 2.3
12—16	+ 5.3	+ 7.0	+ 4.2	+ 6.2	+ 6.1	+ 2.1	+ 1.8	+ 5.7	+ 5.7	7.5	+ 3.3
17—21	5.1	4.5	4.9	5.6	5.6	1.9	1.8	5.0	4.1	4.3	3.6
22—26	5.2	4.9	2.5	3.3	4.7	2.1	2.1	5.6	5.4	5.5	4.2
	Grudzień.										
27—1	3.2	1.1	1.3	1.5	3.0	0.8	− 1.4	+ 3.9	1.5	4.9	0.0
2—6	4.5	4.0	4.2	5.0	5.1	1.0	+ 1.0	4.7	3.0	3.9	2.9
7—11	5.0	4.4	4.5	6.3	4.9	1.7	1.6	4.8	4.4	3.6	4.4
12—16	1.7	1.1	1.7	3.0	2.3	− 0.9	− 1.0	2.5	0.2	2.7	1.3
17—21	−10.2	− 9.3	−10.6	− 7.4	− 8.7	−11.1	−11.4	− 9.3	− 9.3	—	− 7.7
22—26	− 2.0	− 4.0	− 2.8	− 1.1	− 2.0	− 7.4	− 7.6	− 0.6	− 3.1	− 0.9	− 4.2
27—31	+ 2.2	+ 0.9	+ 0.5	+ 0.1	+ 2.4	− 1.5	− 2.3	+ 1.6	+ 0.8	+ 2.0	+ 0.6

Najwyższa obserwowana temperatura miesiąca w r. 1891.

Miesiąc	Białka	Chrzanów	Demnia ad Skole	Dukla	Kosów	Kraków	Krynica	Kuty	Lubień	Maków
	7, 1, 9.	7, 1, 9.	8, 2, 7.	7, 2, 9	8, 2, 8.	6,2,10.	7, 2, 9.	8, 1, 9.	7,12.9.	7, 1, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	+ 2.2 25	+ 4.0 30	+ 4.2 31	+ 1.0 26	+ 6.2 5	+ 5.0 25	+ 1.2 8	+ 3.8 11	+ 3.1 29	+ 2.7 30
Luty	5.6 24	6.0 26	5.0 20	3.2 25	8.1 12	4.0 25, 26	2.5 25, 26	8.0 17	4.0 10	2.1 1
Marzec	19.4 19	16.8 11	15.1 11	14.5 14	16.9 15	17.5 11	12.5 18	17.5 7	17.0 15	13.4 11
Kwiecień	13.7 28	17.2 30	16.5 30	18.2 30	16.0 30	19.2 30	15.0 30	21.2 29	16.0 30	14.2 7
Maj	25.5 3	30.2 3	30.6 3	27.6 3	30.7 3	28.6 2	22.5 3	34.0 3	26.1 30	22.4 2
Czerwiec	27.8 9	28.2 9	30.4 9	29.4 9	30.4 9	29.5 9	26.2 9	32.0 9	25.0 9	30.8 30
Lipiec	28.0 1	29.6 4	33.2 4	30.4 1	30.6 3	31.5 1	27.5 2	36.2 1	28.3 4	28.8 1
Sierpień	25.0 1	27.6 27	28.8 11	25.2 2	30.0 28	27.3 28	25.0 29	33.9 29	28.0 11	22.4 10
Wrzesień	26.1 5	32.0 5	32.0 4	29.8 5	32.8 4	30.2 5	26.3 5	35.0 4	27.0 5	25.2 5
Październik	18.8 22	25.0 15	22.6 25	20.4 22	28.4 22	21.5 17	18.8 22	29.4 22	22.0 18	20.4 22
Listopad	10.5 14	19.0 16	14.6 15	12.2 15	14.8 16	13.0 15	11.2 15	12.3 17	14.0 17	11.2 14
Grudzień	7.8 11	12.2 5	8.4 1	7.2 2	13.4 11	11.3 6	5.0 2	11.2 11	5.4 5	10.1 6

Najniższa obserwowana temperatura miesiąca w r. 1891.

Miesiąc	Białka	Chrzanów	Demnia ad Skole	Dukla	Kosów	Kraków	Krynica	Kuty	Lubień	Maków
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	—20.7 15	—15.0 4	- 18.4 18	—20.0 18	—20.0 22	—21.5 24	—22.5 24	—17.2 22	—22.0 23	—23.1 1
Luty	—17.8 8	—13.0 9	—20.2 9	—19.6 8	—15.6 11	—17.2 9	—21.2 9	—15.0 9	—23.4 9	—17.2 9
Marzec	—12.1 25	—11.8 1	—16.0 1	— 6.6 1	—11.2 1	—12.8 1	—17.5 1	—10.0 1	—11.0 25	—10.2 25
Kwiecień	— 4.8 4	— 2.8 2	— 7.9 2	— 2.6 1	— 0.2 6	— 2.8 2, 4	— 7.5 1	— 2.5 1	— 4.0 2	— 3.4 2
Maj	+ 1.8 18	+ 6.2 18	+ 7.8 14	+ 7.0 18	+ 8.1 18	+ 2.6 19	+ 3.8 19	+10.2 19	+ 7.0 18	+ 3.0 18
Czerwiec	4.4 13	6.2 12	5.4 14	8.0 13	8.5 13	4.6 13	6.2 13	6.2 13	10.0 12	7.0 13
Lipiec	8.9 13	10.6 13	11.2 11	10.0 1	14.6 13	10.4 31	12.5 30	12.3 18	14.0 13	9.6 5
Sierpień	9.7 26	10.2 8	8.8 26	11.2 7	14.2 8	8.1 8	10.1 8	12.5 8	10.0 25	9.9 7
Wrzesień	0.2 25	2.6 24	0.8 26	2.8 26	6.2 25	1.9 26	2.4 26	7.0 25	5.3 24	4.2 25
Październik	— 8.6 31	— 5.2 31	— 7.4 31	— 5.6 31	— 5.8 31	— 4.6 31	— 7.5 31	— 5.1 31	— 4.4 31	-- 3.4 31
Listopad	—14.7 6	—10.0 6	— 8.4 6	—12.6 6	—12.6 8	—10.8 6	—13.2 6	— 7.2 9	—15.0 6	—12.1 6
Grudzień	—19.7 20	—13.3 20	—15.8 21	—14.2 20	—12.8 20	—11.7 20	—15.1 20	—12.1 20	—10.2 23	—16.7 20

temperatura miesiąca w r. 1891.

Mikuliczyn	Milówka	Mogilany	Myślenice	Nadwórna	Olcza ad Zakopane	Poronin	Stryj	Szczawnica	Wesoła	Zawoja
7, 1, 9.	7, 1. 9.	7,12.9.	7, 1. 9.	7,12,9.	7. 1, 9.	7, 1, 9.	7. 2, 9.	6, 1. 9.	7. 1, 7.	7, 2, 9.
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
+ 0.0 31	+ 4.2 29	+ 6.5 30	+ 5.1 30	+ 3.0 31	+ 3.4 25	+ 0.6 26	+ 3.3 8	+ 2.7 9	+ 1.5 30	+ 4.1 30
6.0 12	5.4 1	3.2 25	4.4 25	5.8 16	3.8 24	4.4 24	3.4 1	5.5 24	3.9 28	6.1 27
11.0 11	16.2 17	14.1 11	14.4 19	17.2 11	11.2 14	12.0 11	16.4 11	16.0 17	17.0 17	9.4 11
22.0 29	15.2 30	15.2 30	—	17.2 28	12.0 28	14.6 30	17.5 28	16.5 30	17.6 30	13.0 29
28.0 3	28.1 8	26.0 3	27.0 22	29.2 3	26.6 3	26.6 3	27.0 3	28.0 3	28.2 3	24.2 24
29.0 9	29.2 30	30.0 30	30.9 30	29.0 9	22.0 9	—	29.8 9	27.5 29	30.0 9	28.1 8
30.0 3	30.4 1	30.0 1	32.4 1	30.0 2	—	—	29.8 1	30.0 1	28.0 17	30.4 2
24.0 28	26.0 28	23.8 28	29.1 28	25.0 28	—	—	—	27.0 29	28.3 29	28.1 28
26.0 4	29.6 5	28.6 5	32.2 4	27.2 4	—	26.8 4	28.7 4	26.3 4	30.8 5	30.1 5
21.0 15	24.0 23	20.0 26	26.6 26	21.8 22	19.0 22	18.6 26	20.8 26	21.0 22	22.2 24	21.4 2
12.0 27	16.1 15	10.7 16	14.8 15	15.0 27	10.1 29	11.7 14	14.0 27	12.5 27	13.3 26	11.4 14
9.0 6	9.1 6	10.0 6	12.2 6	10.8 6	9.6 11	9.4 11	9.8 11	7.4 11	6.1 27	10.0 6

temperatura miesiąca w r. 1891.

Mikuliczyn	Milówka	Mogilany	Myślenice	Nadwórna	Olcza ad Zakopane	Poronin	Stryj	Szczawnica	Wesoła	Zawoja
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
—32.0 18	—19.2 18	—13.2 19	- 15.6 8	—21.2 22	—28.0 19	—24.4 18	—17.8 19	—27.1 24	—20.0 18	—18.0 14
—20.0 8	—21.2 8	—13.0 8	—15.0 8	—19.0 8	—21.8 9	—23.2 8	—17.0 11	—25.1 9	—17.5 11	—16.1 8
—16.0 1	—12.6 25	— 8.0 1	— 8.0 25	- 16.4 1	—17.0 25	—17.0 25	—18.1 2	—17.5 1	— 9.3 1	—14.0 25
— 7.0 3	— 4.7 3	— 4.3 3	——	— 2.6 2	— 7.0 2	— 6.6 3	— 5.5 1	— 6.5 3	— 2.2 3	— 5.4 3
+ 5.6 18	+ 4.1 18	+ 4.2 18	+ 4.8 18	+ 4.0 18	+ 0.2 18	+ 0.9 18	+ 5.4 18	+ 2.0 19	+ 8.2 19	+ 5.2 18
5.0 13	5.3 13	5.0 13	6.8 13	6.2 13	3.8 13	—	5.9 14	4.0 12	7.2 13	5.1 13
9.0 13	11.4 10	11.5 10	12.2 10	12.4 11	—	—	13.4 11	8.5 11	13.7 27	10.0 26
8.6 8	9.1 8	10.0 7	10.8 7	12.0 21	—	—	--	5.0 8	13.3 8	9.2 7
—	1.9 25	2.0 24	5.4 26	3.6 25	—	— 2.4 26	[illegible].6 24	— 0.5 26	1.4 25	1.0 25
— 7.4 31	— 5.6 31	— 6.2 31	— 4.4 31	— 7.0 31	— 9.0 31	— 9.3 31	— 5.6 31	— 7.2 31	— 5.8 31	— 5.4 31
— 9.6 9	—13.2 6	—10.0 6	— 6.2 9	—10.2 7	—20.0 6	—20.4 6	—11.2 6	—13.3 6	—12.8 6	—13.1 6
—20.2 20	—22.1 20	—13.0 20	—11.4 20	—17.6 21	—23.3 10	—23.5 20	—12.8 20	—15.4 20	—17.0 20	—16.0 20

Średnie miesięczne i roczne temperatury w r. 1891 w stopniach Celsiusza.

Miesiąc	Białka	Chrzanów	Demnia ad Skole	Dukla	Kosów	Kraków	Krynica	Kuty	Lubień	Maków
	7, 1, 9.	7, 1, 9.	8, 2, 7.	7, 2, 9.	8, 2, 8.	6,2,10.	7, 2, 9.	8, 1, 9.	7,12,9.	7, 1, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	— 8.1	— 4.6	— 5.4	— 6.1	— 5.9	— 5.2	— 7.5	— 6.2	— 5.9	— 6.2
Luty	— 6.4	— 2.6	— 4.6	— 4.5	— 3.0	— 3.3	— 6.2	— 3.4	— 5.4	— 4.6
Marzec	+ 1.5	+ 3.7	+ 3.5	+ 2.7	+ 5.0	+ 3.7	+ 0.6	+ 4.1	+ 5.2	+ 2.6
Kwiecień	3.5	6.0	5.8	5.9	6.5	5.7	3.9	7.0	0.9	4.9
Maj	13.6	16.8	17.6	17.2	18.6	15.6	14.1	19.0	16.3	14.7
Czerwiec	14.0	15.8	16.8	16.0	17.3	15.7	14.0	18.5	15.3	16.3
Lipiec	15.5	18.1	20.5	18.4	21.0	18.4	17.1	21.2	19.8	16.7
Sierpień	15.5	17.1	19.5	17.8	19.9	17.1	16.1	21.9	18.3	15.9
Wrzesień	11 6	15.2	14.9	14.9	17.1	14.0	12.6	18.0	15.0	13.6
Październik	7.9	12.8	10.2	11.4	12.1	10.7	9.0	13.3	11.6	10.8
Listopad	— 0.2	2.3	2.2	2.7	2.2	2.1	0.8	3.0	3.1	2.2
Grudzień	— 2.5	0.7	0.6	0.0	0.9	0.3	— 2.1	0.1	— 2.9	0.7
Średnia roczna	5.5	8.4	8.5	8.0	9.3	7.9	6.0	9.7	8.1	7.2

Miesiąc	Mikuliczyn	Milówka	Mogilany	Myślenice	Nadwórna	Olcza ad Zakopane	Poronin	Stryj	Szczawnica	Wesoła	Zawoja
	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7,12,9.	7, 1, 9.	7,12,9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	6, 1, 9.	7, 1, 7.	7, 2, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	— 7.1	— 6.5	— 5.1	— 4.1	— 7.2	— 8.2	— 8.5	— 5.7	— 7.6	— 5.3	— 5.2
Luty	— 5.2	— 4.7	— 3.7	— 3.1	— 4.7	— 7.3	— 7.7	— 4.2	— 6.3	— 3.3	— 3.3
Marzec	+ 4.1	+ 2.8	+ 3.5	+ 4.0	+ 3.8	+ 0.9	+ 1.0	+ 3.2	+ 2.0	+ 3.3	+ 2.2
Kwiecień	3.6	5.0	4.3	—	5.9	2.8	3.4	5.2	4.5	6.5	4.0
Maj	15.8	15.2	14.3	15.4	15.8	13.0	13.9	17.2	14.7	17.3	14.7
Czerwiec	15.2	14.8	14.3	15.9	15.8	12.6	—	16.2	14.0	16.0	14.7
Lipiec	17.9	17.2	17.2	18.8	18.5	—	—	19.8	16.9	18.8	17.2
Sierpień	15.8	16.2	16.3	18.2	17.5	—	—	—	16.0	18.8	16.4
Wrzesień	—	14.1	13.5	15.7	14.8	—	11.8	14.3	12.7	14.8	14.7
Październik	8.8	11.8	10.7	13.4	8.3	7.5	6.5	9.5	10.5	10.4	11.1
Listopad	2.3	2.2	1.4	2.7	2.1	— 1.1	— 1.1	2.5	2.0	3.0	1.1
Grudzień	0.2	— 0.4	— 0.1	1.9	0.7	— 3.0	— 3.3	0.7	— 0.6	1.6	— 0.4
Średnia roczna	—	7.3	7.2	—	7.6	—	—	—	6.6	8.5	7.3

Średnie dzienne temperatury, ciśnienia powietrza i sumy opadów atm. przy Morskiem Oku w r. 1891.

Dnia	Średnia dzienna temperatura			Dnia	Średnia dzienna temperatura			Dnia	Ciśnienie pow. w milim.	
	Lipiec	Sierpień	Wrzes.		Czerw.	Lipiec	Sierpień		Lipiec	Sierpień
	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.		7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.		7, 1, 9.	7, 1, 9.
1	18.7	14.2	11.7	16	13.5	11.3	11.3	1	648.3	644.6
2	17.8	8.6	14.9	17	—	14.6	11.3	2	46 3	43.9
3	15.5	11.1	15.8	18	—	14.2	10.5	3	44 9	43.3
4	17.5	8.7	15.8	19	—	13.8	12.7	4	45.3	42.9
5	15.0	10.7	16.5	20	5.5	12.8	10.9	5	44.4	44.6
6	10.8	10.3	12.7	21	6.7	10.4	1..3	6	41.8	41.8
7	12.4	8.6	11.8	22	11.1	11.8	11.4	7	41.6	43.9
8	10.8	6.7	15.5	23	11.3	11.6	13.1	8	41.9	43.6
9	10.7	11.1	11.5	24	8.9	13.3	11.0	9	40.9	45.4
10	7.4	16.4	10.0	25	11.3	8.8	12.6	10	39.4	44.6
11	8.0	13.0	11.3	26	12.1	7.9	13.5	11	40 6	45.6
12	8.7	11.9	13.6	27	12.0	10.4	15.2	12	42.9	45.6
13	9.5	12.1	12.8	28	9.8	12.7	16.7	13	42.4	43.9
14	10.2	11.4	13.5	29	12.3	10.2	14.6	14	42.3	44.1
15	12.5	11.3	15.0	30	16.4	11.7	13.0	15	44.8	44.8
				31	—	11.6	13.4			

Dnia	Ciśnienie pow. w milim.		Dnia	Ilość opadu w milimetrach			Dnia	Ilość opadu w milimetrach		
	Lipiec	Sierpień		Lipiec	Sierpień	Wrzes.		Czerw.	Lipiec	Sierpień
	7, 1, 9.	7, 1, 9.								
16	44.6	42.4	1	1.5	0.0	0.0	16	0.0	3.2	5.4
17	44.6	42.9	2	28.9	0.0	0.0	17	—	3.2	0.0
18	47.1	43.4	3	22.5	0.7	0.0	18	27.2	6.5	0.0
19	47.1	43.3	4	8.7	5.6	0.0	19	24.0	11.7	0.0
20	45.9	40.4	5	18.2	4.5	0.0	20	27.2	14.3	11.5
21	43.4	41.3	6	16.4	6.7	16.4	21	14.0	26.0	0.0
22	45.8	40.3	7	6.7	0.0	51.3	22	0.2	3.8	0.3
23	46.1	38.6	8	1.5	1.2	0.0	23	2.2	0.2	3.0
24	45.3	39.9	9	0.8	0.0	0.0	24	10.3	2.3	3.2
25	45.3	44.4	10	0.4	0.2	0.0	25	0.1	42.6	0.0
26	44.4	46.9	11	0.3	16.0	0.0	26	8.3	4.4	0.0
27	42.6	47.3	12	3.2	6.4	0.0	27	0.9	0.0	2.3
28	40.6	46.8	13	7.9	2.4	0.0	28	18.7	2.1	0.0
29	41.9	46.9	14	32.3	1.3	0.0	29	0.0	53.5	0.6
30	39.3	45.1	15	0.0	15.0	0.0	30	0.0	16.2	8.2
31	43.3	43.6					31	—	1.2	0.3

Max. temp. w lipcu 23.6 d. 1, — w sierpniu 21.0 d. 10
Min. „ „ 5.3 d. 26,— „ 4.9 d. 18
Średnia mies. „ 12.1 „ 11.9

Max. ciśn. pow. w lipcu 649.6 d. 1, w sierpniu 648.1 d. 27
Min. „ „ „ 638 1 d. 30, „ 638.1 d. 23
Średnia miesięcz. „ 641.1 . „ 641.2

Sumy miesięczne opadów w milimetrach: w czerwcu (133.1), w lipcu 337.3, w sierpniu 92.6 we wrześniu (73.1)
dni deszczowych „ (11) „ 28 „ 20 „ (3)

Pięciodniowe sumy opadu atmosferycznego w milimetrach.

Dzień	Chrzanów	Demnia ad Skole	Dukla	Kosów	Kraków	Krynica	Maków	Mikuliczyn	Milówka	Mogilany	Myślenice	Nadwórna	Olcza ad Zakopane	Poronin	Stryj	Szczawnica	Wesoła	Zawoja
	7, 1, 9.	8, 2, 7.	7, 2, 9.	8, 2, 8.	6, 2, 10.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 12, 9.	7, 1, 9.	7, 12, 9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	6, 1, 9.	7, 1, 7.	7, 2, 9.
Styczeń 1891.																		
1—5	2.5	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.3	3.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.5
6—10	9.5	0.0	34.8	0.0	6.9	15.4	7.9	0.0	15.5	0.2	8.9	4.5	0.0	16.1	1.1	18.2	5.8	7.6
11—15	5.0	0.0	0.4	3.2	3.6	8.4	4.9	2.0	8.4	0.5	8.9	2.2	2.0	8.4	1.6	19.8	2.6	5.1
16—20	10.8	1.9	20.4	4.4	7.6	11.9	15.3	16.6	12.2	0.3	20.3	6.5	7.0	11.8	45.5	39.7	9.6	18.4
21—25	10.0	0 0	9.8	0.0	4.4	5.0	3.4	0.0	3.6	0.0	1.9	0.0	1.6	4.4	2.9	15.8	5.4	13.2
26—30	3.6	3.1	7.5	3.1	2.9	5.2	6.4	1.8	5.2	0.0	1.8	0.0	2.8	4.9	1.3	12.2	8.5	6.5
Luty.																		
31—4	6.2	0.0	0.0	2.7	3.3	4.8	6.5	0.4	6.8	0.0	15.4	4.3	3.8	4.9	2.3	4.3	16.3	10.0
5—9	2.0	5.3	0.0	2.3	2.2	22.7	15.3	2.2	4.5	0.2	7.1	5.2	5.3	10.2	1.4	22.7	3.1	9.9
10—14	0.0	0.0	9.9	0.0	0.4	4.3	0.1	0.0	1.8	0.0	0.0	0.0	1.3	3.6	2.1	12.0	1.8	4.5
15—19	2.1	1.1	4.5	0.7	0.8	1.4	2.9	4.6	0.4	0.0	1.7	8.7	0.5	1.6	0.0	6.4	2.2	0.9
20—24	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0'0	0.0	0.0	1.9	0.0	0.1	0.0
Marzec.																		
25—1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2—6	17.9	6.1	11.9	0.0	11.7	19.9	14.6	2.6	7.6	0.5	23.5	6.2	10.6	19.5	9.2	24.3	10.8	20.2
7—11	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
12—16	2.2	0.9	16.2	0.0	2.3	6.3	1.2	2.7	2.3	0.0	2.7	0.0	3.2	3.7	0.3	9.6	16.1	2.0
17—21	21.4	15.0	4.9	0.0	15.9	3.3	3.5	9.8	28.1	1.0	17.5	2.3	2.7	5.8	3.2	1.2	9.9	19.3
22—26	0.9	10.1	6.9	3.1	7.1	12.2	12.6	13.2	9.0	1.7	8.2	14.3	7.0	13.5	6.3	10.0	5.0	14.6
27—31	13.7	13.8	4.9	0.5	10.3	2.3	0.0	2.8	10.4	0.8	4.7	2.3	0.0	0.4	8.1	0.3	3.4	5.3
Kwiecień.																		
1—5	4.5	2.3	2.3	0.0	2.2	5.4	2.1	2.0	1.4	1.6	—	0.0	0.0	0.1	1.4	0.8	0.5	2.8
6—10	1.0	0.3	2.8	0.5	0.1	4.2	0.0	1.4	1.7	0.7	—	0.0	0.1	1.5	4.3	0.0	2.7	0.2
11—15	17.6	4.5	11.2	0.4	14.1	7.9	12.2	9.7	9.1	19.2	—	11.8	7.4	17.1	3.0	8.8	11.8	15.6
16—20	9.7	29.0	18.7	8.0	6.2	25.2	4.0	13.2	1.5	9.6	—	23.4	2.7	6.5	23.5	20.5	18.4	5.3
21—25	1.2	25.2	5.1	11.3	0.8	11.0	2.8	16.6	0.3	6.7	—	7.3	0.0	3.8	4.5	2.4	0.3	4.4
26—30	11.9	14.8	18.3	8.7	13.0	11.0	15.7	19.8	19.2	15.3	—	4.5	12.1	16.6	11.9	22.5	23.1	30.5
Maj.																		
1—5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	—	0.0	0.1	0.7	0.0	0.0	0.0	1.0
6—10	10.2	0.0	0.0	0.0	9.7	0.0	7.2	7.8	6.0	2.7	—	0.0	3.8	14.9	0.0	4.9	0.0	5.4
11—15	11.6	7.8	3.0	0.7	5.1	1.9	0.2	3.8	8.5	7.2	1.3	10.9	3.5	8.5	7.7	0.0	1.9	2.8
16—20	26.8	19.7	19.6	32.9	37.9	27.6	24.1	30.2	42.6	42.6	10.3	18.2	28.9	52.4	9.9	49.3	11.9	48.5
21—25	0.9	4.5	13.1	0.0	4.0	8.2	4.7	0.5	7.6	[illegible]	0.9	6.6	5.0	12.4	12.1	6.7	19.7	7.3
26—30	12.2	4.4	2.0	1.9	18.1	14.4	15.6	10.3	31.6	23.7	18.7	28.7	17.2	25.4	3.6	15.8	11.8	18.0
Czerwiec.																		
31—4	1.9	48.8	2.6	27.9	3.7	0.0	9.8	57.6	4.3	6.6	8.7	44.5	70.5	—	42.2	3.6	3.3	3.7
5—9	22.8	28.5	29.6	5.0	20.5	32.3	43.4	12.4	45.4	36.6	45.0	15.2	77.0	—	45.7	35.9	28.3	73.7
10—14	20.3	18.9	31.3	9.5	24.1	30.9	7.2	7.9	45.2	37.6	5.6	3.2	40.9	—	10.3	40.0	31.4	40.0
15—19	8.8	54.1	31.2	12.5	19.6	21.9	10.6	6.4	11.8	35.0	10.6	8.3	45.3	—	26.9	28.0	24.2	23.3
20—24	54.3	44.4	37.5	122.6	44.9	44.1	34.6	49.0	46.6	53.4	34.6	6.8	64.8	—	30.7	43.0	8.5	52.7
25—29	36.2	21.4	21.8	6.7	7.6	23.8	15.3	43.6	24.2	29.0	14.7	29.9	65.0	—	7.0	23.3	4.7	20.1

Pięciodniowe sumy opadu atmosferycznego w milimetrach.

Dzień	Chrzanów	Demnia ad Skole	Dukla	Kosów	Kraków	Krynica	Maków	Mikuliczyn	Milówka	Mogilany	Myślenice	Nadwórna	Olcza ad Zakopane	Poronin	Stryj	Szczawnica	Wesoła	Zawoja
	7, 1, 9.	8, 2. 7.	7. 2, 9.	8, 2, 8.	6,2,10.	7, 2, 9.	7, 1. 9.	7. 1, 9.	7, 1, 9.	7, 12,9.	7, 1. 9.	7, 12,9.	7, 1, 9.	7. 1, 9.	7, 2, 9.	6, 1, 9.	7, 1, 7.	7, 2, 9.
Lipiec 1891.																		
30—4	17.9	19.4	35.7	29.6	10.6	18.2	15.3	29.6	30.7	2.4	44.0	43.4	—	—	18.9	7.6	13.6	26.7
5—9	20.4	82.5	34.0	41.9	19.5	25.3	13.7	44.3	24.5	50.1	35.0	32.1	—	—	33.9	22.1	14.0	32.4
10—14	38.4	34.6	37.1	13.4	51.6	41.8	45.6	7.5	35.6	64.5	28.6	41.5	—	—	17.4	39.7	22.7	55.1
15—19	2.7	14.1	1.3	37.5	4.2	1.2	35.2	33.7	3.2	2.4	5.6	60.4	—	—	12.3	4.9	0.0	12.5
20—24	62.7	14.7	8.9	0.0	2.8	5.9	21.2	14.3	57.5	19.7	22.7	0.0	—	—	0.0	16.3	10.4	74.3
25—29	14.0	15.6	21.0	27.5	28.1	15.8	47.2	33.6	12.4	27.1	10.6	18.4	—	—	25.4	32.0	17.9	17.3
Sierpień.																		
30—3	17.4	12.6	18.2	7.4	15.2	18.9	23.4	14.3	10.6	22.6	8.5	—	—	—	8.7	23.7	22.9	10.5
4—8	21.7	7.8	19.3	0.5	25.4	12.5	10.1	5.0	41.4	1.7	0.8	—	—	—	15.6	9.2	13.3	37.9
9—13	3.5	1.5	3.0	0.0	6.8	0.6	12.7	1.1	2.0	8.1	8.6	—	—	—	0.0	12.3	7.1	22.4
14—18	11.3	0.8	2.0	34.4	1.8	3.6	8.3	14.4	12.0	5.2	3.6	7.9	—	—	3.4	11.5	9.1	19.0
19—23	31.2	10.4	15.4	0.0	22.0	7.9	17.6	5.2	39.5	2.6	24.4	21.4	—	—	3.6	7.9	31.3	32.9
24—28	0.0	8.4	0.0	15.2	2.9	8.9	9.3	8.8	1.5	3.4	2.0	8.4	—	—	7.5	3.8	0.0	1.3
Wrzesień.																		
29—2	15.5	17.6	3.1	0.2	4.3	0.0	6.2	1.7	3.7	6.3	19.0	8.5	—	0.0	9.3	17.5	2.2	24.0
3—7	14.0	11.0	34.9	3.9	28.2	13.2	28.4	1.1	37.5	36.6	20.5	14.0	—	26.7	0.0	17.0	14.9	57.4
8--12	0.0	0.0	0.0	15.4	0.0	10.5	15.6	11.0	0.0	0.0	0.0	0.0	—	0.0	0.0	6.1	0.0	0.0
13—17	5.6	10.5	11.2	2.5	4.5	6.8	7.8	9.0	5.7	0.0	0.0	14.0	—	10.6	3.2	10.3	16.3	7.0
18—22	1.4	14.8	9.2	1.4	0.6	0.0	0.0	0.5	1.1	0.0	0.0	3.3	—	5.1	0.0	0.0	11.6	1.5
23—27	1.6	2.8	3.0	4.1	0.8	8.1	5.6	1.7	0.0	6.1	0.0	8.5	—	3.3	2.8	1.6	1.5	5.0
Październik.																		
28—2	1.7	0.6	0.9	0.0	1.9	0.0	9.0	0.6	6.1	0.0	6.7	4.6	0.0	11.7	0.2	0.7	0.3	4.1
3—7	6.4	1.6	1.9	0.0	2.2	5.0	5.3	2.8	0.0	3.5	3.0	2.0	0.0	0.0	3.0	3.7	1.8	5.1
8—12	1.0	0.0	2.2	0.0	2.4	1.0	7.4	0.0	0.5	5.8	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	1.3
13—17	0.0	6.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
18—22	5.8	0.0	2.7	7.2	6.8	6.4	10.4	9.1	7.6	8.4	8.9	14.2	4.6	4.6	4.2	6.2	3.8	7.8
23—27	3.4	12.2	2.5	1.8	8.6	0.5	6.6	2.4	2.7	1.3	7.1	9.3	5.0	1.0	0.0	1.5	16.9	5.2
Listopad.																		
28—1	3.7	0.2	2.4	10.3	8.2	14.3	9.4	6.9	1.8	2.2	6.5	1.8	0.0	4.6	8.4	17.0	3.7	13.9
2—6	2.1	3.1	0.4	4.6	2.4	1.9	5.4	3.2	2.2	9.8	0.0	5.4	5.5	5.5	0.8	4.5	1.5	4.5
7—11	1.8	1.4	0.0	1.0	1.5	1.0	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	2.5	2.5	0.8	3.5	0.1	0.4
12—16	3.0	9.9	3.8	0.9	3.2	1.1	2.8	3.1	0.5	5.3	1.6	0.0	1.5	0.0	5.8	0.8	6.0	0.5
17—21	5.4	21.8	2.9	1.8	1.4	6.2	5.1	13.3	7.9	1.5	1.5	22.4	6.3	7.8	9.8	6.0	6.5	8.7
22—26	12.6	12.6	7.6	7.4	15.1	6.4	1.4	8.8	10.6	1.4	4.6	7.0	4.2	4.2	7.0	1.5	16.8	9.8
Grudzień.																		
27—1	4.9	8.6	0.5	0.0	6.9	2.2	4.1	3.4	5.3	4.2	3.2	0.0	0.5	0.5	2.5	4.7	0.4	9.7
2—6	2.1	0.0	2.2	0.0	1.2	0.0	1.2	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	1.3	0.3
7—11	4.5	3.2	2.6	0.0	4.0	4.0	6.9	0.3	14.1	6.0	2.4	0.0	2.8	2.8	0.0	6.0	6.0	14.7
12—16	0.8	6.6	6.8	0.0	11.1	9.0	17.6	0.5	21.9	16.2	4.1	2.4	3.7	4.1	0.6	15.5	16.0	19.9
17—21	2.4	2.1	5.9	8.6	7.4	24.3	11.2	7.0	10.3	9.4	3.8	12.2	5.9	6.1	1.3	13.4	31.8	13.9
22—26	0.9	0.0	2.0	0.1	0.0	1.1	1.8	2.0	0.7	1.6	0.4	1.4	0.0	0.0	0.0	0.6	1.3	0.1
27—31	15.8	1.7	8.5	0.0	19.4	15.2	8.4	0.8	12.2	8.8	12.8	2.0	6.4	5.7	0.0	8.6	17.6	20.1

Miesięczne i roczne sumy opadu atmosferycznego w milimetrach w r. 1891.

Miesiąc	Białka	Chrzanów	Demnia ad Skole	Dukla	Kosów	Kraków	Krynica	Kuty	Lubień	Maków
	7, 1, 9.	7, 1, 9.	8, 2, 7.	7, 2, 9.	8, 2, 8.	6,2,10.	7, 2, 9.	8, 1, 9.	7,12,9.	7, 1, 9.
Styczeń	33.1 15	41.4 17	5.0 3	72.9 12	10.7 3	25.5 20	46.0 11	—	—	37.9 10
Luty	7.4 5	10.3 6	6.4 5	14.4 4	6.9 8	6.6 9	33.3 7	—	—	24.8 7
Marzec	—	56.1 14	45.9 14	44.8 16	3.6 4	47.3 19	44.1 11	—	—	31.9 10
Kwiecień	—	45.9 14	76.1 9	58.4 19	29.8 9	36.5 16	64.7 15	—	—	36.8 16
Maj	—	61.8 11	41.9 9	37.0 12	49.6 7	75.0 14	52.1 9	—	47.6 6	52.0 13
Czerwiec	—	151.4 22	210.6 24	153.9 20	184.2 16	120.6 24	152.7 21	—	188.2 22	120.7 18
Lipiec	—	161.3 18	185.4 18	145.2 18	157.3 13	124.9 22	121.2 15	—	141.8 12	198.2 20
Sierpień	—	87.4 13	52.8 13	60.5 13	53.3 5	68.9 17	39.4 8	—	83.6 9	61.4 12
Wrzesień	—	24.3 6	41.6 7	59.8 10	27.5 6	37.4 10	38.6 7	—	95.1 7	72.6 7
Październik	15.2 7	20.3 7	20.4 4	11.6 9	19.3 5	27.7 11	27.3 8	17.8 4	—	39.1 13
Listopad	18.4 10	29.8 9	59.6 15	15.0 10	17.2 15	30.3 19	18.0 8	37.7 13	—	18.8 14
Grudzień	13.4 11	26.5 17	13.6 10	28.0 16	8.7 5	43.8 22	53.6 13	6.7 8	—	47.1 15
Suma roczna	—	716.5	759.3	702.4	568.1	644.5	691.9	—	—	741.3

Miesiąc	Mikuliczyn	Milówka	Mogilany	Myślenice	Nadwórna	Olcza ad Zakopane	Poronin	Stryj	Szczawnica	Wesoła	Zawoja
	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 12,9.	7, 1, 9.	7, 12,9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	6, 1, 9.	7, 1, 7.	7, 2, 9.
Styczeń	20.4 4	44.9 15	1.0 4	44.1 15	16.3 9	13.3 10	45.6 18	52.4 10	105.7 17	31.9 14	55.3 14
Luty	7.2 6	13.8 7	0.2 2	24.2 8	18.2 5	10.9 10	20.3 11	7.7 4	45.4 10	20.5 9	25.3 9
Marzec	31.1 12	57.4 18	4.0 9	55.6 17	25.1 7	23.5 12	43.0 20	27.1 13	46.6 16	45.2 17	61.4 20
Kwiecień	62.7 13	33.2 14	53.1 10	—	47.0 8	22.3 9	45.6 17	47.9 11	55.0 13	56.8 17	58.8 20
Maj	66.1 13	97.3 16	72.2 9	31.2 8	74.1 8	58.4 12	118.6 17	34.8 11	83.4 12	45.3 11	83.8 14
Czerwiec	163.4 23	177.0 19	198.2 20	119.8 18	98.2 20	84.8 20	—	162.1 20	164.2 23	100.4 21	213.4 24
Lipiec	172.0 18	172.9 23	184.9 14	154.2 15	195.8 17	—	—	116.6 17	140.2 17	83.8 15	231.0 23
Sierpień	39.8 12	101.8 15	30.9 11	61.3 12	37.8 20	—	—	35.2 8	52.1 15	80.5 18	139.3 17
Wrzesień	25.6 7	50.4 5	43.1 5	27.2 4	52.9 7	—	57.4 8	10.4 4	51.9 8	44.8 12	75.0 10
Październik	21.2 6	12.4 5	21.1 6	26.7 6	27.3 6	9.6 5	10.2 6	15.6 3	28.4 7	26.3 8	33.0 12
Listopad	31.8 13	26.9 11	22.6 7	10.9 5	34.8 4	20.4 9	20.5 9	26.0 11	21.0 8	31.3 15	33.6 15
Grudzień	10.9 7	58.3 14	42.8 13	23.5 9	18.0 8	18.8 11	18.7 11	2.3 5	44.1 15	59.6 18	69.3 18
Suma roczna	652.2	846.3	674.1	—	645.5	—	—	539.0	838.0	626.4	1079.2

Średnie miesięczne stanu zachmurzenia nieba w r. 1891.

Styczeń	6.8	7.7	6.9	5.7	4.7	8.4	7.8	5.2	4.6	7.6
Luty	5.6	6.0	8.7	3.0	5.0	6.7	6.2	6.1	2.6	5.3
Marzec	5.2	6.7	6.6	5.7	3.8	6.7	6.6	5.2	5.9	6.1
Kwiecień	6.7	6.2	7.9	6.2	3.4	7.6	6.6	7.4	6.5	7.3
Maj	5.9	4.2	6.6	3.8	3.9	5.7	5.9	4.7	4.1	5.9
Czerwiec	7.0	7.1	7.7	4.9	5.0	6.8	6.5	6.5	6.0	5.9
Lipiec	6.5	7.3	6.4	4.6	5.5	6.9	6.5	5.4	5.9	6.9
Sierpień	5.6	6.4	4.7	3.3	3.6	5.4	5.5	3.8	3.8	5.3
Wrzesień	4.6	5.1	4.3	3.9	3.8	5.1	5.0	3.2	5.2	4.2
Październik	4.6	4.2	3.3	4.0	5.8	5.3	5.2	2.6	5.8	4.2
Listopad	6.1	6.6	7.5	5.7	7.2	7.6	7.3	7.1	6.5	6.4
Grudzień	7.5	7.7	8.0	6.6	6.5	7.9	8.3	6.4	7.2	7.1

6.4	7.6	6.6	7.7	7.5	7.0	6.4	7.3	7.1	7.7	6.9
5.6	5.7	5.0	5.9	5.7	5.4	5.5	5.6	6.0	6.5	5.7
5.4	6.0	5.0	5.7	5.2	5.6	5.6	6.6	5.8	7.0	6.0
7.7	6.4	5.4	—	6.5	6.7	7.2	6.2	7.0	6.1	6.8
4.9	5.3	4.3	5.1	4.9	5.6	5.4	3.7	5.9	5.2	5.8
7.5	6.1	4.8	5.9	7.0	6.7	—	5.5	7.1	7.3	6.9
5.6	7.0	4.8	6.5	4.4	—	—	4.5	6.8	6.3	6.9
4.6	5.2	3.9	4.7	3.5	—	—	2.6	5.7	5.8	6.0
4.3	4.3	3.8	4.8	3.5	—	4.4	4.4	4.7	4.6	4.5
3.1	4.5	4.4	4.5	2.5	1.1	4.5	3.7	4.3	4.4	4.0
7.3	7.0	5.7	6.2	7.4	6.1	5.8	6.9	6.6	7.6	5.7
5.8	7.3	5.9	6.6	6.3	6.7	6.8	5.8	7.6	8.0	6.6

Do niniejszego Pamiętnika dołącza się dla Członków Towarzystwa Tatrzańskiego 5 widoków z Pienin w heliograwurach: 1) Sokolica, 2) Czerwona Skałka, 3) Zakręt Dunajca „Wielkie Przechodki“, 4) Trzy Korony i Czerwony Klasztor, 5) Ruiny Zamku Czorsztyńskiego.

Nowi Członkowie Towarzystwa Tatrzańskiego mogą nabyć w biurze Towarzystwa w Krakowie, a podczas pory letniej w Zakopanem, dawniejsze serye widoków tatrzańskich za opłatą 2 złr. za każdą seryę złożoną z 5 widoków.

W roku 1889 wydano seryę I. złożoną z 5 widoków tatrzańskich: 1) Zakopane, 2) Brama Kraszewskiego w Dolinie Kościeliskiej, 3) Czarny Staw Gąsienicowy, 4) Dolina Stawów Gąsienicowych, 5) Polana Białej Wody.

W r. 1890 wydano seryę II. z 5 widoków tatrzańskich: 1) Brama Kantaka, 2) Morskie Oko, 3) Zawrat, 4) Dolina Małej Łąki, 5) Dolina Strążysk.

W roku 1891 wydano seryę III. z 5 widoków tatrzańskich: 1) Wielki Staw, 2) Siklawa, 3) Dolina za Bramką, 4) Dolina Kościeliska pod Sową, 5) Dolina Białej Wody.